SGS QUALIFOR

FOREST MANAGEMENT STANDARD FOR BULGARIA

ОБЩ СТАНДАРТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ БЪЛГАРИЯ

2015

This checklist presents the SGS Qualifor standard for forest certification against the FSC Principles and Criteria. This standard forms the basis for:

- Development of a regional standard
- Scoping assessment
- Certification assessment
- Surveillance assessment
- Information to stakeholders on the assessment criteria used by SGS Qualifor

Този контролен списък представя стандарта на SGS Qualifor за сертифициране на гори съгласно принципите и критериите на FSC. Този стандарт формира основата за:

- Разработването на регионален стандарт
- Оценка на обхвата
- Оценка на сертифицирането
- Оценка на наблюдението
- Информация на заинтересованите страни относно критериите за оценка, използвани от SGS Qualifor

ФИЗИЧЕСКИ АДРЕС		Международен	Местен
		Qualifor Programme SGS South Africa (Pty) Ltd Building 1 Harrowdene Office Park 128 Western Serives Road Woodmead South Africa	СЖС България ЕООД МЕГАПАРК Бизнес център Офис С, етаж 6 Бул. Цариградско шосе 115Г 1784 София
ЛИЦЕ ЗА	контакт:	Gerrit Marais	Албена Амзина
	Телефон:	+27 13 764-2959	+359 (0) 2 91015
	Ел. поща:	forestry@sgs.com	Albena.Amzina@sgs.com
	Адрес в	WWW.SGS.COM/FORESTRY	www.sgs.bg

	Интернет:		

CHANGES SINCE THE PREVIOUS VERSION OF THE STANDARD
ПРОМЕНИ ОТ ПРЕДХОДНАТА ВЕРСИЯ НА СТАНДАРТА

Раздел	Промяна	Дата
	Промени навсякъде	23/01/2015

АДАПТИРАНЕ НА СТАНДАРТА ТАКА, ЧЕ ДА ОТГОВАРЯ НА МЕСТНИТЕ ИЗИСКВАНИЯ И ПРАГОВЕ

Целта на местното адаптиране на стандарта на SGS Qualifor е:

i. идентифициране на всякакви аспекти на стандарта, които могат да бъдат в противоречие с правните изисквания в областта, в която той трябва да се използва, и ако бъде установен такъв конфликт, той да се оцени за целите на сертифицирането в дискусия с включените или засегнатите страни. Конфликт се получава само когато дадено законово задължение *не позволява прилагането на* някой аспект на общия стандарт. Не се счита за конфликт, ако изискванията на общия стандарт надвишават минималните изисквания за спазването на законодателството;

ii. идентифициране на всякакви аспекти на неговия общ стандарт, които уточняват прагове на изпълнение, които са по-ниски от минималното законово изискване в съответната държава. Ако бъдат установени такива разлики, съответните прагове следва да бъдат изменени, за да се гарантира, че те отговарят или надвишават минималните национални изисквания.

iii. добавяне на конкретни индикатори (с подходящи средства за проверка при необходимост) и/или препратки към идентифицираната документация, за да се направи оценка на съответствието с основните изисквания на националните и местните закони за горите, административните изисквания и многостранните споразумения в областта на околната среда във връзка с принципи 1 - 10 на FSC.

iv. отчитане на националния контекст по отношение на управлението на горите;

v. отчитане на националните екологични, социални и икономически гледни точки;

vi. гарантиране, че стандартът е приложим и практичен в съответната държава;

vii. гарантиране, че стандартът е приложим и практичен до размера и интензивността на управлението на съответния орган за управление на горите;

viii. разглеждане на конкретни въпроси, които са от общ интерес за всяка група от заинтересовани страни в съответната държава.

От SGS QUALIFOR не се изисква да потърси или постигне консенсус по отношение на промяната на нашия общ стандарт. SGS Qualifor обаче ще направи смислено попълнение с опасенията на заинтересованите страни, като при това се ръководи от:

i. знанията ни за индикаторите и средствата за проверка, включени в други, акредитирани от FSC, регионални, национални или поднационални стандарти по отношение на поставените проблеми;

ii. съветите, предоставени в писмен вид от Националната инициатива на FSC в съответната държава по отношение на вероятността предложената промяна да получи подкрепата на мнозинството от членовете от всяка камара на работната група от FSC, която работи в тази държава;

iii. съветите, предоставени в писмен вид от регионалния офис на FSC, който отговаря за съответната държава по отношение на вероятността предложената промяна да получи подкрепата на мнозинството от членовете на FSC от всяка камара в региона;

iv. мащаба и интензивността на управлението на горите.

SGS QUALIFOR следва да може да докаже, че изискванията на адаптирания за съответното място общ стандарт са в широко съответствие с изискванията на други акредитирани от FSC национални стандарти, приложими към подобни видове гори в региона, и с всякакви указания, получени от Националната инициатива на FSC в съответната държава.

От SGS Qualifor не се изисква да прави по-нататъшни промени в адаптирания за съответното място стандарт, използван за оценка по време на периода на валидност на сертификата, с изключение на случаите, когато е необходимо да се приведе в съответствие с кои да е политики, стандарти, указания или препоръки на FSC, одобрени впоследствие от FSC.

LAYOUT OF THE STANDARD / ОФОРМЛЕНИЕ НА СТАНДАРТА:

Стандартът следва принципите и критериите на стопанисването на горите на FSC (януари 2000 г.). Стандартът е разделен на 10 раздела, всеки от които отговаря на един от принципите на FSC, като под всеки принцип са изброени критериите. Вижте по-долу за по-нататъшно изясняване

Всяка страница на стандарта е разделена на 3 колони. Стандартът служи и като контролен списък, използван по време на оценката, като за всеки критерий е предвидено:

Изискването на Qualifor: Индикатор	Той очертава нормата или показателите, които Qualifor изисква за спазването на конкретни критерии на FSC. Потенциален източник на информация или доказателство, позволяващи на одитора да направи оценка на съответствието с даден индикатор. Някои индикатори правят разграничение между изискванията за „нормални“ гори и експлоатация на SLIMF (малки и/или ползвани с ниска интензивност гори).
Верификатори	**Верификаторите** са примери за това какво ще търси оценителят на SGS, за да установи дали е изпълнена конкретната норма или индикатор. Този списък не е изчерпателен и оценителят може да използва други начини за проверка на съответния индикатор.
Указания	**Указанието** е написано в *курсив и* помага на оценителя в разбирането на изискването за конкретния индикатор.

Принципът на FSC

PRINCIPLE 4: ВРЪЗКИ С ОБЩНОСТТА И ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ:

Операциите по управление на горите следва да поддържат или подобряват дълг[illegible]рочното социално и икономическо благосъстояние на горските работници и местните общности.

Критерият на FSC

Criterion 4.1: Общностите в зоната на управление на горите или в съседство с нея трябва да получават възможност за работа, обучение и други услуги.

Indicator 4.1.6	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Политиките и процедурите и тяхното прилагане превръщат квалификацията, уменията и опита в база за подбор, назначение, обучение и напредване в кариерата на персонала на всички нива **SLIMF:** **Служителите не са дискриминирани при наемане, напредване в кариерата, възнаграждение при уволнение и трудови правоотношения, свързани със социалното осигуряване**	*Няма доказателства за съществуването на дискриминация въз основа на: раса, цвят, култура, пол, възраст, религия, политически възгледи, национален или социален произход* Политики и процедури за заетост. Разговори с ръководителите на горскостопански[illegible]ейности, работниците и представителите на профсъюзите SLIMF: Разговори с работници и изпълнители

Указание на SGS Qualifor (курсив)

Верификаторът на SGS Qualifor

Индикаторът на SGS Qualifor

Наблюдението на SGS Qualifor по отношение на индикатора

Годината на оценката

THE STANDARD / СТАНДАРТЪТ

PRINCIPLE 1. COMPLIANCE WITH LAWS AND FSC PRINCIPLES: СПАЗВАНЕ НА ЗАКОНИТЕ И ПРИНЦИПИТЕ НА FSC

Forest management shall respect all applicable laws of the country in which they occur and international treaties and agreements to which the country is a signatory, and comply with all FSC Principles and Criteria

Управлението на горите трябва да спазва всички приложими закони на държавата, в която се осъществява, и с международните договори и споразумения, които държавата е подписала, и следва да се съобразява с всички принципи и критерии на FSC

Criterion 1.1 Forest management shall respect all national and local laws and administrative requirements / Управлението на горите трябва да спазва всички национални и местни закони и административни изисквания

Indicator 1.1.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
There is no evidence of significant non-compliance with all national and local laws and administrative requirements **Няма доказателства за значително несъответствие с всички национални и местни закони и административни изисквания**	Interviews with and information supplied by regulatory authorities, other stakeholders and Forest Managers. Control of required legal documentation. policies, operational procedures and standards demonstrate compliance with requirements. SLIMF: The forest manager knows what the legislation requires. Field observation and documentation available show that legislation is being complied with in-field. *A legal non-compliance will be considered "significant" if:* *i. it has been allowed to persist or remain for a period of time that would normally have allowed detection; and/or* *ii. it is an intentional or a blatant/self-evident disregard for the law.* *A legal non-compliance will not be considered "significant if the deviation is short-term, unintentional and without significant damage to the environment.* Разговори и предоставяне на информация от националните регулаторни органи, други заинтересовани страни и ръководителите на горскостопанските дейности. Контрол на необходимата правна документация, политиките, оперативните процедури и стандарти, демонстриране на съответствие с изискванията. SLIMF: Ръководителят на горскостопанските дейности знае какво изисква законодателството. Полевите наблюдение и наличната документация показват, че се спазва законодателството в областта. *Несъответствие с правните изисквания ще се счита за „значително", ако:* *iii. е било допуснато то да се задържи или да остане за период от време, в който обикновено е възможно да бъде открито, и/или* *iv. то представлява умишлено или грубо/очевидно*

	незачитане на закона. *Несъответствие с правните изисквания няма да се счита за „значително", ако отклонението е кратковременно, неумишлено и без значителни щети на околната среда.*

Indicator 1.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest managers shall demonstrate awareness of relevant codes of practice, operational guidelines and other accepted norms or agreements. **Ръководителите на горскостопанските дейности трябва да покажат познаване на приложимите практически кодекси, оперативни указания и други приети норми или споразумения.**	Interviews with Forest Managers and field observations. List of applicable laws, regulations and national guidelines. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения. Списък на приложимите законови и подзаконови актове и национални указания.
Indicator 1.1.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest managers shall demonstrate compliance with relevant codes of practice, operational guidelines and other accepted norms or agreements. **Горските мениджъри демонстрират съответствие с приложимите практически кодекси, оперативни указания и други приети норми или споразумения.**	Interviews with Forest Managers and field observations. List of applicable laws, regulations and national guidelines. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения. Списък на приложимите законови и подзаконови актове и национални указания.

Criterion 1.2	**All applicable and legally prescribed fees, royalties, taxes and other charges shall be paid / Трябва да бъдат заплатени всички приложими и предписани от нормативните документи такси, хонорари, данъци и други начисления.**

Indicator 1.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is evidence that required payments have been made. **Има доказателства, че нужните плащания са били извършени.**	Invoices, tax returns, receipts. Interviews with and information supplied by regulatory authorities and other stakeholders. No evidence of non-payment Фактури, данъчни декларации, разписки. Разговори и предоставяне на информация от регулаторните органи и другите заинтересовани страни. Няма доказателство за неплащане
Indicator 1.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Provision has been made to meet the costs of future fees **Направени са разпоредби за заплащането на разходите за бъдещи такси**	Specific provisions in financial planning and long-term budgets. SLIMF: Forest manager can explain how future costs will be provided for. Специални разпоредби в планирането на финансите и дългосрочни бюджети. SLIMF: Ръководителят на горскостопанските дейности може да обясни как ще бъдат осигурени средствата за бъдещите разходи.

Criterion 1.3	**In signatory countries, the provisions of all the binding international agreements such as CITES, ILO conventions, ITTA, and Convention on Biological Diversity, shall be respected.** **В подписаните държави, трябва да се спазват разпоредбите на всички задължителни международни спогодби като например, Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES), конвенциите на Международната организация на труда (ILO), международното споразумение за тропическия дървен материал (ITTA) и Конвенцията за биологичното разнообразие.**

Indicator 1.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is implementation of the requirements of the Convention of International Trade in Endangered Species (CITES) and controls in place to ensure continuing compliance with such **Налице е изпълнение на изискванията на Конвенцията за международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) и са въведени проверки, за да се гарантира постоянното им спазване.** **SLIMF:** **There is awareness of any local species that are covered by the requirements of the Convention of International Trade in Endangered Species (CITES) and controls in place to ensure continuing compliance with such** **SLIMF:** **Налице е осведоменост относно всякакви местни видове, обхванати от изискванията на Конвенцията за международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (CITES) и са въведени контролни мерки, за да се гарантира постоянното им спазване.**	Interviews with Forest Managers Operational documentation Required licenses are in place Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности Оперативна документация Изискваните лицензи са налице

Indicator 1.3.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with the International Labour Organisation (ILO) conventions that apply to their operations. ILO 87 and 98 are minimum requirements for certification. **Ръководителите на горскостопанските дейности осъществяват контрол, за да се гарантира трайното спазване на конвенциите на Международната организация на труда (ILO) , които прилагат за дейностите си. ILO 87 и 98 са минимални изисквания за сертифициране.** **SLIMF:** **Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with national legislation relating to labour matters** **SLIMF:** **Ръководителите на горскостопанските дейности**	Interviews with Forest Managers, workers, contractors, labour unions and regulatory authorities. Review of policies, procedures and personnel records. SLIMF: Forest Managers are aware of the requirements and there are no objective evidence of non-compliance. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците, предприемачите, профсъюзите и регулаторните органи. Преглед на политики, процедури и записи на персонала. SLIMF: Ръководителите на горскостопанските дейности са наясно с изискванията и не съществуват обективни доказателства за несъответствие.

осъществяват контрол, за да се гарантира постоянното съответствие с националното законодателство, отнасящо се до въпросите на труда.	
Indicator 1.3.3 **(Not applicable to SLIMF)** **Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with ITTA.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Ръководителите на горскостопанските дейности осъществяват контрол, за да се гарантира трайното спазване на международното споразумение за тропическия дървен материал (ITTA).**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, regulatory authorities and other stakeholders. Review of policies, procedures and records Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, регулаторните органи и други заинтересовани страни. Преглед на политики, процедури и записи
Indicator 1.3.4 **(Not applicable to SLIMF)** **Forest Managers have implemented controls to ensure continuing compliance with the International Biodiversity Convention.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Ръководителите на горскостопанските дейности осъществяват контрол, за да се гарантира трайното спазване на Международната конвенция за биологичното разнообразие.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, regulatory authorities and other stakeholders. Review of policies, procedures and records. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, регулаторните органи и други заинтересовани страни. Преглед на политики, процедури и записи.
Criterion 1.4 **Conflicts between laws, regulations and the FSC Principles and Criteria shall be evaluated for the purposes of certification, on a case-by-case basis, by the certifiers and the involved or affected parties** **Конфликтите между законите, регламентите и принципите и критериите на FSC се оценяват за целите на сертифицирането от специалисти по сертифициране и от участващите или заинтересованите страни.**	
Indicator 1.4.1 **Any identified conflicts are brought to the attention of SGS and involved or affected parties.** **Всеки идентифициран конфликт се свежда до вниманието на SGS и участващите или засегнатите страни.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *SGS will assess the conflict and advise on resolution thereof, where such were possible.* Interviews with Forest Managers and other stakeholders. *SGS ще направи оценка на конфликта и ще предложи решение, когато е възможно такова.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и други заинтересовани страни.
Criterion 1.5 **Forest management areas should be protected from illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities** **Управляваните горски територии трябва да бъдат защитавани от незаконен добив, заселване или други непозволени действия.**	
Indicator 1.5.1 **Forest Managers have taken effective measures to**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Field observations show no damage from unauthorised or illegal

monitor, identify and control illegal harvesting, settlement and other unauthorised activities. **Ръководителите на горскостопанските дейности са предприели ефективни мерки за наблюдение, идентифициране и контрол на незаконен добив, заселване и други непозволени действия.** **1.5.1.1 Documentation of unauthorized and and illegal activity is maintained and there is adequate system of reporting and analyses of such activity.** **1.5.1.1 Съществува и се поддържа документация за наблюдения на неразрешени и незаконни дейности, налице е подходяща система за докладване и анализиране на такива дейности**	activities Manager's explanation of protection/ prevention activities e.g. signs, gates, patrols, etc Copies of reports made to the authorities of problem activities Boundaries are known to the manager and local communities and are easily identified in the field. Boundaries are marked in areas where there is a high risk of encroachment. Полевите наблюдения не показват щети от непозволени или незаконни действия. Обяснение на ръководителя относно защитата/ превантивните дейности, например знаци, портали, патрули и др. Копия от докладите до овластените органи относно проблемните дейности Границите са известни на ръководителя и местните общности и лесно се разпознават на място. Границите са обозначени в районите, където съществува висок риск от посегателство.
Indicator 1.5.2 **There are adequate personnel and surveillance resources to control such activities** **Налице са достатъчен персонал и ресурси за наблюдение, за да се контролират такива действия**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Staff records and records of security incidences Field observations provide no evidence of ongoing illegal activities Записи на персонала и записи от охранителни по охраната Полевите наблюдения не предоставят доказателства за продължаващи незаконни действия
Criterion 1.6	**Forest managers shall demonstrate a long-term commitment to adhere to the FSC Principles and Criteria** **Ръководителите на горскостопанските дейности демонстрират дългосрочен ангажимент за съблюдаване на принципите и критериите на FSC.**
Indicator 1.6.1 **There is a publicly available policy endorsed by the owner/most senior management explicitly stating long term commitment to forest management practices consistent with the FSC Principles and Criteria** **Налице е публично достъпна политика, одобрена от собственика/най-висшето ръководство, в която изрично се посочва дългосрочен ангажимент за практики на управление на горите в съответствие с принципите и критериите на FSC** **SLIMF:** **The forest manager has plans to manage the forest in the long term in a way that is compatible with the FSC Principles and Criteria** **SLIMF:**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Written policy with appropriate statement is available SLIMF: The management plan Plans (written or informal) for investment, training, and sharing of income or other benefits Past management has been compatible with the P&C Налице е писмена политика с необходимата декларация SLIMF: Планът за управление Планове (писмени или неофициални) за инвестиции, обучение и споделяне на доходи или други предимства Управлението в миналото е било съвместимо с принципите и критериите

Ръководителят на горскостопанските дейности има планове за управление на горите в дългосрочен план по начин, който е съвместим с принципите и критериите на FSC	

Indicator 1.6.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **The policy is communicated throughout the organisation (including to contractors) and to external stakeholders** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Политиката е оповестена в цялата организация (включително за изпълнителите и външните заинтересовани страни**	Interviews with Forest Managers, workers and stakeholders. Evidence of distribution of policy to stakeholders. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работници и други заинтересовани страни. Доказателства за разпространението на политиката до заинтересованите страни.

Indicator 1.6.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where the owner/manager has some responsibility for forest lands not covered by the certificate, then there is a clear long term commitment to managing all forests in the spirit of the FSC P&C **Когато собственикът/управителят носи някаква отговорност за горски територии, които не са обхванати от сертификата, то тогава има ясен дългосрочен ангажимент за управление на всички гори в духа на принципите и критериите на FSC.**	*The applicant for certification must make a full disclosure of all forest areas over which the applicant has some responsibility, whether as owner (including share or partial ownership), manager, consultant or other responsibility. The disclosure shall be documented in the main assessment report. You must record full details of ownership, forest name, type, area and location for each such forest. This information must be made available to stakeholders as part of the consultation process.* *When the evaluation does not include all the forest areas in which the applicant is involved, the applicant must explain the reasons for this, and the reasons must be documented in the main assessment report.* Evidence of such other forest lands. Policies Interviews with Forest Managers. *Кандидатът за сертифициране трябва да оповести изцяло всички горски площи, за които носи отговорност, било като собственик (включително дял или частична собственост), управител, консултант или друга отговорност. Оповестяването трябва да се документира в основния доклад за оценка. Трябва да запишете пълни подробности за собствеността, наименованието на гората, типа, площта и мястото на всяка такава гора. Тази информация трябва да бъде на разположение на заинтересованите страни като част от процеса на консултация.* *Когато оценката не включва всички горски райони, в които е включен заявителят, той трябва да обясни причините за това, а причините трябва да бъдат документирани в основния доклад за оценка.* Доказателства за такива други горски земи. Политики Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности.

Indicator 1.6.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Management of forest areas identified in terms of 1.6.3 complies with the latest FSC Partial	Interviews with Forest Managers, policies, procedures and field observations.

Certification Policy **Управлението на горските райони, определено съгласно 1.6.4, съответства на последната политика на FSC за частично сертифициране**	Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, политики, процедури и полеви наблюдения.

PRINCIPLE 2. TENURE AND USE RIGHTS RESPONSIBILITIES: СРОК НА ВЛАДЕЕНЕ, ПРАВА НА ПОЛЗВАНЕ И ОТГОВОРНОСТИ

Long-term tenure and use rights to the land and forest resources shall be clearly defined, documented and legally established.

Дългосрочното владеене и правата на ползване върху земите и горските ресурси се определят, документират и уреждат надлежно и ясно.

Criterion 2.1 **Clear evidence of long-term tenure and forest use rights to the land (e.g. land title, customary rights or lease agreements) shall be demonstrated**

Необходимо е ясно доказване на дългосрочните права на ползване на земите (напр. нотариален акт, обичайни права или споразумения за аренда).

Indicator 2.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is documentation showing the owner/manager's legal rights to manage the land and/or utilise forest resources **Налице е документация, показваща законните права на собственика/управителя за управление на земята и/или използването на горски ресурси** **2.1.1.1 The borders of properties are demarcated clearly and undoubtly in the field** **2.1.1.1 Границите на имотите са отбелязани ясно и разбираемо на терена**	Documentation with appropriate legal status. Maps clearly indicating the boundaries of the FMU. Документация с подходящ правен статут. Карти, ясно показващи границите на стопанството на управление на горите.

Indicator 2.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The FMU is committed to long-term forest management of at least one rotation length or harvest cycle. **Горскостопанската единица (ГСЕ) е поела ангажимент за дългосрочно управление на горите на най-малко един период на ротация или цикъл на добив.**	Policies and management plans make clear reference to management objectives that support this indicator. Политики и планове за управление, които ясно посочват целите на управлението, които подкрепят този индикатор.

Indicator 2.1.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where the Forest Manager does not have legal title, the owner/government does not impose constraints that prevent compliance with the SGS Qualifor standard or the objectives of the management plan. **Когато ръководителят на горскостопанските дейности не притежава законно право на собственост, собственикът/правителството не налага ограничения, които не позволяват спазването на стандарта на SGS Qualifor или**	Provisions in agreement for tenure. FMU management plans. FMU long term strategies. **Разпоредби в договора за ползване.** **Планове за управление на горскостопанската единица.** **Дългосрочни стратегии на горскостопанската единица.**

целите на плана за управление.	

Criterion 2.2	**Local communities with legal or customary tenure or use rights shall maintain control, to the extent necessary to protect their rights or resources, over forest operations unless they delegate control with free and informed consent to other agencies.** **Местните общности с правно определен или определен от обичаите срок на владеене или на ползване упражняват контрол върху горскостопанските дейности, когато това е необходимо за опазване на техните права или ресурси, освен ако не делегират свободно и със свое съгласие този контрол на други организации.**

Indicator 2.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All existing legal or customary tenure or use rights that local communities have within the FMU shall be documented and mapped **Всички съществуващи правно определени или определени от обичаите права на владение или ползване, които имат местните общности в рамките на горскостопанската единица, трябва да бъдат документирани и картирани** **2.2.1.1 FMU representative participates actively in development of district plan for development of the forest territories** **2.2.1.1 Представител на ГСЕ участва активно при разработването и изпълнението на областните планове за развитие на горските територии**	Documentation showing acknowledgement by forest management of such agreements and maps. Interviews with Forest Managers and consultation with local community representatives. Документация, показваща потвърждение от органа за управление на горите на такива споразумения и карти. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с представители на местната общност. Interviews with Regional Authorities Records Разговори с Областните и Общинските администрации Документална проверка

Indicator 2.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest planning and operations will be subject to these tenure or use rights unless such have been delegated to other agencies. **Планирането и операциите по управление на горите ще бъдат обект на тези права на владение или ползване, освен ако същите не са делегирани на други агенции.**	Forest management plans Field observations Interviews with stakeholders and local individuals Планове за управление на горите. Полеви наблюдения Анкети със заинтересовани страни и местни лица

Indicator 2.2.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where communities have delegated control of their legal or customary tenure or use rights, or part thereof, this can be confirmed by documented agreements and/or interviews with representatives of the local communities **Когато общностите са делегирали контрола на своите правно определени или определени от обичаите права на владение или ползване или част от тях, това може да се потвърди с документирани споразумения и/или разговори с представители на местните общности**	Written agreements. Free and informed consent communicated by representatives of local communities. Clear evidence of payment for tenure or use rights. Писмени споразумения. От представителите на местните общности е дадено свободно и информирано съгласие. Ясно доказателство за плащане права за владение или ползване.

Indicator 2.2.4 **Allocation, by local communities, of duly recognized legal or customary tenure or use rights to other parties is documented, with evidence of free and informed consent** **Възлагането от местните общности на надлежно признати правно определени или определени от обичаите права на владение или ползване на други лица е документирано, с доказателства за свободно и информирано съгласие**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with local communities. Written agreements. Free and informed consent communicated by representatives of local communities. Разговори с местните общности. Писмени споразумения. От представителите на местните общности е дадено свободно и информирано съгласие.
Indicator 2.2.5 **The forest is accessible to local rights holders** **Гората е достъпна за местните притежатели на права** **2.2.5.1 FMU provides opportunities for hunting according fo Hunting Act and Hunting Plan on its territories** **2.2.5.1 ГСЕ предоставяпа възможност за лов на своята територия съгласно Закона за лова и Ловностопанския план**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management Plans Interviews with local communities. Горскостопански планове Разговори с местните общности.
Indicator 2.2.6 **Monitoring results show no significant impacts caused by access taking place in terms of 2.2.5** **Резултатите от наблюдението не показват значително въздействие причинено от достъпа в условията на точка 2.2.5**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Monitoring records Inspection of areas/resources where access and/or use has taken place. Документи от наблюдение Инспекция на райони/ресурси там, където достъп и/или ползване е осъществено.
Criterion 2.3	**Appropriate mechanisms shall be employed to resolve disputes over tenure claims and use rights. The circumstances and status of any outstanding disputes will be explicitly considered in the certification evaluation. Disputes of substantial magnitude involving a significant number of interests will normally disqualify an operation from being certified** **За решаване на спорове относно искове във връзка с правата на владение и ползване трябва да се използват подходящи механизми. Обстоятелствата и състоянието на нерешените спорове се разглеждат специално при оценката за сертифициране. Спорове от значителна величина, включващи значителен брой интереси, обикновено дисквалифицират сертифицирането на дадена дейност**
Indicator 2.3.1 **Documented procedures to resolve tenure claims and use right disputes are in place where any potential for such conflicts does exist** **Налице са документирани процедури за разрешаване на спорове относно права на владение и ползване, където съществува възможност за такива конфликти** **SLIMF:**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Documented procedures. Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities. *Documented procedures are available that allow for a process that could generally be regarded as open and acceptable to all parties with an objective of achieving agreement and consent through fair consultation. Procedures should allow for impartial facilitation and resolution.*

There are no major unresolved disputes relating to tenure and use rights in the forest. Disputes or grievances are being resolved using locally accepted mechanisms and institutions. **Measures are taken to avoid damage to other peoples' use rights or property, resources, or livelihoods. Where accidental damage occurs, fair compensation is provided.** **SLIMF:** **Няма сериозни нерешени спорове, свързани с права на владение и ползване в гората. Споровете или жалбите се разрешават посредством приети на място механизми и институции.** **Предприемат се мерки за избягване на щети на правата на ползване или собственост, ресурсите или препитанието на други хора. Когато случайно възникне щета, се предоставя справедливо обезщетение.**	SLIMF: Interviews with Forest Manager and local community groups Документирани процедури. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с представители на местните общности. *Налице са документирани процедури, позволяващи процес, който обикновено може да се счита като отворен и приемлив за всички заинтересовани страни с цел постигане на споразумение и съгласие чрез лоялна консултация. Процедурите следва да дават възможност за безпристрастно улесняване и разрешаване.* SLIMF: Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и групи от местната общност.
Indicator 2.3.2 **The Forest Manager shall maintain a record of disputes and the status of their resolution, including evidence related to the dispute and documentation of steps taken to resolve the dispute.** **Ръководителят на горскостопанските дейности води регистър на споровете и състоянието на разрешаването им, включително доказателства във връзка с тях и документация на предприетите стъпки за решаването им.** **2.3.2.1 The FMU shall employ every reasonable effort to resolve conflicts through consultation aimed at achieving mutual agreement or consent.** **2.3.2.1 ГСЕ трябва да полага всяко разумно усилие за разрешаване на конфликти, като се цели постигането на взаимно изгодно споразумение или съгла**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Documented records of disputes Документирани записи на спорове
Indicator 2.3.3 **Unresolved tenure and/or use right disputes that are of a substantial magnitude and involving a significant number of interests should disqualify an operation from being certified.** **Нерешени спорове относно права за владение и/или ползване, които са от значителна величина и включват значителен брой интереси, следва да дисквалифицират сертифицирането на дейността.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Magnitude of a dispute may be assessed by considering the scale at a landscape level associated with the opinion of a majority of community representatives and/or the time period over which the dispute has been in place* Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities. Complete record of a history of disputes. *Величината на даден спор може да бъде оценена, като се вземе предвид мащабът на района, свързан със становището на мнозинството от представители на*

	общността и/или периода от време, през който е бил налице спорът Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с представители на местните общности. Пълен запис на миналите спорове.
Indicator 2.3.4 **(Not applicable to SLIMF)** **Dispute resolution procedures shall make provision for the requirement that where the future tenure or use rights of communities may be compromised, forest operations that are, or may be the direct cause of the dispute, will not be initiated or will be suspended until the dispute had been resolved.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Процедурите за разрешаване на спорове следва да предвиждат изискване когато бъдещите права на владение или ползване на общностите могат да бъдат нарушени, дейности във връзка с горите, които са или могат да бъдат пряка причина за спор, няма да бъде започвани или ще бъдат преустановявани, докато спорът не бъде разрешен.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and consultation with representatives of local communities. Complete record of a history of disputes. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с представители на местните общности. Пълен запис за миналите спорове.

PRINCIPLE 3. INDIGENOUS PEOPLES' RIGHTS: / ПРАВА НА КОРЕННОТО НАСЕЛЕНИЕ:

The legal and customary rights of indigenous peoples to own, use and manage their lands, territories, and resources shall be recognised and respected

Определените по закон или обичай права на коренното население за притежаване, ползване и управление на земите, териториите и ресурсите му трябва да бъдат признавани и спазвани.

According to the official definition formulated by the United Nations there are no "Indigenous Peoples" present in Bulgaria. As a result Principle 3 is not applied in the country. Rights of "Indigenous Peoples" can be regarded as interest and rights of local people and are covered in Principle 2 (Tenure rights), Principle 4 (Community relations) and Principle 9 (Maintenance of HCVF).

Според официалната дефииниция, формулирана от Обединените Нации, няма представители на „Коренно население" в България. По тази причина Принцип 3 не е приложим за страната. Правата на „Коренното население" може да се разглеждат, като права на местните общности и се поддържат в Принцип 2 (Право на владение), Принцип 4 (Връзки с общността) и Принцип 9 (Поддържане на ГВСК)

Criterion 3.1	**Indigenous peoples shall control forest management on their lands and territories unless they delegate control with free and informed consent to to other agencies** **Местното население следва да контролира управлението на горите в своите земи и територии освен в случаите, когато делегира контрола на други агенции със свободно и информирано съгласие**
	There are not indignious people in Bulgaria/ В България няма представители на коренно население

Criterion 3.2	**Forest management shall not threaten or diminish, either directly or indirectly, the resources or tenure rights of indigenous peoples** **Управлението на горите, няма да застраши или намали, пряко или косвено, ресурсите или правата на владение на местното население**
	There are not indignious people in Bulgaria/ В България няма представители на коренно население
Criterion 3.3	**Sites of special cultural, ecological, economic or religious significance to indigenous peoples shall be clearly identified in co-operation with such peoples, and recognised and protected by forest managers.** **Обекти от специално културно, екологично, икономическо или религиозно значение за местното население трябва да бъдат ясно обозначени в сътрудничество с тези хора и да бъдат признати и защитавани от ръководителите на горскостопанските дейности.**

Indicator 3.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Sites of special cultural, historical, ecological, economic or religious significance are identified, described and mapped in co-operation with affected indigenous people **Обектите от специално културно, историческо, екологично, икономическо или религиозно значение се идентифицират, описват и картират в сътрудничество със засегнатото коренно население.** **SLIMF:** **Sites of special cultural, historical, ecological, economic or religious significance have been identified and any special requirements are known.** **SLIMF:** **Обектите от специално културно, историческо, екологично, икономическо или религиозно значение са идентифицирани и са известни всички специални изисквания.** **Not applicable/Неприложим**	Interviews with Forest Managers and consultation with stakeholders. Records and maps. Refer also to Indicator 7.1.1 Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултация със заинтересованите страни. Записи и карти. Виж също и показател 7.1.1

Indicator 3.3.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Management objectives and prescriptions are developed (and documented) in co-operation with affected or interested indigenous people **Целите на управлението и предписанията са разработени (и документирани) в сътрудничество със засегнатото или заинтересованото коренно население.** **SLIMF:** **Clear management objectives have been identified.** **SLIMF:** **Идентифицирани са ясни цели на управлението.**	Management plans and documents. Consultation with stakeholders SLIMF: Interviews with the Forest Manager and field observations Планове за управление и документи. Консултация със заинтересованите страни SLIMF: Разговори с ръководителя на горскостопанските дейности и полеви наблюдения.

Not applicable/Неприложим	
Indicator 3.3.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Such areas are identified in working plans and demarcated in the field where this is considered appropriate **Тези зони са определени в оперативните планове и разграничени в областта, където това се счита за целесъобразно** **Not applicable/Неприложим**	Operational plans and maps and field observation Оперативни планове и карти, и полеви наблюдения
Indicator 3.3.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All operators and contractors can identify such sites in the field **Всички оператори и изпълнители могат да идентифицират такива обекти на терена** **Not applicable/Неприложим**	Interviews with operators and field observations. Consultation with stakeholders Разговори с операторите и полеви наблюдения. Консултация със заинтересованите страни
Indicator 3.3.5	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Measures are in place to prevent any form of damage or disturbance, other than such agreed with affected indigenous people **Предприети са мерки за избягване на всякакви повреди или смущения, различни от тези, договорени с засегнатото коренно население** **Not applicable/Неприложим**	Interviews with operators and field observations. Consultation with stakeholders Разговори с операторите и полеви наблюдения Консултация със заинтересованите страни
Criterion 3.4	**Indigenous peoples shall be compensated for the application of their traditional knowledge regarding the use of forest species or management systems in forest operations. This compensation shall be formally agreed upon with their free and informed consent before forest operations commence.** **Местното население следва да бъде възнаградено за прилагането на традиционните му познания по отношение на използването на горски видове или системи за управление в горските дейности. Това възнаграждение следва да бъде съгласувано официално с тяхното свободно и информирано съгласие, преди да започнат горските дейности.**
	There are not indignious people in Bulgaria/ В България няма представители на коренно население

PRINCIPLE 4. COMMUNITY RELATIONS AND WORKER'S RIGHTS: / ВРЪЗКИ С ОБЩНОСТТА И ПРАВА НА РАБОТНИЦИТЕ:

Forest management operations shall maintain or enhance the long-term social and economic well being of forest workers and local communities.

Операциите по управление на горите следва да поддържат или подобряват дългосрочното социално и икономическо благосъстояние на горските работници и местните общности.

Criterion 4.1 **The communities within, or adjacent to, the forest management area should be given opportunities for employment, training, and other services**

Общностите в зоната на управление на горите или в съседство с нея трябва да получават възможност за работа, обучение и други услуги.

Indicator 4.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
People in local communities are given opportunities in employment, training and contracting **На хората в местните общности са дадени възможности за заетост, обучение и договаряне** **SLIMF:** **Local workers and contractors should be used wherever possible** **SLIMF:** **Винаги, когато е възможно, трябва да се използват местни работници и изпълнители** **4.1.1.1 Job vacancies are advertised in local publications or job centres** **4.1.1.1 Обяви за работа в местни печатни издания или местните бюра по труда**	Interviews with Forest Managers and workers. Consultation with representatives of local communities and labour unions. Training strategies. Job advertisements in local publications Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници. Консултация с представители на местните общности и профсъюзите. Стратегии на обучение. **Article 115 from the Forest act/ Член 115 от Закона за горите**

Indicator 4.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
In large scale organisations, contracts are awarded through a transparent process on the basis of clear criteria; justification for final selections is documented **В организации от голям мащаб договорите се възлагат посредством прозрачен процес въз основа на ясни критерии; мотивите за окончателния избор се документират**	Interviews with contractors. Policies and procedures of the assessed organisation. Documentation on contracting of services. Разговори с изпълнителите. Политики и процедури на оценяваната организация. Документация за договарянето на услуги.

Indicator 4.1.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
In large scale organisations training and/or other appropriate forms of assistance to local people and workers to meet the organisation's long-term staffing requirements are developed and supported. **В организации от голям мащаб се разработва и поддържат обучение и/или други подходящи**	Workers include: employees, contractors, sub-contractors, and any other persons carrying out forestry work on the forest management unit. Long-term training plans. Interviews with Forest Managers and workers. Работниците включват: служители, изпълнители, подизпълнители и всички други лица, които извършват

форми на съдействие за местните хора и работници, за да отговарят на изискванията за назначаване на персонал за дълъг срок.	горски работи по управление на горите. Дългосрочни планове за обучение. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници.
Indicator 4.1.4 **(Not applicable to SLIMF)** **Support is provided for local infrastructure and facilities at a level appropriate to the scale of the forest resources** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Предоставя се подкрепа за местната инфраструктура и съоръжения на ниво, съответстващо на мащаба на горските ресурси**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Service provision and support for local infrastructure, facilities should, as a minimum, be consistent with meeting management plan objectives over the long term (e.g. provision of basic health, education and training facilities where these do not exist) as well as avoiding or mitigating any negative social impacts of the operations.* Consultation with representatives of local communities Provision of training; schooling; medical; facilities; housing; accommodation *Предоставяне на услуги и поддръжка на местната инфраструктура, съоръжения, като минимум, следва да са съвместими с постигането на целите на плана за управление в дългосрочен план (например предоставянето на основни съоръжения за здравеопазване, образование и обучение, където не съществуват такива), както и избягване или намаляване на всяко негативно социално въздействие на дейностите.* Консултация с представители на местните общности. Осигуряване на обучение; образование; медицинско обслужване; съоръжения; квартири; настаняване
Indicator 4.1.5 **Where practicable, communities are given controlled access to forest and non-forest products on the FMU** **Когато е възможно, на общностите е предоставен контролиран достъп до гората и горски продукти в горскостопанската единица** **4.1.5.1 FMU delivers opportunity for local residents to purchase reasonably priced timber and fuel wood for personal use.** **4.1.5.1 Горскостопанската единица осигурява възможност на местните жители за закупуване на дървен материал и дърва за огрев за собствена консумация на достъпни цени**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and local communities. Evidence of controlled harvesting activities Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местните общности. Доказателства за контролирани дейности на добив List of local residents and eligibility criteria / Списък на местните жители и доказателства за подбора и одобряването им
Indicator 4.1.6 **Policies and procedures and the implementation thereof make qualifications, skills and experience the basis for recruitment, placement, training and advancement of staff at all levels** **Политиките и процедурите и тяхното прилагане превръщат квалификацията, уменията и опита в база за подбор, назначение, обучение и усъвършенстване на персонала на всички нива**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *No evidence of discrimination on the basis of: race, colour, culture, sex, age, religion, political opinion, national extraction or social origin* Employment policies and procedures. Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives. SLIMF: Interviews with workers and contractors

SLIMF: **Employees are not discriminated in hiring, advancement, dismissal remuneration and employment related to social security** **SLIMF:** **Служителите не са дискриминирани при наемане, напредване в кариерата, възнаграждение при уволнение и трудови правоотношения, свързани със социалното осигуряване**	*Няма доказателства за съществуването на дискриминация въз основа на: раса, цвят, култура, пол, възраст, религия, политически възгледи, национален или социален произход* Политики и процедури за заетост. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите. SLIMF: Разговори с работници и изпълнители
Indicator 4.1.7 **All employees, contractors and sub-contractors must be paid a fair wage and other benefits, which meet or exceed all legal requirements and those provided in comparable occupations in the same region** **На всички служители, подизпълнители и подизпълнители трябва да се изплащат справедливо възнаграждение и други обезщетения, които отговарят или надвишават всички правни изисквания и тези, предвидени в сравними професии в същия регион**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Benefits may include social security payments, pension, accommodation, food, etc. Records of payment Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives. Облагите могат да включват вноски за социално осигуряване, пенсия, настаняване, храна и т.н. Записи за плащания Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите.
Indicator 4.1.8 **No workers shall be engaged in debt bondage or other forms of forced labour** **Никои работници не следва да работят заради задължения или да бъдат ангажирани в други форми на принудителен труд**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите
Indicator 4.1.9 **Persons under 15 years are not employed in any forestry work** **Лица под 15 години не се наемат в каквато и да било горска работа**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *National legislation may set higher minimum ages, but these ages are defined in ILO Convention 138 Article 3.* Interviews with Forest Managers, workers and Labour Union representatives Observations in the work place. *Националното законодателство може да определя по-високи минимални възрасти, но тези възрасти са дефинирани в член 3, ал.3 на Конвенция 138 на ILO.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите Наблюдения на работното място.
Indicator 4.1.10 **Persons under 18 years shall not be employed at night or to carry out heavy work or hazardous operations, e.g. pesticide application, harvesting, except for the purposes of training**	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания: *Where children and young persons are to be removed from employment in order to comply with this requirement, criterion 4.4 on social impact assessment and mitigation will apply. Organisations are expected to carry out a social impact assessment of the displacement of children from the workplace*

Лица под 18 години не трябва да работят през нощта или да извършват тежка работа или опасни операции, например прилагане на пестициди, добивни дейности, освен цели на обучението **4.1.11 Permition from General Labour Inspectorate should be obtained prior to hiring persons under the age of 18 years.** **4.1.11 Разрешение от Регионалната инспекция по труда е необходимо да бъде взето, преди наемането по трудово правоотношение на лица до 18 годишна възраст**	*and effectively mitigate that impact e.g. provide suitable alternative sources of family income and ensure the children have access to adequate education facilities.* *Когато децата и младите хора трябва да бъдат отстранени от работа, за да се съобразят с това изискване, ще се прилага критерий 4.4 върху социалната оценка на въздействието и намаляването му. От организациите се очаква да извършват социална оценка на въздействието на отстраняването на деца от работното място и ефективно да смекчават това въздействие, например като предоставят подходящи алтернативни източници за доходи на семейството и осигуряване на достъп на децата до подходящи учебни заведения.*

Criterion 4.2	**Forest management should meet or exceed all applicable laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families** **Горскостопанските дейности трябва да отговарят или превишават изискванията на приложимите закони и/или наредби за здравето и безопасността на служителите и техните семейства**

Indicator 4.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest Managers are aware of laws and/or regulations covering heath and safety of employees and their families **Ръководителите на горскостопанските дейности са запознати със законите и/или наредбите, отнасящи се до здравето и безопасността на работниците и служителите и техните семейства** **4.2.1.1 Forest managers shall provide life and accidental insurance to all staff responsible for prevention and control of illegal activities in the forests** **4.2.1.1 Ръководителите на горскостопанските дейности трябва да осигурят „Застраховка Живот и злополука" на всички служители, отговорни за охраната на горските територии** **4.2.1.2Hazardous areas are clearly indicated and safeguarded.** **4.2.1.2Зоните с риск за здравето и безопасността са ясно обозначени и обезопасени**	*Forestry operations should follow the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.* Interviews with Forest Managers, workers and union representatives. Guidelines/regulations are readily available. *Горскостопанските дейности трябва да съблюдават Практическия кодекс на ILO за безопасността и здравето в тази област..* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите. Налице са лесно достъпни указания/наредби. Директиви относно труда и доклади от инспекции.

Indicator 4.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest Managers comply with laws and/or regulations covering health and safety of employees and their families **For large scale organisations a written safety and health policy and management system are in place** Горските мениджъри спазват законите и/или наредбите, обхващащи здравето и безопасността на работниците и служителите и на техните семейства За едро мащабни организации има писмена	*Forestry operations should follow the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry.* Interviews with Forest Managers, workers and union representatives. Guidelines/regulations are readily available. Labour directives and inspection reports. Company OHS records Горските операции трябва да следват примера на Практическия кодекс на МОТ за безопасността и здравето в

политика по здраве и безопастност, която системно се управлява	горското стопанство. Интервюта с горски мениджъри, работници и представители на синдикатите. Ръководствата/наредбите са лесно достъпни. Трудово законодателство и доклади от инспекции. Фирмени записи по ЗБРМ

Indicator 4.2.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest Managers have systematically assessed the risk associated with all tasks and equipment **In large scale organisations, compliance with this requirement shall be supported by documentation** **SLIMF:** **All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations** **Горските мениджъри систематично оценяват рисковете, свързани с всички задачи и оборудван.** **В едромащабни организации, спазването на това изискване трябва да бъде подкрепено от документация** **SLIMF:** **Цялата работа, извършена в гората трябва да се съобразява със закони и подзаконови нормативни актове за здравето и безопасността**	Documented risk assessments. SLIMF: Equipment is available to workers Interviews with Forest Managers and workers Field observations Документирани оценки на риска. SLIMF: Оборудването е на разположение на работниците Разговори с горските мениджъри и работниците Полеви наблюдения

Indicator 4.2.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
In terms of the risks identified (refer 4.3.2) safe procedures which include the use of personal protective equipment (PPE), emergency procedures and key responsibilities have been recorded. **SLIMF:** **All work done in the forest must comply with health and safety laws and regulations** **По отношение на идентифицирани рискове, (виж точка 4.3.2) процедури по безопасност, които включват използването на лични предпазни средства (ЛПС), аварийните процедури и ключовите отговорности са били записани.** **SLIMF:** **Цялата работа, извършена в гората трябва да се съобразява със закони и подзаконови нормативни актове за здравето и безопасността**	Interviews with Forest Managers, workers and union representatives. Documented risk assessments and safety procedures. SLIMF: Equipment is available to workers Interviews with Forest Managers and workers Field observations Интервюта с горски мениджъри, работници и представители на профсъюзите. Документирани оценки на риска и процедури за безопасност. SLIMF: Оборудването е на разположение на работниците Разговори с горски мениджъри и работниците Полеви наблюдения

Indicator 4.2.5	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All workers have had relevant training in safe working practice and where required, hold the	Interviews with Forest Managers and workers.

necessary skills certificates. **Всички работници са преминали през съответно обучение по безопасни работни практики и когато е необходимо, притежават необходимите сертификати за компетентност.** **4.2.5.1 Employees climbing trees must have appropriate training in safety procedures and tree climbing, and shall use appropriate safety equipment** **4.2.5.1 Служителите, които се катерят по дърветата трябва да са подходящо обучени във връзка с процедурите за безопасност и трябва да използват необходимото предпазно оборудване**	Training schedules and records Copies of skills certificates. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници. Графици и записи за обучение Копия от сертификатите за компетентност. Workers shall be instructed about procedures in case of emergency situations e.g. accident, fire or oil and chemical spill / Работниците трябва да са инструктирани за процедурите в случай на злополука, пожар или разлив на горива и химикали
Indicator 4.2.6 **Forestry operations comply as a minimum, with the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry** **Като минимум, горските дейности трябва да съблюдават Практическия кодекс на ILO за безопасността и здравето в тази област.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and workers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници
Indicator 4.2.7 **All necessary tools, machines, substances and equipment, including appropriate PPE, are available at the worksite and are in safe and serviceable condition** **Всички необходими инструменти, машини, вещества и оборудване, включително подходящи лични предпазни средства, са на разположение на обекта на работа и са в безопасно и изправно състояние** **4.2.7.1 Forest machinery is equipped with crash bars** **4.2.7.1 Горската техника трябва да бъде оборудвана с предпазни метални конструкции** **4.2.7.2 Warning signs are posted at access roads to sites with ongoing logging operation** **4.2.7.2 По пътищата за достъп до обектите, в които се извършва сеч се поставят предупредителни знаци**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and workers. Field observations. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници. Полеви наблюдения. Apropriate health and safety equipment including helmets, high visibility vest/jackets, safety boots, safety trousers and first aid kits are applied in the field by chain saw operators, contractors and harvesting operators / Операторите на верижни триони, контракторите и работниците на добивните компании използват подходящо предпазно оборудване, включително каски, силно забележими якета /жилетки, обувки с обезопасени бомбета, предпазни панталони и средства за първа помощ
Indicator 4.2.8 **Managers take measures to ensure that workers use the PPE that is provided** **Ръководителите вземат мерки, за да гарантират, че работниците използват предоставените лични предпазни средства**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and workers. Field observations Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници. Полеви наблюдения

Indicator 4.2.9	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Health and safety records (including risk evaluations, accident records) are maintained and up-to-date **Поддържат се и се актуализират записи за здраве и безопасност (включително оценки на риска, записи за злополуки)** **SLIMF:** **Basic record is kept of health and safety related incidents** **SLIMF:** **Съхранява се основен запис за свързаните със здравето и безопасността инциденти**	Records of accidents, incidents, instructions to supervisors and workers Записи за злополуки, инциденти, указания за надзиратели и работници Records from inspections carried by the Regional Labour Inspectorate Записи от проверки на Регионална Инспекция по труда SLIMF: Records Interviews with Forest Manager and workers Records from inspections carried by the Regional Labour Inspectorate Записи от проверки на Регионална Инспекция по труда SLIMF: Записи Разговори с ръководителя на горскостопанските дейности и работници

Indicator 4.2.10	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Provision is made for medical assistance in case of an accident and/or injury during operations. **На лице е разпоредба за медицинска помощ в случай на злополука и/или наранявания по време на операциите.**	Emergency assistance needs to be provided to assist a worker in case of an injury sustained during operations. Communication and transport would be an important aspect of this assistance. Interviews with Forest Managers and workers Спешна помощ трябва да бъде предоставена за подпомагане на работник в случай на нараняване, по време на работа. Транспорта и комуникациите ще бъдат важен аспект на тази помощ. Разговори с горски мениджъри и работници

Indicator 4.2.11	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All employees and contractors and their families have access to adequate local medical facilities while working on the FMU. **По време на работа в горскостопанската единица всички служители и изпълнители и техните семейства имат достъп до достатъчни местни медицински съоръжения.**	Interviews with Forest Managers and workers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници

Indicator 4.2.12	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where located and provided on the FMU worker accommodation and nutrition comply, as a minimum, with the ILO Code of Practice on Safety and Health in Forestry. **Когато на работниците в горскостопанската единица са предоставени квартири и хранене, те, като минимум, трябва да са съобразени с Практическия кодекс на ILO за безопасността и здравето в горските дейности.**	Interviews with Managers and workers Inspection of facilities Разговори с ръководителите и работниците Проверка на съоръженията

Indicator 4.2.13	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
There is evidence of a programme on the FMU that raises awareness of illnesses and diseases endemic to the area that affect forest workers or their families. **For large scale organisations there is contribution towards or provision of a prevention and control programme for any illnesses and diseases endemic to the area that affect forest workers or their families** **Има доказателства за програма относно горскостопанската единица, която повишава информираността на заболявания и ендемични за областта болести, която засяга горските работници или техните семейства.** **За организации от голям мащаб е налице принос или осигуряване на програма за превенция и контрол на всякакви заболявания и ендемични за областта болести, която засяга горските работници или техните семейства** **SLIMF:** **There is evidence of a basic programme on the FMU that raises awareness of illnesses and diseases endemic to the area that affect workers or their families** **SLIMF:** **Има доказателства за програма относно горскостопанската единица, която повишава информираността на заболявания и ендемични за областта болести, която засяга работниците или техните семейства.**	Interviews with Forest Managers and workers. Interviews with social NGOs. Records of support. Health statistics for the region. SLIMF: Interviews with forest manager and workers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и работници. Разговори със социални неправителствени организации. Записи за подкрепа. Здравна статистика за региона. SLIMF: Разговори с ръководителя на горскостопанските дейности и работници

Criterion 4.3	The rights of the workers to organise and voluntarily negotiate with their employers shall be guaranteed as outlined in Conventions 87 and 98 of the International Labour Organisation (ILO). **Правата на работниците да се организират и доброволно да преговарят със своите работодатели се гарантират съгласно Конвенции 87 и 98 на Международната организация по труда (ILO).**

Indicator 4.3.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Workers are free to organise and or join a trade union of their choice without fear of intimidation or reprisal. This will at a minimum comply with the requirements of the ILO Convention No. 87: Convention concerning Freedom of Association and Protection of the Right to Organise **Работниците са свободни да се организират и или се присъединяват към професионален съюз по избор без страх от заплахи или репресивни мерки. Това като минимум трябва да отговаря на на изискванията на Конвенция № 87 на ILO: Конвенция относно свободата на сдружаване и защита на правото на организиране**	Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представители на профсъюзите.

Indicator 4.3.2	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Workers are free to organise and bargain collectively. This will at a minimum comply with the requirements of International Labour Organisation convention 98, Convention concerning the Application of the Principles of the Right to Organise and to Bargain Collectively **Работниците са свободни да се организират и договарят колективно. Това като минимум следва да съответства на изискванията на конвенция 98 на Международната организация на труда, Конвенция относно прилагането на принципите на правото на организиране и колективно договаряне**	Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите.

Indicator 4.3.3	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
There is an effective mechanism in place to provide information to, and enable the participation of workers in decision-making where this directly affects their working terms and conditions **Налице е ефективен механизъм за предоставяне на информация и даване на възможност за участие на работниците в процеса на вземане на решения в случаите, в които това засяга пряко техните условия на труд** **SLIMF:** **Workers or their representatives are accepted as participants in decision making** **SLIMF:** **Работниците или техните представители са приети като участници в процеса на вземане на решения** **4.3.3.1 Workers have freedom to sign Collective Labour agreement with their employer** **4.3.3.1 Работниците имат свобода за сключване на Колективен трудов договор с работодателя**	Interviews with Forest Managers, workers and labour union representatives Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, работниците и представителите на профсъюзите.

Criterion 4.4	**Management planning and operations shall incorporate the results of evaluations of social impact. Consultations shall be maintained with people and groups (both men and women) directly affected by management operations.** **Планирането на управлението и мероприятията включват резултатите от оценките на социалното въздействие. С хората и групите (мъже и жени), които са пряко засегнати от горскостопанските мероприятия, се провеждат консултации.**

Indicator 4.4.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
In conjunction with the local stakeholders affected (both men and women) and in accordance with the scale and intensity of management, the social, socio-economic, spiritual and cultural impacts of forest operations are evaluated. **For large scale organisations, these impacts shall be documented**	*New operations will normally be subjected to formal impact assessments and these assessments must include the social environment. For ongoing operations it will be necessary to maintain communication with stakeholders and thus ensure the Forest Manager is aware of any current and/or potential impacts. Management plans must provide mitigatory measures to address such impacts, e.g. problems with dust or noise caused by operations are known and planning is adjusted to reduce or negate such*

Във връзка със засегнатите местни заинтересовани страни (мъже и жени) и в съответствие със скалата и интензивността на управление, се оценяват социалното, социално-икономическото, духовното и културното въздействие на горскостопанските мероприятия. **За организации от голям мащаб тези последици трябва да бъдат документирани** **SLIMF (Small Forests):** **Anyone who is likely to be directly affected by an operation is informed and has an opportunity to comment.** **The forest manager must try to avoid negative impacts of operations.** **SLIMF (Low Intensity Forests):** **The forest manager proactively seeks assistance from external organizations to carry out an assessment of social impacts and/or social impact monitoring and uses the results to plan future management.** **SLIMF (малки гори):** **Всеки, който е вероятно да бъде пряко засегнат от дадено мероприятие, е информиран и има възможност да даде становище.** **Ръководителят на горскостопанските дейности трябва да се опита да избегне отрицателните последици от мероприятията.** **SLIMF (слабо ползвани гори):** **Ръководителят на горскостопанските дейности активно търси помощ от външни организации за извършване на оценка на социалните въздействия и/или мониторинг на социалното въздействие и използва резултатите за планиране на бъдещото управление.**	Interviews with Forest Managers and local communities. SLIMF (Small Forests): Discussions with neighbours and forest manager Copies of newspaper advertisements, letters, posters and signs used to inform people of operations. SLIMF (Low Intensity Forests): Copies of Social Impact Assessment reports Evidence of changes in management following results of an Social Impact Assessment or monitoring of social impacts. *Новите мероприятия обикновено следва да се подлагат на официални оценки на въздействието и тези оценки трябва да включват социалната среда. За текущи мероприятия ще бъде необходимо да се поддържа комуникация със заинтересованите страни и по този начин да се гарантира, че ръководителят на горскостопанските дейности е наясно с всякакви текущи и/или потенциални въздействия. Плановете за управление трябва да предвиждат смекчаващи мерки за справяне с такива въздействия, например проблеми с прах или шум, причинени от мероприятията, са известни и планирането се адаптира така, че те да се намалят или отстранят* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местните общности. SLIMF (малки гори): Разговори със съседи и ръководителя на горскостопанските дейности Копия от обяви във вестниците, писма, плакати и знаци, използвани за информиране хората за мероприятията. SLIMF (слабо ползвани гори): Копия на доклади за оценка на социалното въздействие Доказателства за промени в управлението вследствие на резултатите от оценка на социалното въздействие или мониторинг на социалните въздействия.

Indicator 4.4.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **Adverse impacts, opportunities for positive impact and areas of potential conflict identified by evaluations are adequately addressed in plans** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Идентифицирани чрез оценките неблагоприятни въздействия, възможности за положително въздействие и области на потенциален конфликт са адекватно разгледани в плановете**	Interviews with Forest Managers and local communities. Management plans Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местните общности. Планове за управление

Indicator 4.4.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
An up-to-date list of stakeholders is maintained **Води се актуален списък на заинтересованите страни**	Records Consultation with stakeholders Записи

4.4.3.1 A list of National, Regional and local NGO's is present and maintained up to date **4.4.3.1 Списък с НПО на национално, регионално и местно ниво е на лице и се поддържа актуален**	Консултация със заинтересованите страни
Indicator 4.4.4 **(Not applicable to SLIMF)** **There is adequate and ongoing consultation with stakeholders (local people, workers and relevant organisations); in particular, stakeholders are aware that forest management plans and monitoring results are available for inspection, if high impact operations are planned, and that the FMU is being evaluated/monitored for certification** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Налице е адекватна и постоянна консултация със заинтересованите страни (местните хора, работници и съответните организации); по-специално, заинтересованите страни са наясно, че плановете за управление на горите и резултатите от наблюдението са на разположение за проверка, ако се планират мероприятия със силно въздействие, и че горскостопанската единица се оценява/следи за сертифициране**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Записи Консултация със заинтересованите страни и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Indicator 4.4.5 **Issues raised by stakeholders are treated constructively and objectively** **Повдигнатите от заинтересованите страни проблеми се третират конструктивно и обективно**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Записи Консултация със заинтересованите страни и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Indicator 4.4.6 **In large scale operations, communications with stakeholders on issues that require action and follow-up shall be documented** **В мероприятия от голям мащаб обмяната на информация със заинтересованите страни по въпроси, които изискват предприемането на действия, и последващите действия следва да бъдат документирани**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Documentation of communication Документация за обмяна на информация

Criterion 4.5	**Appropriate mechanisms shall be employed for resolving grievances and for providing fair compensation in the case of loss or damage affecting the legal or customary rights, property, resources or livelihoods of local peoples. Measures shall be taken to avoid such loss or damage** **Следва да се използват подходящи механизми за решаване на жалби и за да се осигури справедливо обезщетение в случай на загуба или щета, засягаща определените по право или по обичай права, собствеността, ресурсите или препитанието на местното население. Следва да се предприемат мерки за избягване на подобни загуби или щети**

Indicator 4.5.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Every effort is made to resolve disputes through fair consultation aimed at achieving agreement and consent **Полагат се всички усилия за решаване на споровете чрез лоялна консултация за постигане на споразумение и съгласие**	Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Записи Консултация със заинтересованите страни и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности

Indicator 4.5.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **Dispute resolution is clearly defined. System for resolving disputes includes legal requirements and is documented for large scale operations.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Разрешаването на споровете е ясно дефинирано. За мероприятия от голям мащаб системата за разрешаване на споровете включва правни изисквания и се документира.**	Documented dispute resolution Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Документирана процедура за разрешаване на спорове Консултация със заинтересованите страни и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности

Indicator 4.5.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **Dispute resolution mechanism makes provision for compensations to local people in the case of loss or damage affecting their legal or customary rights, property, resources or livelihoods.** **(Не се прилага към SLIMF)** **Механизъм за разрешаване на спорове предвижда разпоредба за компенсации на местните хора, в случай на загуба или повреди, засягащи техните правни или обичайни права, собственост, ресурси или благосъстояние.**	Records Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Записи Консултация със заинтересованите страни и интервюта с горски мениджъри

Indicator 4.5.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **There is evidence that all payments agreed in terms of 4.5.3 have been made.** **(Не се прилага по отношение на SLIMF)** **На лице са доказателства, че всички плащания, договорени в условията на точка 4.5.3 са били направени.**	Records of payments Consultation with stakeholders and interviews with Forest Managers Записи от плащания Консултация със заинтересованите страни и интервюта с горски мениджъри

PRINCIPLE 5. BENEFITS FROM THE FOREST: / ПОЛЗИ ОТ ГОРАТА:

Forest management operations shall encourage the efficient use of the forest's multiple products and services to ensure economic viability and a wide range of environmental and social benefits.

Горскостопанските организации насърчават ефективното ползване на различните горски продукти и услуги за насърчаване на икономическата целесъобразност и различни екологични и социални ползи.

Criterion 5.1 **Forest management should strive towards economic viability, while taking into account the full environmental, social, and operational costs of production, and ensuring the investments necessary to maintain the ecological productivity of the forest**

Горскостопанските мероприятия трябва да целят икономическа целесъобразност, като вземат предвид пълните екологични, социални и оперативни разходи за производството и осигуряват необходимите инвестиции за поддържане на екологичната продуктивност на гората.

Indicator 5.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Optimal use is made of the potential annual yield of forest products **Оптимално използване на потенциалния годишен добив на горски продукти**	Annual plan of operations, budgets and financial statements. Yield estimates Годишен план на мероприятията, бюджети и финансови отчети. Прогнози за ползването

Indicator 5.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Current and future budgets include specific provision for environmental and social, as well as all operational costs **Текущите и бъдещите бюджети включват конкретни разпоредби за опазване на околната среда и социални, както и всички оперативни разходи** **SLIMF** **The Forest Manager is aiming to be in an economically viable situation which permits long term forest management** **SLIMF** **Ръководителят на горскостопанските дейности се стреми да бъде в икономически жизнеспособна ситуация, която позволява дългосрочно управление на горите**	*Income may be interpreted broadly as direct income from sales of forest products and indirect income from leisure/tourism, charitable fundraising, payments for environmental services rendered and subsidies.* Financial planning records and statements. Interviews with Forest Managers *Доходът може да се тълкува широко, като преки приходи от продажби на горските продукти и косвени приходи от развлечения/туризъм, набиране на средства за благотворителност, плащания за предоставени екологични услуги и субсидии.* Записи и отчети на финансово планиране. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности

Indicator 5.1.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Investments are made to maintain the ecological productivity of the forest **Когато е необходимо, се правят инвестиции, за да се запази екологичната продуктивност на гората**	Interviews with Forest Managers and environmental NGOs. Plans and maps. Observation of ecosystems. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и НПО, свързани с околната среда. Планове и карти. Наблюдение на екосистемите.

Criterion 5.2	**Forest management and marketing operations should encourage the optimal use and local processing of the forest's diversity of products.** **Горскостопанските и маркетингови операции трябва да насърчават към оптимално ползване и преработване на място на разнообразните горски продукти.**

Indicator 5.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **The owner/manager should promote the development of markets for of common, lesser known plantation-grown or natural forest species and non-timber forest products** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Собственикът/управителят следва да насърчава развитието на пазари за по-малко известни, плантажно отглеждани или естествени горски видове и недървесни горски продукти**	Interviews with Forest Managers and consultation with local communities. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с местните общности.

Indicator 5.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Local processing and markets are provided access to forest products available from the FMU, unless there is a justifiable reason for not doing so **За преработването и пазарите на място се осигурява достъп до горски продукти, предлагани от горскостопанската единица, освен ако няма основателна причина това да не се прави** **SLIMF** **Local processing is used where it is viable.** **SLIMF** **Когато е приложимо, се използва преработване на място.**	Interviews with Forest Managers and consultation with local communities. Evidence of opportunities to support local processing and markets. SLIMF: Details of sales of timber and information about local processing options. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с местните общности. Доказателства за възможностите за подпомагане на преработването и пазарите на място. SLIMF: Подробни данни за продажбите на дървен материал и информация за възможностите за преработване на място.

Criterion 5.3	**Forest management should minimise waste associated with harvesting and on-site processing operations and avoid damage to other forest resources.** **Горскостопанската дейност трябва да намалява до минимум отпадъците, свързани с добива и преработването на място и да не допуска повреждане на други горски ресурси.**

Indicator 5.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Strategic and tactical/operational harvest planning and harvest operations shall be carried out in accordance with national best practice guidelines (where these do not exist or are inadequate, for tropical high forest the FAO Model Code of Forest Harvesting Practice will apply) **Следва да се извършва стратегическо и тактическо/оперативно планиране на добива и добивните мероприятия в съответствие с националните насоки за най-добра практика (когато не съществуват такива или са недостатъчни, за тропически високи гори ще се**	Harvest plans Forest Managers' knowledge of local BOPs Field inspection Теренна проверка SLIMF: Field inspections Harvest records and sales volumes Планове за добив Познания на ръководителите на горскостопанските дейности

прилага Примерен кодекс за практики на добив от горите на Организацията по прехрана и земеделие) **5.3.1.1 To protect the undergrowth from damage the felings could be suspended during vegetation period between 01 April and 01 October** **5.3.1.1 За предпазване на подраста от повреди, сечта може да се забрани по време на вегетационния период от 01 Април до 01 Октомври** **SLIMF:** **Wood waste and damage to the remaining forest during harvesting and on site processing are minimised.** **SLIMF:** **Дървесните отпадъци и щетите на оставащия дървостой по време на добив и на обекта за преработка са сведени до минимум.**	за местните най-добри работни практики SLIMF: Инспекции на място Записи за добива и обема на продажбите
Indicator 5.3.2 **Harvesting techniques are designed to avoid log breakage, timber degradation and damage to the forest stand** **Разработени са техники на добив така, че да се избегне трошене на трупите, похабяване на добитата дървесина и щети на горските насаждения** **5.3.2.1 All marked trees are cut and no significant damage to the standing trees is present during harvesting and timber extraction/** **5.3.2.1 Всички маркирани дървета са отсечени и няма нанесени значителни повреди по стоящия дървостой при сечта и извоза на материал** **5.3.2.2 Unmarked solitary trees are only cut for health and safety preacutions and shall remain in the forest as "Biotope wood"** **5.3.2.2 Немаркирани единични дървета могат да се отсичат само за предотвратяване на опастност за здравето и живота на хората и се оставят като „Биотопна дървесина" в гората**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, supervisors and workers. Observation of harvesting operations Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, надзиратели и работници. Наблюдение на мероприятията на добива
Indicator 5.3.3 **Waste generated through harvesting operations, is minimised whilst leaving adequate organic material on the forest floor for soil conservation** **Отпадъците, получени от добивните мероприятия, са сведени до минимум, като същевременно е оставен достатъчно органичен материал по земята в гората за съхранение на**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *When timber products are removed from the stand sufficient material in the form of tops, branches and solid wood should remain behind to assist the natural nutrient cycle.* *Когато от гората се изнасят дървесни продукти, трябва да остане достатъчно материал под формата на корони, клони и дървесина за подпомагане на естествения хранителен цикъл.*

почвата	Observation of harvesting and on-site processing operations. Наблюдение на добива и на дейностите по преработка на обекта.
Indicator 5.3.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Harvested and processed wood and/or products processed on-site are transported from the forest before any deterioration occurs **Добитият и преработен дървен материал и/или преработени на обекта продукти са транспортирани от гората, преди да се появи каквото и да било негово влошаване** **5.3.4.1 For lubrication in chainsaws shall be used biologically degradable oils. For machines shall be used biologically degradable hydraulic liquids and lubrication oils as long as the their operations is not impaired. In case where such oils or hydraulic liquids are not recommended by machine manufacturer use of these is not obligatory.** **5.3.4.1 За смазване на веригите трябва да се използват биоразградими смазочни материали. За механизираната техника трябва да се използват биоразградими хидравлични течности и смазочни масла, ако употребата им не ги поврежда. Ако употребата на такива масла не е предписана от производителя на машините, използването им не е задължително.** **5.3.4.2 Machinery used for harvesting and skidding shall be equipped with oil agents absorbents and fire estinguishers** **5.3.4.2 Машините използвани за дърводобив и извличане трябва да са оборудвани с абсорбенти и пожарогасители.**	Observation of harvesting operations. Records of timber deliveries Наблюдение на мероприятията на добива Записи на доставките на дървен материал
Criterion 5.4	**Forest management should strive to strengthen and diversify the local economy, avoiding dependence on a single forest product.** **Горскостопанската дейност трябва да цели засилване и разнообразяване на местната икономика, като избягва зависимостта от един-единствен продукт.**
Indicator 5.4.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The forest should be managed for more than one product, considering both timber and non-timber forest products, commercial on non commercial use. **Гората следва да се управлява така, че да се разчита на повече от един продукт, като се отчитат както дървесни, така и недървесни горски продукти, комерсиално и некомерсиално използване на ресурсите.** **SLIMF (Small Forests):** **Not applicable** **SLIMF (малки гори):**	Interviews with Forest Managers. Forest management planning SLIMF (Low Intensity Forests): Sales records. Discussions with local communities and the forest manager Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности. Планове за управление на горите SLIMF (слабо ползвани гори): Записи за продажби. Разговори с местните общности и ръководителя на

Не е приложимо **SLIMF (Low Intensity Forests):** **Forest management should aim to avoid dependence on a single forest product.** **SLIMF (слабо ползвани гори):** **Управлението на горите следва да има за цел да се избегне зависимостта от един горски продукт.**	горскостопанските дейности
Indicator 5.4.2 **Local initiatives involving the use, processing and/or marketing of forest products are encouraged.** **SLIMF (Small Forests):** **Not applicable** **SLIMF (Low Intensity Forests):** **Local initiatives involving the use, processing and or marketing of forest products are encouraged.** **Насърчават се местни инициативи за ползване, преработка и/или маркетинг на горските продукти** **SLIMF** **Не приложимо** **SLIMF (Слабо ползвани гори)** **Насърчават се местни инициативи за ползване, преработка и/или маркетинг на горските продукти**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers. Interviews with local service providers Forest management planning SLIMF (Low Intensity Forests): Sales records. Discussions with local communities and the forest manager **Разговори с горските мениджъри** **Разговори с местни доставчици на услуги** **Горско стопанско планиране** **SLIMF (Слабо ползвани гори)** **Разговори с местните общности и горския мениджър**
Indicator 5.4.3 **The utilisation of non-timber forest products by local community enterprises is encouraged** **Насърчава се използването на недървесни горски продукти от предприятията на местната общност**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and consultation with local communities. Evidence of NTFP sales or licenses or permits issued. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с местните общности. Доказателства за продажби на недървесни горски продукти или издадени лицензи или разрешителни.
Criterion 5.5	**Forest management operations shall recognise, maintain and, where appropriate, enhance the value of forest services and resources such as watersheds and fisheries.** **Горскостопанските мероприятия следва да признават, поддържат и, когато е целесъобразно, да повишават стойността на горските услуги и ресурси, като например водосбори и развъдници.**
Indicator 5.5.1 **Forest managers are aware of the range of forest services and resources** **Ръководителите на горскостопанските дейности са наясно с обхвата на наличните горски услуги и ресурси.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности Documentation and maps review Проверка на документация и карти Planned forest operations in FMU have considered important

	areas for mushroom and forest fruits collection, hunting and recreation. Планираните мероприятия на горскостопанската единица са съобразени с районите, важни за събиране на гъби, горски плодове, лов и отдих
Indicator 5.5.2 **Forest management practices minimise negative impacts on services and other forest resources** **Практиките на управление на горите свеждат до минимум отрицателните последици за услугите и други горски ресурси** **5.5.2.1 FMU is implementing procedure for evaluating the impact of forests on the watersheds. FMU have mapped, identified and maintained a registry of fisheries, downstreams and water supply zones and areas with limitations on activities** **5.5.2.1 ГСЕ прилага процедура за оценка на въздействието на горите върху водосборите. Картирани са се поддържа регистър на идентифицираните рибарници, водни течения и вододайните зони, и райони с ограничения за извършване на мероприятия.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности Document and maps review Проверка на документацията и картите
Indicator 5.5.3 **Forest management practices maintain and where appropriate, enhance the value of forest services and resources:** ▪ **Monitoring evidence that services and resources are maintained** **Practices to enhance services and resources are evident.** **Горскостопанските мероприятия поддържат и, когато е целесъобразно, повишават стойността на горските услуги и ресурси:** ▪ **Доказателства от наблюдения, че тези услуги и ресурси се поддържат** ▪ **Практиките за подобряване на услугите и ресурсите са очевидни.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Criterion 5.6	**The rate of harvest of forest products shall not exceed levels, which can be permanently sustained.** **Темповете на добиване на горски продукти не трябва да надвишава нивата на нейната трайна устойчивост.**
Indicator 5.6.1 **Data on forest growth, regeneration and volumes harvested and thinned are reported regularly and analysed in comparison with predicted volumes**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Evidence of enumerations, yield calculations and harvesting planning

and growth data (data accuracy is appropriate to scale and intensity of management) **SLIMF (Small Forests):** **Harvest levels are sustainable over the long term (a period equivalent to the rotation length of the trees harvested). Note that annual harvest levels may vary hugely.** **SLIMF (Low Intensity Forests):** **Harvest limits are established at sustainable levels, based on conservative estimates of tree growth and yield rates. The harvest limits are stated in the management plan.** **Данни за растежа, възобновяването на горите и добивите от прореждания се докладват редовно и се анализират спрямо данните за прогнозираните обеми и растежа (точността на данните е съобразена с мащаба и интензивността на управлението)** **SLIMF (малки гори):** **Нивата на добив са устойчиви в дългосрочен план (период, равняващ се на периода на ротация на отсечените дървета). Следва да се има предвид, че годишните нива на добив могат да варират в широки граници.** **SLIMF (слабо ползвани гори):** **Нивата на ползване са установени на устойчиви равнища, въз основа на консервативни изчисления на растежа на дърветата и темповете на добиване. Нивата на добив са посочени в плана за управление.**	SLIMF: Management plan Field observations of harvesting sites compared to areas planned for harvesting. Maps of tree location Harvest and sales records and plans over the relevant time span. Data on likely or actual growth rates of species harvested. Доказателства за изброявания, изчисления за ползването и планиране на добива SLIMF: План за управление Полеви наблюдения на обектите на добив в сравнение с планираните за добиване области. Карти за местоположение на горските култури Записи за добив и продажби и планове за съответния период от време. Данни относно вероятните или действителните темпове на растеж на отсечените видове.
Indicator 5.6.2 **Sustainable harvest and thinning intensities and frequencies have been calculated for the FMU based on the most up-to-date available information and do not exceed calculated replenishment rates over the long term.** **Устойчиво добиване, интензивността и честотите на прореждане за горскостопанската единица са били изчислени въз основа на най-актуална информация и не надхвърлят изчислените разчети на прираста в дългосрочен план.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Timber resource planning Планиране на ресурсите на дървен материал
Indicator 5.6.3 **Authorised harvesting of non-timber forest products does not exceed calculated replenishment rates over the long term** **Разрешеното добиване на недървесни горски продукти не надвишава изчислените разчети на възстановяване в дългосрочен план** **5.6.3.1 FMU shall document commercial harvest of NTFP e.g. Christmas trees, seeds, fruits and game**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plans Планове за управлени

5.6.3.1 Горскостопанската единица документират търговския добив на недървесни горски продукти, като семена, коледни елхи, плодове и дивеч	

PRINCIPLE 6. ENVIRONMENTAL IMPACT: / ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА:

Forest management shall conserve biological diversity and its associated values, water resources, soils, and unique and fragile ecosystems and landscapes, and, by so doing, maintain the ecological functions and the integrity of the forest.

Горскостопанската дейност трябва да опазва биологичното разнообразие и свързаните с него ценности, водните ресурси, почвите и уникалните и крехки екосистеми и ландшафти, като по този начин поддържа екологичните функции и целостта на гората.

Criterion 6.1 **Assessment of environmental impacts shall be completed - appropriate to the scale, intensity of forest management operations and the uniqueness of the affected resources - and adequately integrated into management systems. Assessments shall include landscape level considerations as well as the impacts of on-site processing facilities. Environmental impacts shall be assessed prior to commencement of site disturbing operations.**
Оценката на екологичните въздействия трябва да се изпълнява съобразно мащабите, интензивността на горскостопанската дейност и уникалността на засегнатите ресурси – и да се интегрира по подходящ начин в системите за управление. Оценките включват съображения за ландшафта и за въздействията на съоръженията за обработка на място. Въздействията върху околната среда трябва да бъдат оценявани преди започването на дейностите, които нарушават територията на обекта.

Indicator 6.1.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
(Not applicable to SLIMF) **The owner/manager has systematically assessed the potential environmental impacts of all activities (including on-site processing facilities) carried out in the forest; the impacts of forest plans have been considered at the landscape level, taking account of the interaction with adjoining land and other nearby habitats. For large scale organisations, the results of these impact assessments shall be documented.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Собственикът/управителят системно е идентифицирал и оценявал потенциалното въздействие върху околната среда на всички осъществявани в гората дейности (включително обработващите съоръжения на обекта), въздействието на горскостопанските планове е било разгледано на ниво ландшафт, като се държи сметка за взаимодействието с прилежащата земя и други близки местообитания. За организации от голям мащаб, резултатите от тези оценки на въздействието трябва да бъдат документирани** **6.1.1.1 Records and Reports on findings for special field conditions before harvesting and information for existing differences with management plan**	*For all operations or activities carried out on the FMU, there should be an evaluation of the possibility of the following potentially negative impacts being caused: soil erosion and compaction; changes to soil productivity; changes to invasive exotic, native or naturalised flora or fauna species abundance, diversity or distribution. Habitat fragmentation, pesticide, lubricant, nutrient or fertiliser pollution (by runoff, spray drift or spillage) and sedimentation of watercourses or water bodies; changes to water flow and drainage regimes of watercourses, water bodies, visual changes to prominent landscapes. Working Instruction 01 regarding on-site processing plants must be used as reference.* Interviews with Forest Managers, environmental NGOs and government conservation agencies. *За всички извършвани в горскостопанската единица мероприятия или дейности следва да се направи оценка на възможността за следните възможни, потенциално отрицателни въздействия: ерозия и уплътняване на почвата; промени в производителността на почвата; промени към агресивна екзотична, местна или натурализирана флора и фауна, изобилие, разнообразие или разпределение на видовете. Разпокъсване на местообитанията, замърсяване от пестициди, смазочни материали, хранителни продукти или тор (от изтичане, разнасяне на струята или разливане) и утаяване във водни потоци или водни обекти; промени в дебита на водата и режимите на водните течения, водни обекти, визуална промени в изпъкнали ландшафти. За справка трябва да се използва работна инструкция 01 по*

6.1.1.1 Записи и доклади за откритите при теренните наблюдения особените положения преди провеждането на сечта и информация за различия с данните от горскостопанския план **6.1.1.2 Changes in management plans and programmes are authorized by Regional environment and water inspectorate for compatibility with the objectives and purpose of the environmental protection or the protected area** **6.1.1.2 Промените в горскостопанските планове и програми се съгласуват с РИОСВ за съвместимост с предмета и целите на опазване на околната среда или на съответната защитена зона**	*отношение на преработвателните предприятия на обекта.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, НПО и държавни агенции по консервацията.
Indicator 6.1.2 **Site-specific assessments of the potential environmental impacts of all forest operations are carried out prior to commencement of site disturbing operations, in a manner appropriate to the scale of the operations and the sensitivity of the site. Where such activities are considered "significant", these site-specific assessments are documented. "Significant" activities shall include, but not be restricted to:** ▪ **The building of new roads or substantial rerouting of existing roads;** ▪ **Any form of flow restriction in streams and rivers;** ▪ **Aforestation;** ▪ **Change in genus in the reforestation of more than 100 ha during the same planting season within an operational/management unit, where an FMU comprises more than one;** ▪ **Recreational activities and associated infrastructure** ▪ **Communication masts and associated infrastructure** ▪ **Power lines** ▪ **Water lines** ▪ **Change of natural vegetation to commercial or any other use.** ▪ **Erection of new fences** ▪ **Use of natural areas and products for commercial gain or any other purpose** ▪ **New waste disposal sites;** ▪ **Implementation of new/modified activities/products that may have significant impacts on the environment.** **Оценките за конкретен обект относно потенциалното въздействие върху околната среда на всички горски мероприятия се извършват преди започването на тези от тях, които биха нарушили територията на обекта. Те се извършват по начин, подходящ за мащаба на мероприятията и чувствителността на обекта. Когато тези дейности се считат за "значителни", оценките за конкретния обект следва да се**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *A "significant activity is an activity that has the potential to cause environmental impacts that are:* ▪ *Permanent or long term; or* ▪ *Affects a wide environment* *An EIA is the **formal** procedure that is followed to collect, organise, analyse, interpret and communicate data that are relevant to making a decision. The procedure can however be followed as an **informal** assessment for a project such as the planning of a harvesting operation. The **purpose of an EIA** is to minimise negative impacts, ensure the conservation of important features and to enhance positive aspects of the project.* *Principles that a **formal** EIA should comply with are:* ***Informed Decision Making:** Decision-making should be based on reliable information.* ***Accountability:** Responsibilities must be clearly defined.* ***Environment in the Broadest Sense:** The environment includes all aspects (i.e. physical, social, political, economic, visual).* ***Open Consultation:** Consultation with all interested and affected parties must be done in a transparent manner.* ***Specialist Input:** Specialists in the particular field must support impact assessments.* ***Alternatives:** Consider all possible alternatives in terms of location and activities.* ***Mitigatory Measures:** Assess mitigatory measures that will reduce or negate negative impacts and enhance the positive impacts of the planned activities.* ***Consider all Stages:** The assessment should consider all stages of the development, from the planning phase through to closure.* Interviews with Forest Managers also testing their basic knowledge of EIAs. Records of assessments and decisions. Environmental management plans. SLIMF: Manager's knowledge of the site and impacts of operations

документират. "Значителните" дейности включват, но не се ограничават до: ▪ **Изграждането на нови пътища или значително преместване на съществуващите;** ▪ **Каквато и да е форма на ограничение на дебита в потоци и реки;** ▪ **Обезлесяване;** ▪ **Промяна на рода при залесяване на повече от 100 ха по време на същия сезон за залесяване в рамките на оперативната/управленската единица, когато горскостопанската единица обхваща повече от една такава;** ▪ **Развлекателни дейности и свързаната с тях инфраструктура** ▪ **Съобщителни стълбове и свързаната с тях инфраструктура** ▪ **Електропроводи** ▪ **Водопроводи** ▪ **Промяна на естествената растителност с такава за търговска или каквато и да е друга употреба.** ▪ **Изграждане на нови ограждения** ▪ **Използване на природни области и продукти за търговска печалба или каквито и да е други цели** ▪ **Нови площадки за депониране на отпадъци;** ▪ **Осъществяване на нови или изменени дейности/продукти, които могат да имат значително въздействие върху околната среда.** **SLIMF (Small Forests):** **Before starting any operation, the possible negative environmental impacts are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required** **SLIMF (малки гори):** **Преди започване на всяко мероприятие се идентифицират възможните отрицателни въздействия върху околната среда и мероприятието се проектира така, че те да се сведат до минимум. Оценките не трябва да бъдат документирани, освен ако това не се изисква по закон** **SLIMF (Low Intensity Forests):** **Before starting any operation, the possible negative environmental impacts at the site and landscape levels are identified and the operation is designed to minimise them. Assessments do not need to be documented unless legally required** **SLIMF (слабо ползвани гори):** **Преди започване на всяко мероприятие, се идентифицират възможните отрицателни въздействия върху околната среда на ниво обект и ландшафт и мероприятието се проектира така, че те да се сведат до минимум. Оценките не трябва да бъдат документирани, освен ако това не се изисква по закон**	Field observations Management plan Documented environmental statement or assessment where legally required *„Значителна дейност е дейност, която има потенциал да причини въздействия върху околната среда, които са:* ▪ *Постоянни или дългосрочни, или* ▪ *Засягат широка околна среда* *Оценката на въздействието върху околната среда е **официална** процедура, която се следва, за да се събират, организират, анализират, тълкуват и съобщават данни, които са от значение за вземане на решение. Процедурата обаче, може да бъде следвана като **неофициална** оценка за даден проект, като например планирането на добивни мероприятия. **Целта на оценката на въздействието върху околната среда** е свеждане до минимум на отрицателните въздействия, гарантиране на опазването на важните характеристики и повишаване на положителните аспекти на проекта.* *Принципите, с които една **официално** ОВОС следва да е съобразена, са:* ***Информирано вземане на решения:** Вземането на решения следва да се основава на надеждна информация.* ***Отчетност:** Отговорностите трябва да бъдат ясно определени.* ***Околната среда в най-широк смисъл:** Околната среда включва всички аспекти (т.е. физически, социален и политически, икономически, визуален).* ***Открита консултация:** Консултацията с всички заинтересовани и засегнати страни трябва да се осъществява по прозрачен начин.* ***Принос на специалистите:** Специалисти в посочената област трябва да подпомагат оценките на въздействието.* ***Алтернативи:** Да се разгледат всички възможни алтернативи по отношение на местоположението и дейностите.* ***Смекчаващи мерки:** Оценка на смекчаващите мерки, които ще доведат до намаляване или отстраняване на отрицателните въздействия и повишаване на положителното въздействие на планираните дейности.* ***Разглеждане на всички етапи:** Оценката трябва да разглежда всички етапи на развитие, от фазата на планиране до приключването.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и изпитване на основните им познания за ОВОС. Записи за оценки и решения. Планове за управление на околната среда. SLIMF: Знания на ръководителя за обекта и въздействието на мероприятията Полеви наблюдения

	План за управление Документирана декларация за околната среда или оценка, когато по закон се изисква такава
Indicator 6.1.3 **All potential environmental impacts identified during assessments are considered during operations and planning and ensure that adverse impacts are avoided or mitigated** **Всички идентифицирани по време на оценките потенциални въздействия върху околната среда се вземат предвид по време на мероприятията и планирането и се гарантира, че неблагоприятните въздействия се избягват или намаляват**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** See also requirements 6.5.1 and 6.5.2. Interviews with Forest Managers, supervisors and workers also testing their knowledge of minimum requirements. Field observations and operational plans. For large scale operations, these provisions and controls will be documented in plans. Виж също така изискванията 6.5.1 и 6.5.2. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, отговорниците и работниците и изпитване на техните знания за минималните изисквания. Полеви наблюдения и оперативни планове. За широкомащабни мероприятия тези разпоредби и контрол следва да бъдат документирани в плановете.
Indicator 6.1.4 **Timely corrective actions are considered and implemented to address both past and potential non-conformances.** **Разглеждат се и се осъществяват навременни коригиращи действия с оглед на отстраняването на минали и потенциални несъответствия.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Corrective Actions:* *The first objective is, whenever there is a non-conformance:* ▪ *action is taken to correct any damage to the environment that may have occurred (corrective action); and* ▪ *measures are instituted to prevent the non-conformance from recurring (preventive action).* *The second objective is to ensure that preventative action is taken where there is obvious potential for an activity to develop into a non-conformance with subsequent environmental impact(s).* *The third objective is to ensure that CARs are reviewed periodically to identify persistent problem areas and to ensure that such problem areas are appropriately addressed, in either a corrective or a preventative manner.* Interviews with managers. Comparison of quality of ongoing operations and associated record of past CARs. *Коригиращи действия:* *Първата обща цел, когато е налице несъответствие, е:* ▪ *да се предприемат действия за отстраняването на каквито и да е щети на околната среда, които може да са настъпили (коригиращи действия), и* ▪ *да се предприемат мерки за предотвратяване на повторно възникване на несъответствието (превантивни действия).* *Втората обща цел е да се гарантира, че се предприемат превантивните действия, когато има очевидна възможност дадено мероприятие да се развие към несъответствие с последващо въздействие върху околната среда.* *Третата обща цел е да гарантира, че исканията за коригиращи действия се преразглеждат периодично, за да*

	се идентифицират областите с упорити проблеми и да се вземат мерки такива проблемни области да бъдат разгледани по подходящ или коригиращ, или превантивен начин. Разговори с ръководителите. Сравнение на качеството на текущите мероприятия и свързания с тях запис на минали искания за коригиращи действия.
Indicator 6.1.5 **Corrective action requests (CARs) are recorded and closed out appropriately** **Исканията за коригиращи действия се записват и приключват по подходящ начин** **SLIMF:** **Timeous corrective actions are taken** **SLIMF:** **Предприемат се навременни коригиращи действия.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Records of CARs SLIMF: Interviews with the forest Manager and workers and field observations Записи за искания за коригиращи действия SLIMF: Разговори с ръководителя на горскостопанските дейности и работниците, и полеви наблюдения.
Indicator 6.1.6	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**

Criterion 6.2	**Safeguards shall exist which protect rare, threatened and endangered species and their habitats (e.g. nesting and feeding areas). Conservation zones and protection areas shall be established, appropriate to the scale and intensity of forest management and the uniqueness of the affected resources. Inappropriate hunting, fishing, trapping and collecting shall be controlled.** **Следва да са налице предпазни мерки, които защитават редки, уязвими и застрашени видове и техните местообитания (например райони на гнездене и хранене). Следва да бъдат определени зони за консервация и опазване, подходящи за мащаба и интензивността на управлението на горите и уникалността на засегнатите ресурси. Неподходящ лов, риболов, лов с капани и събиране следва да се контролира.**

Indicator 6.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Rare, threatened and endangered species and their habitats present (or likely to be present) on the FMU have been identified and documented **SLIMF (Small Forests):** **Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are protected.** **SLIMF (Low Intensity Forests):** **Where known, rare, threatened and endangered species and their habitats are mapped and protected.** **Редките, уязвими или застрашени видове и техните налични (или вероятно налични)**	*Where survey data are incomplete, it should be assumed that relevant species ARE present.* Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Refer also to 7.1.7 SLIMF (Small Forests): Manager's knowledge of rare, threatened and endangered species in the area. Records from other sources of species found on the site. Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species. SLIMF (Low Intensity Forests): Manager's and workers' knowledge of rare, threatened and

местообитания в горскостопанската единица са установени и документирани **SLIMF (малки гори):** **Когато са известни, редките, намиращите се под заплаха и застрашените видове и техните местообитания са защитени.** **SLIMF (слабо ползвани гори):** **Когато са известни, редките, уязвимите и застрашените видове и техните местообитания, са картирани и защитени.**	endangered species in the area. Reports of training for forest workers on protection issues. Field observations of nesting and feeding areas of rare, threatened and endangered species. Reports of the conservation status of the FMU from other sources. *Когато данните от проучванията са непълни, трябва да се предположи, че СА НАЛИЦЕ съответните видове.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции. Виж също и 7.1.7 SLIMF (малки гори): Познанията на ръководителя за редки, уязвими и застрашени видове в района. Записи от други източници на установените на обекта видове. Полеви наблюдения на областите на гнездене и хранене на редки, уязвими и застрашени видове. SLIMF (слабо ползвани гори): Познанията на ръководителя и работниците за редки, уязвими и застрашени видове в района. Доклади за обучение за горските работници по въпросите на защитата. Полеви наблюдения на областите на гнездене и хранене на редки, уязвими и застрашени видове. Доклади за състоянието на опазване на горскостопанската единица от други източници.
Indicator 6.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is co-operation with acknowledged experts and/or conservation organisations and/or regulatory authorities in identifying conservation zones and protection areas for rare, threatened and endangered species present. **SLIMF:** **Other features which are important for conservation are identified and protected.** **Налице е сътрудничество с признати експерти и/или природозащитни организации и/или регулаторни органи при идентифицирането на консервационни зони и зони за наличните редки, уязвими и застрашени видове** **SLIMF:** **Идентифицирани и защитени са други функции, които са важни за консервацията.**	Records and maps. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. SLIMF: Maps showing conservation features Field observations and interviews with forest manager Записи и карти. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции. SLIMF: Карти, показващи консервационните функции Полеви наблюдения и разговори с ръководителя на горскостопанските дейности
Indicator 6.2.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The habitats of rare, threatened and endangered species are demarcated on maps, and, where necessary, on the ground	Records and maps. Записи и карти

Местообитанията на редки, уязвими и застрашени видове са маркирани на карти и където е необходимо върху терен	
Indicator 6.2.4 **Rare, threatened and endangered species are protected during operations** **По време на мероприятията се опазват редките, уязвимите и застрашените видове**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Operational plans. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Оперативни планове. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции.
Indicator 6.2.5 **(Not applicable to SLIMF)** **Conservation zones and protection areas, representative of existing ecosystems, are being protected in their natural state, based on the identification of key biological areas and the requirement for natural corridors (with special reference to plantations) and/or consultation with local experts and government agencies** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Консервационните зони и зоните за защита, които са представителни за съществуващите екосистеми, са защитени в естественото им състояние, въз основа на определянето на основните биологични зони и на изискването за естествени коридори (със специално създадените насаждения) и/или консултация с местни експерти и правителствени институции** **6.2.5.1 NATURA2000 Zones are identified according to the Biological diversity Law and they are managed according to the regimes for sustainable management of Natura2000 forests** **6.2.5.1 Зоните от НАТУРА2000 са идентифицирани в съответствие със Закона за биологичното разнообразие и се управляват съгласно режимите за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Where less than 10% of the total area of large FMUs has been set aside for conservation zones and protection areas, justification must be provided for this in the form of consultation with local experts and/or government agencies.* *For smaller FMUs the conservation zones and protection areas should exist within the FMU or in nearby landscapes.* Plans and maps and records of completed work. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. *Когато по-малко от 10% от общата площ на големи горски стопанства е заделена за консервационни зони и зони за защита, трябва да се предостави обосновка за това под формата на консултация с местни експерти и/или държавни агенции.* *За по-малки горски стопанства следва да съществуват консервационни зони и зони за защита в рамките на стопанството или съседните участъци.* Планове и карти и записи на извършената работа. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции.
Indicator 6.2.6 **(Not applicable to SLIMF)** **Where less than 10% of the total area included in the scope of certification has been set aside for conservation zones and protection areas, justification must be provided for this in the form of consultation with local experts and/or government agencies.** **Неприложимо за (SLIMF)** **Когато по-малко от 10% от общата площ,**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Plans and maps and records of completed work. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Планове и карти и записите на завършиха работата. Интервюта с горски мениджъри, местни експерти и правителствени институции.

включени в обхвата на сертифициране е заделена за консервационни зони и защитени територии, трябва да бъде предоставена обосновка за това под формата на консултации с местни експерти и/или правителствени институции.	
Indicator 6.2.7 **Conservation management and protection activities are documented in plans and demarcated on maps** **SLIMF:** **Conservation management and protection activities have been determined and are demarcated on maps** **Управлението на консервацията и дейностите за защита са обозначени на картите** **SLIMF:** **Управлението на консервацията и дейностите за защита са определени и обозначени на картите** **6.2.7.1 Silvicultural activities in Forest seed production stands are monitored and authorized by the Forest seed control station** **6.2.7.1 Мероприятията в семепроизводствени насаждения са съгласувани и монитирани от Горска семеконтролна станция**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Plans and maps, including annual plan of operations. Планове и карти, включително годишен план на мероприятията.
Indicator 6.2.8 **Conservation management and protection activities are implemented** **Изпълняват се дейности по управление и опазване на защитени територии**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Records of operations Field observations Оперативни записи Полеви наблюдения
Indicator 6.2.9 **Authorised hunting, fishing, grazing and collecting activities are managed to ensure they do not exceed sustainable levels** **Разрешеният лов, риболов, дейности във връзка с паша и събиране се управляват така, че да не надвишават устойчивите равнища** **6.2.9.1 FMU informs every year the relevant Municipality about territories where grazing is prohibited and there is restraining order issued by the Municipality** **6.2.9.1 ГСЕ информира ежегодно съответната Община относно забранените за паша горски територии и е на лице забранителна заповед, издадена от съответната община**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Policies and procedures. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Field observations and records of collection. Writen policies and procedures for prevention Политики и процедури Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни институции. Полеви наблюдения и записи за добиви
Indicator 6.2.10 **Measures are in place to control inappropriate hunting, fishing, grazing and collecting activities** **Вземат се мерки за контрол на**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Policies and procedures. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies.

нерегламентирани лов, риболов, паша и странични ползвания	Field observations and records of collection. Политики и процедури Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции. Полеви наблюдения и записи за добиви

Criterion 6.3	**Ecological functions and values shall be maintained intact, enhanced, or restored, including:** ▪ **Forest regeneration and succession.** ▪ **Genetic, species and ecosystem diversity.** ▪ **Natural cycles that affect the productivity of the forest ecosystem.** **Екологичните функции и стойности следва да се запазят непроменени, да се повишават или възстановяват, включително:** ▪ **Регенериране на горите и сукцесия.** ▪ **Разнообразие на генетични типове, видове и екосистеми.** ▪ **Естествени цикли, които засягат продуктивността на горските екосистеми.**

Indicator 6.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The status of the FMU with regard to: ▪ **regeneration and succession** ▪ **genetic, species and ecosystem diversity** ▪ **natural cycles** **is known or estimated.** **Състоянието на горскостопанската единица по отношение на:** ▪ **регенериране на горите и сукцесия** ▪ **разнообразие на генетични типове, видове и екосистеми** ▪ **естествени цикли** **се знае или прогнозира.**	*This requirement applies to natural forest and plantation management organisations. Compliance might involve an initial assessment and monitoring of the following:* ▪ *Regeneration of natural forest areas harvested, degraded areas, fragmented areas, areas damaged by fire, conservation zones and protection areas;* ▪ *Impacts of past management e.g. logging, collection of NTFPs, soil erosion* ▪ *Distribution and status of plant communities;* ▪ *Conservation status of native floral and faunal assemblages, species and their habitats;* ▪ *Spread of invasive species* ▪ *Ongoing soil erosion* ▪ *Water quality* Records and maps Interviews with Forest Managers and local experts. *Това изискване се прилага за естествени гори и организации за управление на горски култури. Съответствието може да включва първоначална оценка и наблюдение на следното:* ▪ *Регенериране на изсечени естествени горски площи, обезлесени площи, фрагментирани площи, площи, засегнати от пожар, консервационни зони и зони за защита;* ▪ *Въздействие на минало управление, например сеч, събиране на недървесни горски продукти, ерозия на почвата* ▪ *Разпределение и състояние на растителни съобщества* ▪ *Консервационно състояние на местни растителни и животински групи, видове и техните местообитания;*

	▪ *Разпространение на агресивни видове* ▪ *Продължаваща ерозия на почвата* ▪ *Качество на водата* Записи и карти Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.
Indicator 6.3.2 **Silvicultural and/or other management systems are appropriate for the ecology of the forest and resources available** **Горскостопанските и/или другите системи за управление са подходящи за екологията на гората и наличните ресурси** **6.3.2.1 Appropriate silvicultural systems are used to create varied age class forests** **6.3.2.1 Използват се лесовъдски системи, подходящи за създаване разновъзрастна структура на горите** **6.3.2.2 During the final felling at least 5 large trees per hectar must be retained to maintain biodiversity** **6.3.2.2 По време на окончателната сеч, на хектар се оставят живи най-малко 5 едроразмерни дървета, за поддържане на биоразнообразието** **6.3.2.3 Between 3 to 5 m3/ha dead wood, old and cavity trees are preserved depending on forest management system and national safety standards should be considered** **6.3.2.3 Мъртва дървесина, стари и дървета с хралупи се запазват в обеми между 3 до 5 куб.м./ха в зависимост от системата на стопанисване,като се отчитат националните стандарти за безопастност**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and local experts/ Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.
Indicator 6.3.3 **Ecological functions (regeneration, succession, diversity, natural cycles) are maintained** **Екологичните функции (регенериране, сукцесия и разнообразие, естествени цикли) се поддържат** **6.3.3.1 FMU is planning and organizing afforestation of: barren, abandoned agricultural lands, disturbed territories for restoration, eroded terrains, lands burned and destroyed by natural disasters or diseases and pests, unsuccessful plantations and stands with group structure with canopy below 0.4** **6.3.3.1 ГСЕ планира и организира залесяване на лесопригодни голини, изоставени земеделски**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, local experts. Plans and maps and field observations. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти. Планове и карти и полеви наблюдения

земи, нарушени територии за рекуктивация, ерозирани терени, опожарени и унищожени от природни бедствия, болести и вредители, невъзобновени изредени култури и насаждения с групов строеж и склопеност до 0.4	

Indicator 6.3.4	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
There is a programme for restoration of degraded sites **На лице е програма за възстановяване на деградирали територии**	*Enhancement, maintenance and restoration activities should be prepared to provide for the restoration of degraded natural areas, weed infestation, erosion, borrow pits, waste sites, quarries, etc.* Interviews with Forest Managers, local experts. Plans and maps and field observations. *Следва да бъдат подготвени мероприятия за подобряването, поддържането и възстановяването, които да осигурят възстановяването на увредените природни области, заразяването с плевели, ерозията, запасни ями, сметища, кариери, и др.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти. Планове и карти и полеви наблюдения

Indicator 6.3.5	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
In natural and semi-natural forest, natural regeneration is preferred where adequate for the meeting of management objectives **В естествени и полуестествени гори се предпочита естественото възобновяване, когато е адекватна за постигане на целите на управлението**	Plans and maps Interviews with Forest Managers, local experts Планове и карти Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти. Regulation №8 from 05.08.2011 for felling systems Наредба №8 от 05.08.2011г. за сечите в горите

Indicator 6.3.6	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Where artificial regeneration is planned, the environmental impact has been assessed (refer Criterion 6.1) **Когато се планира изкуствено възобновяване се оценява неговото въздействие върху околната среда**	Plans and maps Interviews with Forest Managers, local experts Планове и карти Разговори с горските мениджъри, местни експерти

Criterion 6.4 **Representative samples of existing ecosystems within the landscape shall be protected in their natural state and recorded on maps, appropriate to the scale and intensity of operations and the uniqueness of the affected resources.**
Представителни извадки от съществуващите екосистеми в рамките на ландшафта следва да бъдат защитени в естественото им състояние и регистрирани на карти, подходящи за мащаба и интензивността на мероприятията и уникалността на ресурсите.

Indicator 6.4.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Conservation zones and protection areas, representative of existing ecosystems, are being protected in their natural state, based on the identification of key biological areas and the requirement for natural corridors (with special reference to plantations) and/or consultation with	**Procedures and guidances are in place** **Field observations** **Налице са процедури и указания** **Теренни наблюдения**

local experts and government agencies **SLIMF:** **Where representative samples of ecosystems are known to exist in the FMU these shall be protected.** **Консервационните и защитните зони , представителни за съществуващите екосистеми, са защитени в естественото им състояние, въз основа на идентифицирането на основните биологични зони и на изискването за естествени коридори (със специална препратка към насаждения) и/или консултации с местни експерти и правителствени агенции** **SLIMF:** **Когато представителни проби от екосистеми е известно, че съществуват в ГСЕ, същите трябва да бъдат защитени.**	
Indicator 6.4.2 **(Not applicable to SLIMF)** **Where less than 10% of the total area included in the scope of certification has been set aside for conservation zones and protection areas, justification must be provided for this in the form of consultation with local experts and/or government agencies.** **Неприложимо за (SLIMF)** **Когато по-малко от 10% от общата площ, включени в обхвата на сертифициране е заделена за консервационни зони и защитени територии, трябва да бъде предоставена обосновка за това под формата на консултации с местни експерти и/или правителствени институции.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Plans and maps and records of completed work. Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Планове и карти и записите на завършиха работата. Интервюта с горски мениджъри, местни експерти и правителствени институции.
Indicator 6.4.3 **Conservation management and protection activities are documented in plans and demarcated on maps.** **SLIMF:** **Conservation management and protection activities have been determined and are demarcated on maps** **Управлението на консервацията и дейностите за защита са обозначени на картите** **SLIMF:** **Управлението на консервацията и дейностите за защита са определени и обозначени на картите**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Plans and maps, including annual plan of operations. Планове и карти, включително годишен план на мероприятията.
Indicator 6.4.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**

Conservation management and protection activities are implemented. **Изпълняват се дейности по управление и опазване на защитени територии**	Records of operations Field observations Оперативни записи Полеви наблюдения

Criterion 6.5 **Written guidelines shall be prepared and implemented to: control erosion; minimise forest damage during harvesting, road construction, and all other mechanical disturbances; and protect water resources.**

Следва да се подготвят и въведат писмени указания за: контрол на ерозията; свеждане до минимум на щетите на гората по време на сеч, строеж на пътища и всякакви други механични посегателства, и опазването на водните ресурси.

Indicator 6.5.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All environmentally sensitive forest operations are identified (see 6.1) and written guidelines defining acceptable practice are available to forest managers and supervisors; operational guidelines must meet or exceed national or regional best practice requirements **Всички чувствителни от гледна точка на околната среда горски мероприятия са идентифицирани (виж 6.1) и на ръководителите на горскостопанските дейности и отговорниците са предоставени писмени указания, определящи приемливи практики; оперативните указания трябва да отговарят или надвишават националните или регионалните изисквания на добрата практика** **SLIMF:** **All forest management operations that may damage soil (e.g. compaction, erosion) and methods to mitigate or avoid such are known.** **SLIMF:** **Известни са всички горскостопански мероприятия, които могат да увредят почвата (например уплътняване, ерозия) и методите за намаляването или предотвратяването на такива вреди.**	*Forest operations include: site preparation, fire belt management, planting, weed control, stand management, harvesting and extraction, road surfacing material extraction and excavation site closure, road network design, road design, construction, maintenance and closure.* Records, plans and maps. Interviews with Forest Managers and field observations. SLIMF: Interviews with Forest Managers and field observations Maps showing new roads and locations of new and ongoing operations *Горскостопанските мероприятия включват: подготовка на обекта, управление на противопожарните ивици, залесяване, контрол на плевелите, кастрене на короните, добив и извличане, извличане на материал за пътища и затваряне на изкопите на обекта, проектиране на пътната мрежа, проектиране на пътища, изграждане, поддръжка и затваряне.* Записи, планове и карти. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения. SLIMF: Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения. Карти, показващи новите пътища и местоположенията на нови и текущи мероприятия Regulation № 8 of 11.05.2012 on the terms and conditions for the protection of forest areas from fire Наредба №8 от 11.05.2012г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари

Indicator 6.5.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Guidelines developed in terms of indicator 6.5.1 are implemented during operations and planning **Насоките, разработени от гледна точка на индикатор за точка 6.5.1, се прилагат по време на мероприятията и планирането**	*The main assessment report should make explicit reference to the national or regional best practice guidelines used as a reference.* Operational plans, interviews with staff and field observations. *В основния доклад за оценка следва да се съдържа изрично позоваване на националните или регионални насоки за*

6.5.2.1 During the marking of trees for fellings the assessment sheet for Environmental impact is required **6.5.2.1 При маркирането на дървета за сеч се попълва информационен лист за оценка на въздействие върху околната среда** **6.5.2.2 Nesting habitats, biotope trees, HCVF etc. are observed and recorded** **6.5.2.2 Отбелязва се наличието на хабитати за гнездене, биотопни дървета, ГВСК и други** **6.5.2.3 Such information sheet is part of felling site documentation** **6.5.2.3 Този информационен лист е част от досието на подотдела.**	*най-добра практика, използвани като отправна точка.* Оперативни планове, разговори с персонала и полеви наблюдения.
Indicator 6.5.3 **Buffer zones are maintained along watercourses and around water bodies in compliance with specifications made in national and regional best practice guidelines** **Около водни потоци и водни обекти се поддържат буферни зони в съответствие със спецификациите в националните и регионалните насоки за най-добра практика** **6.5.3.1 Harvesting in buffer zones along water courses is restricted. Native species are tolerated to re establish in buffer zones.** **6.5.3.1 В буферни зони около водните потоци не се провеждат сечи. Местни видове е за предпочитане да се възстановят в състава на набуферните зони**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *The main assessment report shall make explicit reference to the national or regional best practice guidelines used as a reference.* Operational plans, interviews with staff and field observations. *В основния доклад за оценка трябва да се съдържа изрично позоваване на националните или регионални насоки за най-добра практика, използвани като отправна точка.* Оперативни планове, разговори с персонала и полеви наблюдения.
Indicator 6.5.4 **Operators are able to implement adequate emergency procedures for clean up following accidental oil and chemical spillages** **Операторите могат да прилагат адекватни спешни процедури за почистване след случайно разливане на масла и химикали**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Operational plans, interviews with staff and field observations. No evidence of significant spillages. Оперативни планове, разговори с персонала и полеви наблюдения Няма доказателства за значителни разливи.

Criterion 6.6	**Management systems shall promote the development and adoption of environmentally friendly non-chemical methods of pest management and strive to avoid the use of chemical pesticides. World Health Organisation Type 1A and 1B and chlorinated hydrocarbon pesticides; pesticides that are persistent, toxic or whose derivatives remain biologically active and accumulate in the food chain beyond their intended use; as well as any pesticides banned by international agreement, shall be prohibited. If chemicals are used, proper equipment and training shall be provided to minimise health and environmental risks.** **Системите за управление насърчават развитието и възприемането на щадящи околната среда нехимически методи за борба с вредителите и се стремят да избягват употребата на химически пестициди. Следва да се забранят хлорирани въглеводородни пестициди и от тип 1А и 1В на Световната здравна организация; пестициди, които са устойчиви, токсични или чиито производни остават биологично активни и се натрупват в хранителната верига извън използването им по предназначение; както и пестициди, забранени от международна спогодба. Ако се използват химикали, трябва да се осигури подходящо оборудване и обучение, за да се сведат до минимум рисковете за здравето и околната среда.**

Indicator 6.6.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is an up-to-date list of all pesticides used in the organisation that documents trade name, and active ingredient. Where not provided by the product label, authorised applications, application methods and rates will also be documented. **Налице е актуален списък на всички използвани в организацията пестициди, в който се документира търговското наименование и активната съставка. Когато не се съдържат в етикета на продукта, следва да бъдат документирани и разрешените приложения, методите и дозировките на прилагане.** **6.6.1.1 Clear written rules are followed for pest control application** **6.6.1.1 Ясно разписани правила се спазват при употребата на препарати за борба с вредители** **6.6.1.2 Pest control application is approved/supervised by relavant authorities** **6.6.1.2 Употребата на препарати за борба с вредители се прилага с разрешението и под надзора на контролните органи.**	*Chemical pesticides include herbicides, insecticides, fungicides, and rodenticides in the formulation applied in the field (including any surfactants, dispersants or solvents used).* Records of chemicals in use. Receipts and invoices. Procedures for the safe and appropriate use of chemicals *Химическите пестициди включват хербициди, инсектициди, фунгициди и родентициди в използваната в областта формулировка (включително всички използвани повърхностноактивни вещества, дисперсанти или разтворители).* Записи на химикали в употреба. Разписки и фактури. Процедури за безопасно и подходящо използване на химикали Записи от лесопатологични обследвания Записи от обучения и инструктажи

Indicator 6.6.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Prohibited pesticides are not used except where: ▪ **a derogation of policy has been obtained from the FSC Secretariat; or** **a temporary exemption has been authorised in terms of FSC-POL-30-001 and its associated documents.** **Не се използват забранени пестициди с изключение на случаите, когато:** ▪ **от секретариата на FSC е получено разрешение за изключение от политиката или** ▪ **разрешено е временно освобождаване по**	*Refer SGS Qualifor Work Instruction 16 for:* ▫ *Current list of prohibited pesticides;* ▫ *Derogations;* ▫ *Temporary derogations; and* ▫ *Use of prohibited chemicals for emergency situations.* Chemical records *Виж работна инструкция 16 на SGS Qualifor за:* ▫ *Текущ списък на забраненитe пестициди;* ▫ *Изключения;*

отношение на FSC-POL-30-001 и свързаните с него документи.	▫ *Временни изключения и* ▫ *Употреба на забранени химикали за извънредни ситуации.* Химически записи
Indicator 6.6.3 **Where chemicals are used on an ongoing basis the owner/manager must prepare a strategy that will have at least the following components:** ▪ **reduction of use is a stated as a long-term objective;** ▪ **a range of methods for pesticide control providing justification for chemical-use as an option;** ▪ **procedures that promote the optimal use of chemicals (timing, follow-up, equipment, etc)** ▪ **clear measurable targets for long term chemical use; with reduction as the objective;** **Usage is expressed per product, on a per hectare basis and sub-divided according to catchment or drainage basin.** **SLIMF:** **There is an indication that alternative methods are being considered leading to a reduction in use of the long term** **Когато постоянно се използват химикали, собственикът/ръководителят трябва да изготви стратегия, която ще съдържа най-малко следните компоненти:** ▪ **намаляването на използването е посочено като дългосрочна цел;** ▪ **набор от методи за контрол на пестицидите, предоставящи обосновка за употребата на химикали като възможност;** ▪ **процедури, които насърчават оптималното използване на химикали (време, проследяване, оборудване и т.н.),** ▪ **ясни измерими цели за дългосрочно използване на химикали; с намаляването им като цел;** **Използването е изразено за всеки продукт, на база хектар и разделено според водосборен или водоотточен басейн.** **SLIMF:** **Има индикация, че алтернативни методи се предпочитат за намаляване на използването им в дългосрочнен план**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Usage, and reduction targets should be expressed on a per hectare basis and sub-divided according to operations and catchment/drainage basin; targets should be quantitative* *Some organisations may be allowed to increase use of certain chemical pesticides in the short or medium term, where the use of these pesticides is justified on social or environmental grounds, see 6.6.* This requirement applies to nurseries located on the certified FMU. Documented long term strategy Chemical use records. *Използването и целевото намаляване, трябва да бъдат изразени на база хектар и разпределени по мероприятия и водосборен/отточен басейн; целите следва да бъдат количествени* *На някои организации може да се разреши да увеличат използването на някои химически пестициди в краткосрочен и средносрочен план, когато използването на тези пестициди е оправдано от социални или екологични съображения, виж 6.6.* Това изискване се прилага по отношение на разсадници, намиращи се в сертифицираните горски стопанства. Документирана дългосрочна стратегия Записи за използването на химикали.
Indicator 6.6.4 **(Not applicable to SLIMF)** **The chemical use strategy (refer 6.6.3) is implemented.** **(Не е приложимо за SLIMF)**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Pesticides may be preferred in some instances, for example, to eliminate invasive weeds, control vectors of serious human diseases.* Interviews with Forest Managers and local experts. Documented justification. *В някои случаи може да се предпочетат пестициди,*

Прилага се стратегия (виж т.6.3.3) за използване на химикали	*например за унищожаване на агресивни плевели, контрол на причинителите на сериозни заболявания за човека.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти. Документирана обосновка.
Indicator 6.6.5 **All transport, storage, handling, application and emergency procedures for clean up following accidental spillages of chemical pesticides comply, as a minimum, with the ILO publications 'Safety & Health in the Use of Agrochemicals: A Guide', and 'Safety in the Use of Chemicals at Work'** **Транспортът, съхранението, манипулацията, приложението и аварийните процедури за почистване при разливане на химически пестициди, като минимум трябва да съответстват на публикациите „Безопасност и здраве при употребата на агрохимикали“ на ILO. „Ръководство", и „Безопасност при използването на химикали по време на работа"**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Procedures and records. Interviews with staff Процедури и записи. Разговори с персонала.
Criterion 6.7	**Chemicals, containers, liquid and solid non-organic wastes including fuel and oil shall be disposed in an environmentally appropriate manner at off-site locations.** **Химикалите, съдовете им, течните и твърди неорганични отпадъци, включително горива и масла, се обезвреждат по екологосъобразен начин на места извън обектите.**
Indicator 6.7.1 **Where such facilities exist, the owner/manager shall ensure that non-organic wastes (e.g. oil, tyres, containers, etc.), including those generated by contractors working on the FMU are recycled where recycling is possible** **Където съществуват условия, собственикът/ръководителят трябва да вземе мерки неорганичните отпадъци (например масло, гуми, съдове и др.), включително тези, генерирани от изпълнителите, които работят в горскостопанската единица да се рециклират, когато това е възможно**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Field observations and interviews with staff Records of waste deliveries Полеви наблюдения и разговори с персонала Записи от извозване на отпадъци
Indicator 6.7.2 **The owner/manager shall ensure that waste that cannot be re-cycled, including that generated by contractors working on the FMU, is disposed of in environmentally appropriate ways.** **Собственикът/управителят следва да вземе мерки отпадъците, които не могат да бъдат рециклирани, включително тези, генерирани от работещите в горскостопанската единица изпълнители, да се обезвреждат по екологично подходящи начини.** **6.7.2.1 Forest machinery shall not be in use when**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Waste includes:* ▪ *Surplus chemicals* ▪ *Chemical containers* ▪ *Plastic waste* ▪ *Fuels and lubricants* ▪ *Worn vehicle tyres* ▪ *Used vehicle batteries* ▪ *Waste produced from processing operations* ▪ *Domestic*

fuel or oil leaks are present **6.7.2.1 Горската техника не трябва да се използва когато има течове на горива и масла** **6.7.2.2 Chain saw filling points shall be equipped with appropriate absorbents and spill proof containtments** **6.7.2.2 Местата за пълнене на моторните триони трябва да са оборудвани с подходящи абсорбенти и непропускливи обваловки**	Evidence that waste has been disposed off in an acceptable manner. *Отпадъците включват:* ▪ *Излишни химикали* ▪ *Съдове за химикали* ▪ *Пластмасови отпадъци* ▪ *Горива и смазочни материали* ▪ *Износени автомобилни гуми* ▪ *Изтощени автомобилни акумулатори* ▪ *Отпадъци от мероприятията на обработка* ▪ *Домакински отпадъци* Доказателства, че отпадъците се обезвреждат по приемлив начин.
Indicator 6.7.3 **The owner/manager shall ensure that the handling and disposal of chemicals and chemical containers, including that generated by contractors working on the FMU, shall comply, as a minimum, with the ILO publications 'Safety & Health in the Use of Agrochemicals: A Guide', and 'Safety in the Use of Chemicals at Work'** **Собственикът/управителят трябва да вземе мерки обработката и изхвърлянето на химикалите и съдовете им, включително тези, генерирани от работещите в горскостопанската единица изпълнители да отговарят, като минимум на публикациите „Безопасност и здраве при използването на агрохимикали" на ILO: „Ръководство", и „Безопасност при използването на химикали по време на работа"**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with staff Разговори с персонала.
Indicator 6.7.4 **On-site facilities for easy collection of waste are provided** **На обекта са предвидени съоръжения за улеснено събиране на отпадъците**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Presence of waste receptacles or other at operational sites and service areas. Наличие на контейнери за отпадъци или друго на дърводобивните обекти и обслужващи места
Criterion 6.8	**Use of biological control agents shall be documented, minimised, monitored and strictly controlled in accordance with national laws and internationally accepted scientific protocols. Use of genetically modified organisms shall be prohibited.** **Използването на вещества за биологичен контрол следва да се документира, свежда до минимум, наблюдава и контролира строго в съответствие с националното законодателство и международно признати научни протоколи. Използването на генетично модифицирани организми (ГМО) следва да се забрани.**
Indicator 6.8.1 **The use of biological control agents is avoided or minimised by making use of best available alternative control methods not entailing excessive**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers. Policies and procedures. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности.

cost **Използването на вещества за биологичен контрол се избягва или свежда до минимум чрез използване на най-добрите налични алтернативни методи на контрол, които не изискват прекомерни разходи**	Политики и процедури.
Indicator 6.8.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Any use of biological control agents must be supported by documented justification which details: alternative methods of pest or disease control considered, ecological impact assessment, relevant organisations and regulatory authorities consulted **Всяко използване на вещества за биологичен контрол, трябва да бъде подкрепено от документирана обосновка, която описва подробно: разглеждани алтернативни методи на контрол над вредителите и заболяванията, екологична оценка на въздействието, съответните организации и регулаторни органи, с които са проведени консултации**	Documentation Документация
Indicator 6.8.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All activities where biological control agents are used are documented and monitored **Всички мероприятия, при които се използват вещества за биологичен контрол, са документирани и се следят**	Documentation Документация
Indicator 6.8.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
No genetically modified organisms are used in management, production or research programmes within the FMU. **В управлението, производството или изследователски програми в рамките на горскостопанската единица не се използват генетично модифицирани организми.**	Interviews with staff. Records of biological material sources and supplies Разговори с персонала. Записи на източници и доставки на биологичен материал
Criterion 6.9	**The use of exotic species shall be carefully controlled and actively monitored to avoid adverse ecological impacts** **Използването на екзотични видове следва внимателно да се контролира и активно да се наблюдава, за да се избегнат вредни екологични последици**
Indicator 6.9.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Exotic species are assessed for adverse ecological impacts **Екзотичните видове се оценяват за вредни екологични въздействия**	Records of scientific studies. Interviews with Forest Managers Записи за научни изследвания. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Indicator 6.9.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**

The impacts identified in terms of 6.9.1 are avoided or mitigated **Въздействията, идентифицирани с прилагането на т. 6.9.1 се избягват или намаляват**	Monitoring records Записи от мониторинг
Criterion 6.10	**Forest conversion to plantations or non-forest land uses shall not occur, except in circumstances where conversion:** **a) entails a very limited portion of the forest management unit; and** **b) does not occur on high conservation value forest areas; and** **c) will enable clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit.** **Не се допуска превръщане на горите в култури или обекти за негорско ползване, освен в случаите, когато това:** **а) засяга много ограничена част от горскостопанската единица и** **б) не се извършва в горски райони с висока консервационна стойност, и** **в) осигурява ясни, съществени, допълнителни, сигурни и дългосрочни консервационни ползи в цялата горскостопанска единица.**
Indicator 6.10.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
FME shall not convert forests to plantations or non-forest land uses, except where the conversion meets the conditions of 6.10.2 – 6.10.4 below. **ГСЕ не трябва да превръща горите в плантации или в земи за негорско стопански цели с изкключение, когато промяната на предназначението отговаря на условията на т. 6.10.2-6.10-4 по-долу**	*Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with a mixture native species in the absence of satisfactory natural regeneration is not considered forest conversion to plantation. Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with an exotic species is considered conversion.* Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Plans and maps. Field observations. *Голата сеч и последващо залесяване на естествени или полуестествени гори със смес от местни видове при отсъствие на задоволително естествено възобновяване, не се счита за превръщане на гората в плантации. Голата сеч и презалесяване на естествени или полуестествени гори с екзотични видове се счита за превръщане в плантация.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции. Планове и карти. Полеви наблюдения.
Indicator 6.10.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
If conversion occurs, the area affected shall not exceed 0.5% of the area of the FMU in any one year, nor affect a total of more than 5% of the area of the Management Unit. **Ако се извърши превръщане, засегнатата площ не трябва да надвишава 0.5% от площта на ГСЕ на годишна база** **6.10.2.1 Forest territories from NATURA2000 network can not be sold if they are state property** **6.10.2.1 Горски територии от НАТУРА2000, които са държавна собственосе те могат да бъдат**	Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. Plans and maps. Field observations. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции. Планове и карти. Полеви наблюдения.

продавани	
Indicator 6.10.3 **If conversion occurs, the forest manager shall demonstrate that any conversion produces clear, substantial, additional, secure, long-term conservation benefits across the forest management unit.** **Ако се извършва превръщане, горските мениджъри трябва да демонстрират ясно, че това допринася за значителни, допълнителни, устойчиви, дългосрочни консервационни ползи на територията на ГСЕ**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Conversion may, for example, have a net conservation benefit where an area is converted back to its original natural or semi-natural habitat type such as open wetland or grassland.* Interviews with Forest Managers, local experts and government agencies. *От превръщането може например да има чисти консервационни ползи, когато една площ се преобразува обратно към първоначалния ѝ тип на естествени или полуестествени местообитания, като например открити влажни зони или пасища.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и държавни агенции.
Indicator 6.10.4 **If the conversion occurs, it shall not occur on high conservation value forest areas.** **Ако се извършва превръщане, то не трябва да се случва в гори с високи консервационни стойности**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Scientific evidence and interviews with Forest Managers and local experts Научни доказателства и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.

PRINCIPLE 7. MANAGEMENT PLAN :/ ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ:

A management plan - appropriate to the scale and intensity of the operations - shall be written, implemented, and kept up to date. The long-term objectives of management, and the means of achieving them, shall be clearly stated.

План за управление, съобразен с мащабите и интензивността на дейностите трябва да съществува в писмен вид, да се изпълнява и да се поддържа в актуално състояние. Дългосрочните цели за управление и средствата за постигането им се посочват ясно.

Criterion 7.1 **The management plan and supporting documents shall provide:**

a) **management objectives;**

b) **description of the forest resources to be managed, environmental limitations, land use and ownership status, socio-economic conditions, and a profile of adjacent lands;**

c) **description of silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resources inventories;**

d) **rationale for rate of annual harvest and species selection;**

e) **provisions for monitoring of forest growth and dynamics;**

f) **environmental safeguards based on environmental assessments;**

g) **plans for the identification and protection of rare, threatened and endangered species;**

h) **maps describing the forest resource base including protected areas, planned management activities and land ownership;**

i) **description and justification of harvesting techniques and equipment to be used.**

Планът за управление и придружаващите го документи предвиждат:

а) **цели за управление;**

б) **описание на управляваните горски ресурси, екологичните ограничения, земеползването и собствеността, социално- икономическите условия и профила на съседните земи;**

в) **описание на лесовъдските и/или други системи, основаващи се на екологията на конкретната гора и информация от инвентаризация на ресурсите ;**

г) **обосновка за годишните добиви и избора на видове;**

д) **разпоредби за мониторинг на растежа и динамиката на гората;**

е) **екологични предпазни мерки въз основа на екологични оценки;**

ж) **планове за идентифициране и опазване на редки, уязвими и застрашени видове;**

з) **карти, описващи горските ресурси, включително защитените територии, планираните управленски дейности и собствеността на земите;**

и) **описание и обосновка на методите за добив и използваното оборудване.**

Indicator 7.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is a management plan (or overview linking different planning documents) **SLIMF:** **Management plans may consist of brief notes and a map** **Налице е план за управление (или преглед,**	Management plan SLIMF: Checking the plan exists and contains all the information required. Field checks that the plan has been implemented in the past and is currently still followed.

свързващ различни документи за планиране) **SLIMF:** **Плановете за управление могат да се състоят от кратки бележки и карта** **7.1.1.1 The management plan shall be valid and compliant with the national legislation** **7.1.1.1 Планът за управление трябва да е валиден и в съответствие с националното законодателство** **7.1.1.2 Describtion is available for the history, including ownership, use of forest area and its physical features, e.g. topography, geomorphology, hydromorphology, soils, vegetation and tree species** **7.1.1.2 Съществува описание в исторически аспект, включително за собствеността и използването на горската територия, особености на релефа, геоморфология, хидроморфология, тревисти и дървесни видове.** **7.1.1.3 The Management plan is in conformance with the requirements of the district plan for development of forest territories** **7.1.1.3 Планът за управление е съобразен с областния план за развитие на горските територии**	План за управление SLIMF: Проверка дали съществува такъв план и дали съдържа цялата необходима информация. Проверки на място дали планът е бил осъществен в миналото и дали все още се спазва.
Indicator 7.1.2 **Management objectives are clearly described** **SLIMF:** **An outline is provided of objectives and how these will be achieved** **Целите на управлението са описани ясно** **SLIMF:** **Представено е очертание на целите и как ще се постигнат те**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plan План за управление
Indicator 7.1.3 **Forest resources, attributes of any high conservation value forest, environmental limitations, special characteristics of the forest, land use and ownership status, socio-economic conditions, and adjacent lands are described** **Описани са горските ресурси, характеристики на всяка гора с висока консервационна стойност, екологични ограничения, специални характеристики на гората, използване на земята и статут на собственост, социално-икономически условия и съседните земи** **SLIMF:** **The forest is broadly described**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plan План за управление

SLIMF: **Гората е описана подробно**	
Indicator 7.1.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Silvicultural and/or other management system, based on the ecology of the forest in question and information gathered through resources and inventories, are described **SLIMF:** **The forest is broadly described** **Лесовъдските и/или други системи, основаващи се на екологията на конкретната гора и информация от инвентаризация на ресурсите са описани** **SLIMF:** **Гората е подробно описана**	Management plan Горскостопански план
Indicator 7.1.5	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Rate of harvest, species selection, management prescriptions (for production and conservation zones) and operational techniques are documented and justified **SLIMF:** **Sustainable harvest limits and regeneration plans (long term, at least one full rotation period for the whole of the FMU) are provided** **Нивата на ползване, избора на видове, начина на управление (за промишлените и защитените зони) и добивните методи са документирани и обосновани** **SLIMF:** **Устойчиви нива на добив и планове за възобновяване (дългосрочно, поне един пълен ротационен период за цялата ГСЕ) са на разположение**	Management plan SLIMF: Harvest limits are established at sustainable limits and are based on conservative estimates of tree growth and yield. Silvicultural prescriptions take into account factors such as DBH, seed trees for each species, etc. **Горскостопански план** **SLIMF:** **Нивата на ползване са установени на устойчиви равнища, въз основа на консервативни изчисления на растежа на дърветата и темповете на добиване.** **Лесовъдските предписания вземат под внимание фактори, като Д 1.3м, семеносни дървета за всеки вид и др.**
Indicator 7.1.6	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Provisions for monitoring forest growth and dynamics are described **Разпоредби за мониторинг на прираста и динамиката на гората;** **SLIMF:** **The plans include provisions for monitoring forest regrowth** **SLIMF:** **Плановете включват разпоредби за мониторинг на прираста на гората** **7.1.6.1 Felling sites from past years are identified and shown on maps** **7.1.6.1 Обектите в които са водени сечи в**	Management plan План за управление

минали години са идентифицирани и отбелязани на картите **7.1.6.2 Permanent sample plots are maintained, mapped and identified in field/** 7.1.5.2 Поддържат се постоянни пробни площи, които са идентифициран и обозначени на картите и терена	
Indicator 7.1.7 **Refer Criterion 6.1 for description of environmental safeguards** **Виж критерий 6.1 за описание на мерките за опазване на околната среда**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Indicator 7.1.8 **Refer 6.2 for conservation planning and provision for RTE species.** **Виж 6.2 за планиране на консервацията и разпоредба за редки, уязвими и застрашени видове.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Indicator 7.1.9 **The pest management strategy is documented and describes and justifies objectives, control methods and precautions.** **Refer also Criterion 6.6 for chemical use in pest management** **Стратегията за борба с вредителите е документирана и описва и обосновава целите, методите за контрол и предпазните мерки.** **Виж също критерий 6.6 за употреба на химикали в борбата срещу вредителите**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Indicator 7.1.10 **Any control of wild animals is based on a written strategy, which describes and justifies objectives, cull targets, control methods and precautions;** **SLIMF:** **Refer Criterion 6.2** **Контролът на дивите животни се основава на писмена стратегия, която описва и обосновава целите, целите за подбор, контролните методи и предпазните мерки;** **SLIMF:** **Виж критерий 6.2**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Written strategy and communication with interested and affected parties. Interviews with Forest Managers and consultation with local stakeholders, experts and government agencies. Писмена стратегия и обмяна на информация със заинтересованите и засегнатите страни. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултация с местни заинтересовани страни, експерти и държавни агенции.
Indicator 7.1.11 **There are appropriate maps (at a scale appropriate**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Maps and associated records

for planning and supervision activities) showing the forest resource base including protected areas, watercourses, roads and other features important for forest management. **SLIMF:** **There are appropriate maps showing the forest resource base including protected areas, watercourses, roads and ownership.** **Налице са подходящи карти (с мащаб, подходящ за дейностите на планиране и надзор), показващи базата от горски ресурси, включително защитените зони, водните течения, пътищата и други важни функции за управление на горите.** **SLIMF:** **Налице са подходящи карти, показващи базата от горски ресурси, включително защитените зони, водните течения, пътищата и собствеността.**	Карти и свързаните с тях записи
Indicator 7.1.12 **Maps shall be prepared prior to commencement of harvesting and road construction** **Карти трябва да бъдат изготвени преди започване на сечта или строителство на пътища**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Maps and associated records Карти и свързани с тях документи
Indicator 7.1.13 **Harvesting techniques and equipment are described and justified** **SLIMF:** **The plan describes harvesting methods and silviculture to ensure responsible management** **Техниките и оборудването на добива са описани и обосновани** **SLIMF:** **Планът описва методите на добива и горскостопанските дейности, за да се осигури отговорно управление**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plan and operational controls. Interviews with staff План за управление и оперативни проверки. Разговори с персонала.
Indicator 7.1.14 **For large scale operations, planning includes short (operational/annual), medium (tactical/3-5 yearly) and long (strategic, rotation/harvesting cycle) term plans covering all operations and these shall be documented.** **For small-scale operations a long-term plan covering harvesting operations will be documented. The requirement for documented planning in small-scale operations will be decided by the scale, duration and intensity of the operation.** **SLIMF:**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plan and operational controls. Interviews with staff План за управление и оперативни проверки. Разговори с персонала.

Only a long term plan as outlined in Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is required. **За широкомащабни операции планирането включва краткосрочни (оперативни/годишни), средносрочни (тактически/3-5-годишни) и дългосрочни (стратегически, ротация/цикъл на добив) планове, обхващащи всички операции, като същите се документират.** **За дейности с малък мащаб следва да бъде документиран дългосрочен план, обхващащ добивните мероприятия. Изискването за документирано планиране при мероприятия в малък мащаб ще бъде решено според мащаба, продължителността и интензитета на мероприятието.** **SLIMF:** **Изисква се само дългосрочен план, както е описан в индикатори 7.1.2 до 7.1.11.**	

Indicator 7.1.15	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Plans are being implemented and any deviation from prescription or rate of progress is adequately justified; overall objectives will still be achieved **SLIMF:** **Plans are being implemented and deviations (whilst maintaining long term objectives) can be explained** **Плановете се изпълняват и всяко отклонение от предписанието или степента на изпълнение се обосновава в достатъчна степен; общите цели все пак ще бъдат постигнати** **SLIMF:** **Плановете се изпълняват, а отклоненията от тях (като в същото време се запазват дългосрочните цели) могат да бъдат обяснени**	Management plan and operational controls. Interviews with staff План за управление и оперативни проверки. Разговори с персонала.

Criterion 7.2 **The management plan shall be periodically revised to incorporate the results of monitoring or new scientific and technical information, as well as to respond to changing environmental, social and economic circumstances**

Планът за управление следва да се редактира периодично с цел да бъдат включени резултатите от мониторинга или нова научна и техническа информация, както и да се реагира на променящата се околна среда, социалните и икономически условия.

Indicator 7.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
In large scale organisations, staff members with responsibility for the overall compilation and updating of the management plan are identified **В организации от голям мащаб са определени членовете на персонала, които носят отговорността за цялостното изготвяне и актуализиране на плана за управление**	Company procedures Фирмени процедури

Indicator 7.2.2 **(Not applicable to SLIMF)** **New scientific and technical developments in production forestry and biodiversity conservation are available at the FMU or Forest Managers have access to this information** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Горскостопанската единица разполага с нови научни и технически разработки в производственото горското стопанство и опазването на биоразнообразието или ръководителите на горскостопанските дейности имат достъп до тази информация**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Publications Interviews with Forest Managers Публикации Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Indicator 7.2.3 **There is evidence that scientific and technical developments and results of monitoring are incorporated into revisions of policies, procedures and plans.** **Има доказателства, че научните и техническите разработки и резултатите от мониторинга са включени в новите редакции на политиките, процедурите и плановете.** **SLIMF:** **There is evidence that scientific and technical developments and results of monitoring are incorporated into revisions of plans.** **SLIMF:** **Има доказателства, че научните и техническите разработки и резултатите от мониторинга са включени в новите редакции на плановете.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, scientific evidence. Evidence of revised planning Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, научни доказателства. Доказателства за преразгледано планиране
Indicator 7.2.4 **There is evidence that changing environmental, social and economic considerations have been included in the revision of the management plan** **Има доказателства, че променящата се околна среда, социалните и икономическите съображения са били включени в новата редакция на плана за управление**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, scientific evidence. Evidence of revised planning Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, научни доказателства. Доказателства за преразгледано планиране
Indicator 7.2.5 **In large scale operations a timetable for the periodic revision of the management plan is documented and adhered to** **При широкомащабни мероприятия е документиран и се спазва график за периодично преразглеждане на плана за управление**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management revision timetable and status of current management plan График за преразглеждане на управлението и състоянието на текущия план за управление

7.2.5.1 Management plan and/or the current operational plan are revised or adjusted with respect to socio-economical, silvicultural and environmental conditions. Revisions shall cover no more than 10 (ten) year period and be in line with national legislation **7.2.5.1 Преразглеждането на плана за управление и/или текущия работен план се съобразява със социално-икономическите, лесовъдските и екологичните условия. Преразглеждането трябва да обхваща не повече от 10/десет/ годишен период и да се извършва в съответствие с националното законодателство**	

Criterion 7.3 **Forest workers shall receive adequate training and supervision to ensure proper implementation of the management plan**

Горскостопанските работници получават необходимото обучение и надзор за правилно изпълнение на плана за управление

Indicator 7.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Forest workers at all levels of skill and responsibility are appropriately educated and trained in the tasks they are assigned to and company policy and procedures. **Горскостопанските работници на всички нива на умения и отговорност са подходящо образовани и обучени за задачите, които са им възложени, и за фирмените политика и процедури.** **SLIMF:** **Forest workers at all levels of skill and responsibility are appropriately trained in the tasks they are assigned to** **SLIMF:** **Горскостопанските работници на всички нива на умения и отговорност са подходящо обучени за задачите, които са им възложени.**	Training records Interviews with workers and management Field observations Записи за обучението Разговори с работниците и ръководството Полеви наблюдения

Indicator 7.3.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **Managers and supervisors (including those employed by contractors) have received adequate education, training or experience to ensure that they are able to plan and organize forestry operations in accordance with organisations' plans, policies and procedures** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Ръководителите и отговорниците (включително тези, наети от изпълнителите) са получили адекватно образование, обучение или опит, за да се гарантира, че те са в състояние да планират и организират горските мероприятия в съответствие с плановете, политиките и процедурите на организацията.**	Training records Interviews with staff Записи за обучението Разговори с персонала.

Indicator 7.3.3 **All activities are supervised and monitored sufficiently to ensure that plans, policies, procedures and contract specifications (for contractors) are adequately implemented** **Всички дейности се наблюдават и контролират достатъчно, за да се гарантира, че плановете, политиките, процедурите и техническите спецификации (за изпълнители) се изпълняват адекватно**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Operational procedures Interviews with staff. Оперативни процедури Разговори с персонала.
Indicator 7.3.4 **Evidence of formal or informal training exists in the field** **В областта съществуват доказателства за формално или неформално обучение** **7.3.4.1 Training related to Biodiversity is provided to workers to suit their needs** **7.3.4.1 Обучение свързано с биоразнообразието се провежда на работниците, съобразно нуждите**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with workers and field observations Разговори с работниците и полеви наблюдения. Записи от обучения
Indicator 7.3.5 **In large scale organisations a formal long-term training plan shall be available** **В организации от голям мащаб следва да е на разположение дългосрочен план за формално обучение**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Strategic training plan Стратегически план за обучение
Criterion 7.4	**While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the primary elements of the management plan, including those listed in Criterion 7.1 above.** **Уважавайки поверителността на информацията, ръководителите на горскостопанските дейности предоставят на обществеността резюме за основните елементи на плана за управление, включително посочените в Критерий 7.1 по-горе.**
Indicator 7.4.1 **There are publicly available statements that provide an up-to-date summary of the primary management plan elements listed in 7.1 at company level** **На разположение са публично достъпни изявления, които предоставят актуално резюме на основните елементи на плана за управление, изброени в 7.1 на ниво дружество** **7.4.1.1 Public summary of Management plan is accessible via internet or by other means** **7.4.1.1 Публичното резюме на плана за управление е достъпно чрез интернет или по друг начин**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Public Summary of Management Plan SLIMF: Management Plan is available Публично резюме на плана за управление SLIMF: На разположение е план за управление

SLIMF: **The management plan, or a summary of it (which includes the information required by Indicators 7.1.2 to 7.1.11 is available for the public to see on request.** **SLIMF:** **Планът за управление, или резюме от него (което включва информация, която се изисква от индикатори 7.1.2 до 1.7.11, е на разположение на обществеността, която може да се запознае с него при поискване.**	

PRINCIPLE 8. MONITORING AND ASSESSMENT: / МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА:

Monitoring shall be conducted - appropriate to the scale and intensity of forest management - to assess the condition of the forest, yields of forest products, chain of custody, management activities and their social and environmental impacts.

Мониторингът се провежда съобразно мащабите и интензивността на горскостопанската дейност за оценка на състоянието на гората, ползването на горски продукти, последователността на притежаване, управленските дейности и техните социални и екологични въздействия.

Criterion 8.1	**The frequency and intensity of monitoring should be determined by the scale and intensity of forest management operations as well as the relative complexity and fragility of the affected environment. Monitoring procedures should be consistent and replicable over time to allow comparison of results and assessments of change.** **Честотата и интензивността на мониторинга, следва да се определя от мащаба и интензивността на горскостопанските мероприятия, както и от относителната сложност и нестабилност на засегнатата околна среда. Процедурите за мониторинг трябва да бъдат последователни и реплициращи се с във времето, за да позволяват сравнение на резултатите и оценки на промяната.**

Indicator 8.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All activities that require monitoring are identified. **For large scale organisations these shall be documented in a monitoring programme.** **Определени са всички дейности, които изискват мониторинг.** **За организации от голям мащаб същите трябва да се документират в програма за мониторинг.**	Interviews with Management and environmental specialists/stakeholders Monitoring programme Разговори с ръководството и специалисти по опазването на околната среда/заинтересованите страни Програма за мониторинг

Indicator 8.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The frequency, intensity and expense of monitoring are defined and is appropriate to the scale and intensity of the forest management operations and the sensitivity of the receiving environment **SLIMF:** **Monitoring should be done in a consistent and replicable way over time to allow comparison of results and assessment of change.** **Честотата, интензивността и разходите на мониторинга са определени и същият е подходящ за мащаба и интензивността на управление на горскостопанската дейност и**	Monitoring programmes SLIMF: Manager's field notes Manager's description of how monitoring is done. Програми за мониторинг SLIMF: Полеви бележки на ръководителя Описание от ръководителя за начина, по който се извършва мониторингът.

чувствителността на засегнатата околна среда **SLIMF:** **Мониторингът следва да се провежда по последователен и повтарящ се във времето начин, за да позволява сравнение на резултатите и оценки на промяната.**	
Indicator 8.1.3 **(Not applicable to SLIMF)** **Consistent and replicable monitoring procedures for each activity are documented in the programme and implemented, allowing for comparison and change over time.** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Последователни и повторяеми процедури за мониторинг за всяка дейност са документирани в програмата и се изпълняват, което позволява сравнение и промени във времето.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Monitoring procedures Interviews with Forest Managers and local experts Процедури на мониторинг Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.
Indicator 8.1.4 **Monitoring information is readily available and in a format that facilitates effective auditing and certification by third parties** **Информацията за мониторинга е лесно достъпна и е във формат, който улеснява ефективен одит и сертифициране от трети страни**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Monitoring records, reports and archival system. Internal audit records CAR records Записи, доклади от мониторинг и система за архивиране. Записи за вътрешни одити Записи за искания за коригиращи действия
Indicator 8.1.5 **Corrective actions identified through the monitoring process are appropriately implemented and closed out** **Установените чрез мониторинг коригиращи действия са правилно изпълнени и приключени**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Corrective action documentation Документация за коригиращи действия

Criterion 8.2	**Forest management <u>should</u> include the research and data collection needed to monitor, at a minimum, the following indicators:** **a) yield of all forest products harvested;** **b) growth rates, regeneration and condition of the forest;** **c) composition and observed changes in the flora and fauna;** **d) environmental and social impacts of harvesting and other operations;** **e) costs, productivity, and efficiency of forest management.** **Горскостопанската работа <u>трябва</u> да включва изследвания и събиране на данни, необходими за проследяване най-малкото на следните индикатори:** **a) ползване на всички добивани продукти;** **b) темпове на растежа, регенериране и състояние на гората;** **c) състав и констатирани промени на флората и фауната** **d) екологични и социални въздействия на добивите и другите дейности** **e) разходи, продуктивност и ефекктивност на горскостопанската работа**
Indicator 8.2.1 **Yields of all forest products harvested are recorded** **Водят се записви за ползването на всички добивани продукти;**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Harvesting records Записи за добивите
Indicator 8.2.2 **A timber resource inventory is conducted, appropriate to the scale and intensity of forest management** **<u>SLIMF:</u>** **The manager knows what information they need in order to judge progress towards their objectives. The information is collected and recorded.** **In all cases this will include:** ▪ **Amount of products harvested** ▪ **Effects of operations as identified under C6.1** ▪ **Changes in features identified under C6.2** ▪ **At least annual monitoring of high conservation values identified under C 9.1** ▪ **Invasive exotic species** **Води се опис на ресурсите от дървен материал, подходящ за мащаба и интензивността на горскостопанските дейности** **<u>SLIMF:</u>** **Ръководителят знае каква информация му е необходима, за да оцени напредъка към целите си. Информацията се събира и се записва.** **Във всички случаи тя ще включва:** ▪ **Количество добити продукти** ▪ **Ефект от дейностите, посочени в C6.1** ▪ **Промени в характеристиките, определени в C6.2** ▪ **Най-малко веднъж годишно мониторинг на**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Data are collected on growth rates, regeneration, and yield of all forest products harvested as well as the condition of the forest (data accuracy is appropriate to scale and intensity of management)* Documented inventory <u>SLIMF:</u> Discussions with forest manager. Evidence of the manager's knowledge of the forest and proactive approach to field observation and field notes Review of manager's field notes, observations or reports on HCVs. Available maps and reports from other sources *Събират се данни за темповете на растеж, регенерирането, както и ползването на всички добивани горски продукти, както и състоянието на горите (точността на данните е подходяща за мащаба и интензивността на управлението)* Документиран опис <u>SLIMF:</u> Дискусии с ръководителя на горскостопанските дейности. Доказателства за познанията на ръководителя за гората и проактивния подход към полеви наблюдения и бележки Преглед на полевите бележки, наблюдения или докладите на ръководителя относно горите с висока консервационна стойност. Налични карти и доклади от други източници

високите консервационни стойности, определени в C9.1. ▪ Агресивни екзотични видове	
Indicator 8.2.3 **Where non-timber products are used, a resource inventory is conducted, appropriate to the scale and intensity of forest management** **SLIMF:** **The sustainable harvest levels of non-timber forest products is known** **Когато се използват недървесни продукти, се води опис на ресурсите, подходящ за мащаба и интензивността на горскостопанските дейности** **SLIMF:** **Известни са устойчивите нива на добив на недървесни горски продукти**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Documented Inventory SLIMF: Interviews with the Forest Manager and field observations Документиран опис SLIMF: Разговори с ръководителя на горскостопанските дейности и полеви наблюдения.
Indicator 8.2.4 **(Not applicable to SLIMF)** **Data are collected on the composition and observed changes in the flora and fauna and the effectiveness of conservation activities, particularly of rare, threatened and endangered species** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Събират се данни за състава и наблюдаваните промени във флората и фауната и ефективността на консервационните дейности и по-специално на редките, намиращите се под заплаха и застрашените видове**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Monitoring data SLIMF: Interviews with Forest Managers Данни от мониторинг SLIMF: Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности
Indicator 8.2.5 **Indicators to track long term changes in terms of environmental and social impacts of forest operations, including health and safety, are determined and monitoring data collected** **SLIMF:** **The forest manager is aware of the social impacts of operations and mitigate these where they are negative** **Определени са индикатори за дългосрочно следене промените в екологичните и социалните последици от горскостопанските дейности, включително здраве и безопасност, и се събират данни от мониторинг** **SLIMF:** **Ръководителят на горскостопанските дейности е наясно със социалните последици от дейностите и взема мерки за намаляването им, когато са негативни**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Monitoring data Interviews with Forest Managers and consultation with local communities *The intent of the indicator is to ensure that long term trends in terms of the social and bio-physical environments can be measured. Specific indicators that can provide this information need to be identified.* Данни от мониторинг Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и консултации с местните общности.

Indicator 8.2.6 **Data are collected on any wild mammals culled** **Събират се данни да всички отстранени диви бозайници**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Data Данни
Indicator 8.2.7 **Post-harvest monitoring is carried out to assess waste and damage to the site.** **For large scale operations this monitoring shall be documented** **Провежда се мониторинг след добива, за да се оценят отпадъците и вредите на обекта.** **За организации от голям мащаб, този мониторинг трябва да бъде документиран**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and supervisors. Field observations Post-harvest monitoring record Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и отговорниците. Полеви наблюдения Запис от мониторинг след добива
Indicator 8.2.8 **The owner/manager records and analyses data on the costs, productivity and efficiency of forest management activities** **Собственикът/ръководителят записва и анализира данни относно разходите, продуктивността и ефективността на горскостопанските дейности**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Data and records Данни и записи
Indicator 8.2.9 **The results of such analyses (refer 8.2.8) are incorporated into plans** **Резултатите от такива анализи (виж т.8.2.8) са заложени в планове**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Data and records Данни и записи
Indicator 8.2.10 **Contractors' performance is monitored, including compliance with contract specifications and legal requirements.** **In large scale organisations, formal auditing of contractors shall be carried out on a regular basis and records thereof maintained** **Следи се работата на изпълнителите, включително съответствието с техническите спецификации.** **В организации от голям мащаб, редовно се извършва официален одит на изпълнителите и се водят записи за него**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and contractors. Audit documents *The intent of the indicator is not only the monitoring of the daily operations of contractors, but also their compliance with the requirements of their contracts, compliance with legal requirements, the payment of any fees and taxes and compensation of employees and allowances for leave and other associated requirements.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и изпълнители. Документи от одит *Смисъла на индикатора е не само мониторинг на ежедневните операции на изпълнителите, но също така и съответствието им с изискванията на техните договори, съответствието с правните изисквания, плащането на такси и данъци и компенсация на наетите лица и надбавки за неизползван отпуск и други свързани с*

	тях изисквания.
Indicator 8.2.11 **Waste disposal sites within the FMU are regularly checked** **Площадките за депониране на отпадъци в рамките на горскостопанската единица се проверяват редовно**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and field observations Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения.

Criterion 8.3 **Documentation shall be provided by the forest manager to enable monitoring and certifying organisations to trace each forest product from its origin, a process known as the "chain of custody."**
Горскостопанският ръководител трябва да осигури документация, позволяваща на всички организации за мониторинг и сертифициране да проследяват всеки горски продукт от мястото на произхода му – процес, известен като „последователност на притежаване".

Indicator 8.3.1 **There is a procedure for identifying all products (timber and non-timber) leaving the forest so that the recipient can easily determine the forest of origin.** **For large scale organisations this procedure shall be documented** **Налице е процедура за определяне на всички продукти (дървесни и недървесни), които напускат гората, така че получателят да може лесно да определи гората на произхода им.** **За организации от голям мащаб, тази процедура трябва да бъде документирана.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *The scope of a joint FM/CoC certificate covers harvesting and transportation of roundwood to the first point of sale, unloading or processing. On site processing e.g. charcoal burning, use of a mobile saw-bench, or purchase and harvesting of standing timber by a third party (e.g. sawmill, harvesting contractor, timber merchant) must be covered by a separate chain of custody certificate if the products are to be sold as certified.* Interview with Forest Managers Procedures. *Приложното поле на съвместен сертификат за горскостопанските дейности/последователността на притежаване обхваща събирането и транспортирането на обла дървесина до първото място на продажба, разтоварване или обработка. Обработката на място, например изгаряне, използването на мобилен трион със станок, или покупка и добив на неотсечени дървета от трета страна (напр. дъскорезница, изпълнител за добив, търговец на дървен материал) трябва да бъде предмет на сертификат за последователност на притежание, ако продуктите се продават, както са сертифицирани.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности Процедури.

Indicator 8.3.2 **Documentation of origin and destination of all certified forest products is available for products held at landing areas, stacking areas and processing sites on the FMU** **Документация за произхода и местоназначението на всички сертифицирани горски продукти е на разположение за продуктите, съхранявани в зоните на разтоварване, стифиране и преработка в горскостопанската единица**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Delivery notes, receipts and stock records Записки за доставка, разписки и складови записи FMU office holds and available for inspection

Indicator 8.3.3	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Sales invoices and other documentation related to sales of certified material include the chain of custody certificate number, in the correct format (SGS-FM/CoC-XXXXXX) and indicating the FSC category "FSC 100%". **Търговските фактури и другата документация, свързана с продажбите на сертифициран материал съдържат номера на сертификата за последователност на притежаване, в правилния формат (SGS-FM/CoC-XXXXXX) и посочват категорията на FSC "FSC 100 %".** **8.3.3.1 Illegally harvested forest products are stored separately and can not be sold as certified.** **8.3.3.1 Добитите при незаконна дейност горски продукти се съхраняват отделно и не могат да се продават като сертифицирани**	Sales invoices Търговски фактури

Indicator 8.3.4	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Records are kept of the total quantities of all products sold, as well as of quantities sold to any chain-of-custody certificate holders **Водят се записи за общите количества на всички продадени продукти, както и на количествата, продадените на всеки притежател на сертификат за последователност на притежаване**	Sales records, invoices Записи за продажби, фактури.

Indicator 8.3.5	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Use of the FSC trademark is in accordance with policy and has been approved by SGS Qualifor **Използването на търговската марка на FSC е в съответствие с политиката и е одобрено от SGS Qualifor**	Samples of trademark use Примери за използване на търговски марки

Criterion 8.4 **The results of monitoring shall be incorporated into the implementation and revision of the management plan.**

Резултатите от мониторинга се включват в процеса на изпълнение и преразглеждане на плана за управление.

Indicator 8.4.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
The results of research and monitoring programmes are regularly analysed and incorporated into planning on a regular basis **Резултатите от изследванията и програмите за мониторинг се анализират редовно и редовно се включват в планирането** **SLIMF:** **Refer Indicators 7.2.3 and 7.2.4** **SLIMF:** **Виж "Индикатори 7.2.3 и 7.2.4"**	Interviews with local experts and Forest Managers. Forest planning documents Разговори с местни експерти и ръководителите на горскостопанските дейности. Документи за горскостопанско планиране

Indicator 8.4.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is evidence that monitoring results are used to improve forest management **Налице е доказателство, че резултатите от мониторинга се използват за подобряване на горскостопанската дейност** **SLIMF:** **Refer Indicators 7.2.3 and 7.2.4** **SLIMF:** **Виж "Индикатори 7.2.3 и 7.2.4"**	Interviews with local experts and Forest Managers Разговори с местни експерти и ръководителите на горскостопанските дейности

Criterion 8.5	**While respecting the confidentiality of information, forest managers shall make publicly available a summary of the results of monitoring indicators, including those listed in Criterion 8.2.** **Уважавайки поверителността на информацията, ръководителите на горскостопанските дейности оповестяват публично резюме на резултатите на индикаторите за мониторинг, включително тези, изброени в критерий 8.2.**

Indicator 8.5.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Results and/or summaries of monitoring programmes (including those listed in Criterion 8.2) are available to the public within the accepted norms of commercial confidentiality. **Резултатите и/или резюмета на програми за мониторинг (включително тези, които са изброени в критерий 8.2) са на разположение на обществеността в рамките на приетите норми на търговската тайна.** **SLIMF:** **Refer Indicator 7.4.1** **SLIMF:** **Виж индикатор 7.4.1**	Public summary

PRINCIPLE 9. MAINTENANCE OF HIGH CONSERVATION VALUE FORESTS: / ПОДДЪРЖАНЕ НА ГОРИТЕ С ВИСОКА КОНСЕРВАЦИОННА СТОЙНОСТ:

Management activities in high conservation value forests shall maintain or enhance the attributes, which define such forests. Decisions regarding high conservation value forests shall always be considered in the context of a precautionary approach

Управленските дейности в горите с висока консервационна дейност поддържат или подобряват атрибутите, които определят тези гори. Решенията за горите с висока консервационна стойност винаги се разглеждат с оглед за предпазливост при подхода.

Criterion 9.1 **Assessment to determine the presence of the attributes consistent with High Conservation Value Forests will be completed, appropriate to scale and intensity of forest management**
Оценката за определяне на наличието на атрибутите, които определят горите с висока консервационна стойност се извършва според мащабите и интензивността на стопанисването на гората.

Indicator 9.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The FMU has been adequately assessed (in consultation with conservation organisations, regulatory authorities and other local and national stakeholders) and any HCVFs and their biological and/or socio-economic or cultural attributes have been identified **Горскостопанската единица е оценена адекватно (в консултация с консервационни организации, националните регулаторни органи и други местни и национални заинтересовани страни) и е идентифицирана всяка гора с висока консервационна стойност и нейните биологични и/или социалноикономически и културни характеристики** **SLIMF:** **The FMU has been adequately assessed (in consultation with conservation organisations and regulatory authorities) and any HCVFs and their biological and/or socio-economic or cultural attributes have been identified** **SLIMF:** **Горскостопанската единица е оценена адекватно (в консултация с консервационни организации и регулаторни органи) и е идентифицирана всяка гора с висока консервационна стойност и нейните биологични и/или социалноикономически и културни характеристики** **9.1.1.1 FMU is assessed in conformance with the National methodology for identification, management and monitoring of HCVF (National HCVF toolkit)** **9.1.1.1 ГСЕ е проучено в съответствие с Националното ръководство за определяне, управление и мониторинг на ГВКС (Национално ръководство за ГВСК).**	*This requirement must be applied to all forests undergoing assessment. HCVFs possess one or more the following attributes:* ▪ *Forest areas containing globally, regionally or nationally significant concentrations of biodiversity values and/or large landscape level forests where viable populations of most/all naturally occurring species exist in natural patterns of distribution and abundance;* ▪ *Rare, threatened or endangered ecosystems;* ▪ *Forests that provide basic ecological services in critical situations (e.g. water quality or flow, protection against erosion or natural disasters such as cyclones or hurricanes, pollinators);* ▪ *Forests fundamental to meeting basic economic or bio-physiological needs of local communities or critical to local community cultural identity.* Interviews with Forest Managers and local experts. Evidence of assessments. *Това изискване трябва да се прилага за всички гори, които преминават оценка. Горите с висока консервационна стойност притежават една или повече от следните характеристики:* ▪ *Горски зони, в които се съдържа глобално, регионално или национално значими концентрации на стойности на биоразнообразие и/или големи гори на равнище ландшафт, в които жизнеспособни популации на повечето/всички естествено срещащи се видове съществуват в естествени модели на разпространение и изобилие;* ▪ *Редки, поставени под заплаха или застрашени екосистеми;* ▪ *Гори, които осигуряват основни екологични услуги при критични ситуации (например качество или дебит на водата, защита срещу ерозия или природни бедствия като циклони или урагани, опрашители);* ▪ *Гори, които имат основно значение за задоволяване на икономически или биофизиологични нужди на местните общности или критична за местната общност културна идентичност.*

	Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти. Доказателства за оценки. Document review/ Документална проверка Monitoring procedures/ Процедури за мониторинг
Indicator 9.1.2 **For large scale organisations the assessment procedure shall be documented and records of consultation maintained** **За организации от голям мащаб процедурата за оценка следва да се документира и да се водят записи за консултациите**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Documented procedures and records Документирани процедури и записи
Criterion 9.2	**The consultative portion of the certification process must place emphasis on the identified conservation attributes, and options for the maintenance thereof.** **Консултативната част от процеса на сертифициране трябва да поставя акцент върху установените атрибути на консервацията и възможности за поддържането им.**
Indicator 9.2.1 **The owner/manager has determined appropriate management prescriptions for the HCVF in consultation with (and acceptable to) conservation organisations, regulatory authorities and other local and national stakeholders** **Собственикът/управителят е определил подходящи предписания за управление за ГВКС в консултация с (и приемливи за) консервационните организации, националните регулаторни органи и други местни и национални заинтересовани страни** **SLIMF:** **The owner/manager has determined appropriate management prescriptions for the HCVF in consultation with (and acceptable to) conservation organisations and regulatory authorities.** **SLIMF:** **Собственикът/управителят е определил подходящи предписания за управление за ГВКС в консултация с (и приемливи за) консервационните организации и регулаторните органи**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Management plans and maps Consultation with stakeholders and/or government agencies or evidence of input by these agents Планове за управление и карти Консултация със заинтересованите страни и/или държавни агенции или доказателства за приноса на тези агенти
Indicator 9.2.2 **When an HCVF has been identified for its socio-economic or cultural attributes, there shall be joint analysis and decision-making with the stakeholders directly affected** **Когато е определено, че дадена гора е с висока консервационна стойност заради нейните**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers, local experts and communities. Affected communities/persons are listed on the stakeholder list (refer Criterion 4.4). Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности, местни експерти и общности.

социалноикономически и културни характеристики, трябва да има съвместен анализ и вземане на решения с пряко засегнатите заинтересовани страни	Засегнатите общности/лица са изброени в списъка със заинтересованите страни (виж критерий 4.4).

Criterion 9.3	**The management plan shall include and implement specific measures that ensure the maintenance and/or enhancement of the applicable conservation attributes consistent with the precautionary approach. These measures shall be specifically included in the publicly available management plan summary.** **Планът за управление включва и прилагането на специфични мерки, които да гарантират запазването и/или подобряването на съответните консервационни характеристики в съответствие с подхода на предпазливост. Тези мерки се включват изрично в публично достъпното резюме на плана за управление.**

Indicator 9.3.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All biological and/or social attributes of any HCVF identified are described in the management plan **Всички идентифицирани биологични и/или социални характеристики на всяка ГВКС са описани в плана за управление**	Management plan План за управление

Indicator 9.3.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The plan describes the specific measures to be taken to enhance the identified attributes (see also Criterion 7.1 **Планът описва конкретните мерки, които следва да се предприемат, за да се повишат идентифицираните характеристики (виж също критерий 7.1)**	Management plan План за управление

Indicator 9.3.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
All measures are described in the public summary of the plan **Всички мерки са описани в публичното резюме на плана**	Management plan План за управление

Indicator 9.3.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
When an HCVF has been identified for biological values, management shall: ▪ **maintain natural patterns of distribution and abundance of species,** ▪ **maintain natural evolutionary and ecological processes (biotic and abiotic, including disturbance),** **avoid fragmentation, and set aside core areas for strict protection** **Когато ГВКС е определена заради биологичните ѝ стойности, ръководството следва:** ▪ **да поддържа естествените модели на разпределение и изобилие от видове,** ▪ **да поддържа естествените еволюционни и екологични процеси (биотични и абиотични, включително смущения),**	Management plans and maps. Interviews with Forest Managers and local experts. Field observations. Планове за управление и карти. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти. Полеви наблюдения.

▪ да избягва разпокъсването и да определя ключови територии за строга защита	
Indicator 9.3.5	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Critically endangered forest landscapes must be subject to complete protection (i.e. no harvesting) **Критично застрашените горски ландшафти трябва да бъдаг предмет на пълна защита (т.е. никакъв добив)**	Management plans and maps. Interviews with Forest Managers and local experts Планове за управление и карти. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.
Criterion 9.4	**Annual monitoring shall be conducted to assess the effectiveness of the measures employed to maintain or enhance the applicable conservation attributes.** **Следва да се провежда ежегоден мониторинг за оценка на ефективността на мерките, използвани за запазването или повишаването на съответните консервационни характеристики.**
Indicator 9.4.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Monitoring indicators and frequency are defined in consultation with acknowledged experts, local and national stakeholders to monitor effectiveness of each measure described in the plan **Индикаторите и честотата на мониторинга са дефинирани в консултация с признати експерти, местни и национални заинтересовани страни, за да се наблюдава ефективността на всяка мярка, описана в плана** **SLIMF:** **Refer Indicator 8.2.2** **SLIMF:** **Виж индикатор 8.2.2**	Interviews with Forest Managers and local experts Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.
Indicator 9.4.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Records of monitoring are kept and used, in consultation with acknowledged experts, local and national stakeholders, to adapt future management **Съхраняват се и се използват записи от мониторинг, в консултация с признати експерти, местните и национални заинтересовани страни, с цел да се адаптира бъдещото управление** **SLIMF:** **Records of monitoring are kept and used, in consultation with conservation and government agencies, to adapt future management** **SLIMF:** **Съхраняват се и се използват записи от мониторинг, в консултация с консервационни и държавни агенции, с цел да се адаптира бъдещото управление**	Records of monitoring Записи от мониторинг
Indicator 9.4.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**

Indicator 9.4.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Managers are actively monitoring research developments which might contribute to management of HCVFs **Ръководителите следят активно научни разработки, които биха могли да допринесат за управлението на ГВКС** **SLIMF:** **Managers are actively communicating with conservation and government agencies to access research developments which might contribute to management of HCVFs** **SLIMF:** **Ръководителите активно обменят информация с консервационни и държавни агенции за достъп до изследователски разработки, които биха могли да допринесат за управление на ГВКС**	Scientific evidence. Interviews with Forest Managers and local experts Научни доказателства. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.

PRINCIPLE 10. PLANTATIONS: / ГОРСКИ КУЛТУРИ:

Plantations shall be planned and managed in accordance with Principles and Criteria 1 - 9, and Principle 10 and its Criteria. While plantations can provide an array of social and economic benefits, and can contribute to satisfying the world's needs for forest products, they should complement the management of, reduce pressures on, and promote the restoration and conservation of natural forests.

Горските култури се планират и управляват в съответствие с Принципите и критерии 1 - 9 и Принцип 10 и неговите критерии. Горски културита могат да осигурят разнообразни социални и икономически ползи и да допринесат за задоволяването на нуждите на света от горски продукти, но трябва да допълват управлението на естествените гори, да намаляват натиска върху тях и да лансират възстановяването и опазването им.

Criterion 10.1 **The management objectives of the plantation, including natural forest conversion and restoration objectives, shall be explicitly stated in the management plan, and clearly demonstrated in the implementation of the plan.**
Целите на управление на плантациите, включително целта на преобразуването им в естествени гори, трябва да бъдат изрично посочени в плана за управление и ясно доказани в изпълнението на плана.

Indicator 10.1.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The management plan of the plantation explicitly states the management objectives for the plantation itself, as well as for natural forest conversion and restoration (see also Criterion 7.1 **Планът за управление на горските култури изрично посочва целите на управление на горските култури , както и за преобразуването им и възстановяването на естествените гори (виж и критерий 7.1)**	*"Natural forest" can be also be interpreted as natural vegetation.* Forest Management Plan Interviews with Forest Managers and local experts. *„Естествена гора" може да се тълкува и като естествена растителност.* Планове за управление на горите. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти.

Indicator 10.1.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The achievement of the objectives can be clearly	Interviews with Forest Managers and local experts.

demonstrated **Постигането на целите може да се докаже ясно**	Field observations Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти. Полеви наблюдения

Criterion 10.2 **The design and layout of plantations should promote the protection, restoration and conservation of natural forests, and not increase pressures on natural forests. Wildlife corridors, streamside zones and a mosaic of stands of different ages and rotation periods, shall be used in the layout of the plantation, consistent with the scale of the operation. The scale and layout of plantation blocks shall be consistent with the patterns of forest stands found within the natural landscape.**
Проектирането и разположението на горските култури трябва да насърчават опазването, възстановяването и консервацията на естествените гори и да не увеличават натиска върху тях. Коридорите за дивите животни, крайречните зони и мозайката от дървостои на различна възраст, както и ротационните периоди се използват при определянето на насаждението съобразно мащабите на мероприятието. Мащабът и разположението на блоковете от горски култури трябва да бъдат в съответствие с формата на горите в естествения ландшафт.

Indicator 10.2.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Natural vegetation areas are considered during planning **Областите на естествена растителност са отчетени по време на планирането**	Maps Карти *Ordinance № 2 of February 7, 2013* *the conditions and procedures for afforestation of forest areas and agricultural land used for creating special protection and commercial forests and forest protected areas, inventory of a culture, reporting and registration* *Наредба №2 от 7 февруари 2013 година* *за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране*

Indicator 10.2.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
For protection, restoration and conservation of natural forest and wildlife corridors, refer to Criteria 6.2 **За опазването, възстановяване и консервацията на естествените гори и коридорите за диви животни , виж критерии 6.2**	

Indicator 10.2.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Buffer zones along watercourses and around water bodies are demarcated on maps in compliance with specifications made in national and regional best practice guidelines. Refer indicator 6.5.3. **Буферни зони по водни течения и около водни обекти са маркирани на карти, в съответствие със спецификации, направени в националните и регионалните насоки за най-добра практика. Вижте индикатора 6.5.3.**	Maps and documentation Карти и документация

Indicator 10.2.4	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Buffer zones identified in terms of 10.2.3 are maintained **Буферните зони, определени по критерий 10.2.3 се поддържат**	Maps and field observations

Indicator 10.2.5	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
The scale and layout of existing and new plantation blocks are consistent with the patterns of forest stands within the natural landscape. **Мащабът и разположението на блоковете от горски култури трябва да бъдат в съответствие с формата на горите в естествения ландшафт.**	Maps and field observations Карти и полеви наблюдения

Criterion 10.3	**Diversity in the composition of plantations is preferred, so as to enhance economic, ecological and social stability. Such diversity may include the size and spatial distribution of management units within the landscape, number and genetic composition of species, age classes and structures.** **За предпочитане е разнообразието в състава на горските култури с цел повишаване на икономическата, екологична и социална стабилност. Това разнообразие може да включва размера и пространственото разпространение на управленските единици в рамките на пейзажа, броя и генетичния състав на видовете, и възрастовите класове и структури.**

Indicator 10.3.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Plantation planning and reestablishment make provision for diversity in species and/or provenances and/or clones to achieve optimal economic, ecological and social stability **Планирането и възстановяването на горските култури трябва да предвиждат разнообразие на видовете и/или посадъчен материал и/или сортови образци за постигането на оптимална икономическа, екологична и социална стабилност**	Forest plans and maps Field observations Планове за горите и карти Полеви наблюдения

Indicator 10.3.2	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Maximum clear-cut size is defined. Documented justification shall be provided where there are potential adverse environmental or socio-economic impacts **Определена е максималната площ за гола сеч. Трябва да се предостави документирана обосновка, когато има потенциално вредно въздействие върху околната среда или социалноикономически въздействия** **SLIMF:** **Maximum clear-cut size is defined and justified.** **SLIMF:** **Максималната площ на голите сечи е определен и обоснован.**	Policies and procedures. SLIMF: Interviews with Forest Managers and field observations Политики и процедури. SLIMF: Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения.

Criterion 10.4	**The selection of species for planting shall be based on their overall suitability for the site and their appropriateness to the management objectives. In order to enhance the conservation of biological diversity, native species are preferred over exotic species in the establishment of plantations and the restoration of degraded ecosystems. Exotic species, which shall be used only when their performance is greater than that of native species, shall be carefully monitored to detect unusual mortality, disease, or insect outbreaks and adverse ecological impacts.** **Изборът на видове за залесяване се основава на цялостната им пригодност за обекта и целите на управлението. За подобряване на опазването на биологичното разнообразие при създаването на горски култури и възстановяването на влошени екосистеми се предпочитат естествените видове пред екзотичните. Екзотични видове, които трябва да бъдат използвани само когато ефективността им е по-голяма от тази на местните видове, трябва да се следят внимателно за установяване на необичайна смъртност, болести, нападения от насекоми и неблагоприятни екологични въздействия.**

Indicator 10.4.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Selection of species, provenances and clones is based on documented trials that demonstrate their suitability to the site and management objectives **Изборът на видове, посадъчен материал и сортови образци се основава на документирани изпитвания, с които се демонстрира пригодността им за обекта и целите на управлението** **SLIMF:** **The species chosen for plantations are suited to the site and matched to the objectives.** **SLIMF:** **Избраните за залесяване видове са приспособени към обекта и съответстват на целите.**	Scientific evidence and interviews with local experts SLIMF: Discussions with manager about plantation objectives Plans for future planting Научни доказателства и разговори с местни експерти. SLIMF: Дискусии с ръководителя относно целите на залесяване Планове за бъдещо залесяване

Indicator 10.4.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Exotic species are used only where they outperform native species in meeting management objectives **Екзотични видове се използват само когато показват по-добри характеристики от местните видове за постигането на целите на управлението** **10.4.2.1 Exotic species shall be used only when their performance is greater than native species. These species shall be closely monitored for appearance of unusual desease insects or adverse ecological impact** **10.4.2.1 Екзотични видове се използват само, когато тяхната продуктивност е по-голяма от тази на местните видове. Тези видове трябва да се наблюдават внимателно за поява на необичайни болести, вредители и вредно въздействие на околната среда**	Scientific evidence and interviews with local experts Научни доказателства и разговори с местни експерти.

Indicator 10.4.3	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
Information is available on seed sources and these can be traced to the stand data **Налице е информация за източниците на посадъчен материал и те могат да бъдат проследени в данните за насаждението** **10.4.3 1 Invasive exotic species are not planted** **10.4.3.1 Инвазивни екзотични видове не се залесяват**	Plant records Записи за растенията

Criterion 10.5	**A proportion of the overall forest management area, appropriate to the scale of the plantation and to be determined in regional standards, shall be managed so as to restore the site to a natural forest cover.** **Една част от общата управлявана горска зона, която трябва да бъде определена в регионалните стандарти и подходяща за мащабите на плантацията, се управлява така, че да бъде възстановена естествената горска покривка на обекта.**

Indicator 10.5.1	Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:
At least 10% of the overall forest management area is managed so as to restore the site to a natural forest cover and/or other natural ecosystems. Refer Criterion 6.2. Where less than 10% is present, this shall be agreed with authorities and/or local experts. **SLIMF:** **Improvements to the ecological value of the plantation are made where conservation features exist.** **Най-малко 10% от общо управляваната горска територия се управляват така, че да се възстанови естественото горско покритие на обекта и/или други природни екосистеми. Вижте Критерий 6.2. Когато е налице по-малко от 10%, това трябва да бъде договорено с институциите и/или местни експерти.** **SLIMF:** **Направени са подобрения в екологичната стойност на горските култури, когато са налице консервационни характеристики.**	SLIMF: Field observations of conservation features Plans for future improvements SLIMF: Полеви наблюдения на консервационните характеристики Планове за бъдещи подобрения

Criterion 10.6	**Measures shall be taken to maintain or improve soil structure, fertility and biological activity. The techniques and rate of harvesting, road and trail construction and maintenance, and the choice of species shall not result in long term soil degradation or adverse impacts on water quality, quantity or substantial deviation from stream course drainage patterns** **Необходими са мерки за поддържане или подобряване на почвената структура, плодородие и биологична активност. Техниките и степента на добив, строителството и поддръжката на пътища и пътеки, както и за изборът на видовете не водят до дълготрайно влошаване на почвата или неблагоприятни последици върху качеството, количеството на водата или значително отклонение от нормалното оттичане на потоците**

Indicator 10.6.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is information on all soil types in the plantation area that indicate their susceptibility to degradation from forest operations and appropriate plantation species; **Small growers and SLIMF can demonstrate their efforts to get access to adequate information on soil types occurring within the managed area.** **Налице е информация за всички видове почви в площите с горски култури, която показва тяхната податливост на влошаване от горскостопански мероприятия, и подходящите видове за залесяване;** **Малки производители и SLIMF могат да демонстрират усилията си, за да получат достъп до подходяща информация за видовете почва в управляваните територии.**	Interviews with Forest Managers and local experts. Documented site information. Evidence that site information is being used in planning of operations. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни експерти. Документирана информация. Доказателства, че информацията от обекта се използва в планирането на мероприятията.

Indicator 10.6.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where soils are degraded from previous activities, there are plans to restore them **Когато почвите са влошени от предишни мероприятия, има планове за тяхното възстановяване**	Soil degradation through erosion, oil and chemical spills, etc. Interviews with Forest Managers and field observations. Влошаване на почвата от ерозия, разливания на масло и химикали и др. Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и полеви наблюдения.

Indicator 10.6.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Major water resources within the forest area are identified **Идентифицирани са значителните водни ресурси в рамките на насажденията** **10.6.3.1 Bufer zones alongside water resourses are established and maintained** **10.6.3.1 Около водните обекти се създават и поддържат буферни зони**	Maps and interviews with Forest Managers Карти и разговори с ръководителите на горскостопанските дейности Regulation №8 from 05.08.2011 for felling systems Наредба №8 от 05.08.2011г. за сечите в горите

Indicator 10.6.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
For impacts on soil and other biophysical aspects, refer also to Criteria 6.1 and 6.5 **За въздействията върху почвата и други**	

биофизични аспекти, виж и критерии 6.1 и 6.5.	

Criterion 10.7 **Measures shall be taken to prevent and minimise outbreaks of pests, diseases, fire and invasive plant introductions. Integrated pest management shall form an essential part of the management plan, with primary reliance on prevention and biological control methods rather than chemical pesticides and fertilisers. Plantation management should make every effort to move away from chemical pesticides and fertilisers, including their use in nurseries. The use of chemicals is also covered in Criteria 6.6 and 6.7.**

Следва да се предприемат мерки за предотвратяване и свеждане до минимум огнища на вредители, болести, пожар и въвеждане на агресивни растения. Интегрираната борба с вредителите трябва да формира съществена част от плана за управление, като по-скоро се разчита на предотвратяването и биологичните методи на контрол, отколкото на химически пестициди и торове. При управлението на насаждението трябва да се полагат всички усилия за неизползване на химически пестициди и торове, включително и в развъдници. Използването на химически препарати се разглежда също и в критерии 6.6 и 6.7.

Indicator 10.7.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
The principle forest pests and diseases are identified. **For large scale organisations these shall be documented.** **Идентифицирани са основните горски вредители и болести.** **За организации от голям мащаб, същите трябва да бъдат документирани.**	

Indicator 10.7.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
There is a documented pest and invasive plant management strategy. **(For chemical use, refer to criterion 6.6)** **Има документирана стратегия за борба с вредители и агресивни растения.** **(За употреба на химикали, виж критерий 6.6).**	

Indicator 10.7.3	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Effective control and remedial action is taken in the event of a pest, disease or invasive plant problem. **For large scale organisations these actions shall be documented.** **Предприемат се ефективен контрол и мерки за отстраняване в случай на проблем с вредители, болести или агресивни растения.** **За организации от голям мащаб, тези действия трябва да бъдат документирани.**	Interview with Forest Managers and staff. Documentation Разговор с ръководителите на горскостопанските дейности и персонала. Документация ГСЕ трябва да осигури подходящо обучение за лицата, участващи в идентифицирането и прилагането на мерките по

Indicator 10.7.4	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Where required, effective measures are taken to protect the plantation from fire.	*These measure will include documented* procedures for fire suppression that include definition of responsibilities and*

For large scale organisations there is regular monitoring of fire readiness that test all procedures **Когато се изисква, се предприемат ефективни мерки за защита на културите от пожари.** **За организации от голям мащаб е налице редовен мониторинг на противопожарната готовност, при която се проиграват всички процедури**	*reporting lines.* Interviews with staff and records of training. Fire readiness and control procedures. *Тези мерки ще включват документирани* процедури за гасене на пожари, включващи определяне на отговорностите и начини за докладване.* Разговори с персонала и записи за обучение. Противопожарна готовност и процедури на контрол. REGULATION № 8 of 11.05.2012 on the terms and conditions for the protection of forest areas from fire Наредба №8 от 11.05.2012г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари

Criterion 10.8	**Appropriate to the scale and diversity of the operation, monitoring of plantations, shall include regular assessment of potential on-site and off-site ecological and social impacts, (e.g. natural regeneration, effects on water resources and soil fertility, and impacts on local welfare and social well-being), in addition to those elements addressed in principles 8, 6 and 4. No species should be planted on a large scale until local trials and/or experience have shown that they are ecologically well-adapted to the site, are not invasive, and do not have significant negative ecological impacts on other ecosystems. Special attention will be paid to social issues of land acquisition for plantations, especially the protection of local rights of ownership, use or access.** **Съобразно мащаба и разнообразието на мероприятията, мониторингът на горските култури трябва да включва редовна оценка на потенциалните въздействия на обекта и извън него (например естествено регенериране, въздействия върху водните ресурси и почвеното плодородие, както и въздействията върху благосъстоянието и социалното състояние на местната общност), в допълнение към елементите, разгледани в принципи 8, 6 и 4. Залесяване в големи мащаби не се извършва, докато не се докаже от местни изследвания и/или опит, че видовете са добре адаптирани в екологично отношение към обекта, не са агресивни и нямат значително отрицателно въздействие върху екосистемата. Специално внимание трябва да се обръща на социалните въпроси като усвояване на земи за горските култури, особено опазването на местните права на собственост, ползване или достъп.**

Indicator 10.8.1	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
For potential on-site impacts, see Criteria 6.1 and 6.5 **За потенциалните въздействия върху обекта виж Критерии 6.1 и 6.5.**	

Indicator 10.8.2	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
(Not applicable to SLIMF) **Potential biophysical and social off-site impacts shall be monitored on a regular basis** **(Не е приложимо за SLIMF)** **Потенциалните биофизични и социални въздействия извън обекта се наблюдават редовно**	*Off-site impacts may include:* ▪ *Spread of exotic plantation species.* ▪ *Unwanted natural regeneration of native plantation species* ▪ *Effects on water resources* ▪ *Effects on soil fertility* ▪ *Impacts on the aesthetics of the landscape* Interviews with Forest Managers and local communities and/or experts. Evidence of consultation.

	Въздействията върху обекта могат да включват: ▪ *Разпространението на екзотични видове в горските култури.* ▪ *Нежелано естествено регенериране на местни видове в горските култури* ▪ *Въздействия върху водните ресурси* ▪ *Въздействия върху почвеното плодородие* ▪ *Въздействия върху естетиката на ландшафта* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и местни общности и/или експерти. Доказателства за консултации.
Indicator 10.8.3 **(Not applicable to SLIMF)** **There is evidence of consultation with affected parties in terms of the impacts identified under 10.8.2** **Има доказателства за консултации със засегнатите страни от гледна точка на въздействията идентифицирани по 10.8.2**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Interviews with Forest Managers and local communities and/or experts. Evidence of consultation. Интервюта с горски мениджъри и местните общности и/или експерти. Доказателства за консултация.
Indicator 10.8.4 **For exotic or invasive species issues, see Criteria 6.9 and 10.7** **За проблеми с екзотични или агресивни биологични видове, виж критерии 6.9 и 10.7**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Indicator 10.8.5 **For social impacts, see Criteria 2.1, 2.2, 4.2 and 4.4.** **За социалните въздействия виж критерии 2.1, 2.2 , 4.2 и 4.4.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:**
Criterion 10.9	**Plantations established in areas converted from natural forests after November 1994 normally shall not qualify for certification. Certification may be allowed in circumstances where sufficient evidence is submitted to the certification body that the manager/owner is not responsible directly or indirectly of such conversion.** **Горските култури създадени, чрез превръщане от естествени гори след ноември 1994 г. обикновено не отговарят на изискванията за сертифициране. Издаване на сертификат може да бъде позволено в обстоятелства, при които на сертифициращия орган са предоставени достатъчни доказателства, че управителят/собственикът не е пряко или косвено отговорен за подобна промяна.**
Indicator 10.9.1 **Accurate data is compiled on all conversions since 1994.** **Точни данни се събират за всички горски култури след 1994 г.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** *Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with a mixture of native species in the absence of satisfactory natural regeneration is not considered forest conversion to plantation. Clear felling and replanting of a natural or semi-natural forest with an exotic species is considered conversion.* *Where the requirements of criteria 10.9 are in conflict with criterion 6.10, the latter will take precedence.*

	Interviews with Forest Managers and Government Agencies. Plantations plans and maps. *Голата сеч и презалесяване на естествени или полуестествени гори със смес от местни видове при отсъствие на задоволително естествено възобновяване не се счита за превръщане на гората в плантации. Голата сеч и презалесяване на естествени или полуестествени гори с екзотични видове се счита за превръщане.* *Когато изискванията на критерии 10.9 са в противоречие с тези на критерий 6.10, последните ще имат предимство.* Разговори с ръководителите на горскостопанските дейности и държавни агенции. Планове и карти за залесяване.
Indicator 10.9.2 **Areas converted from natural forest to plantation since November 1994 are not certified, except where the Organization provides clear and sufficient evidence that it was not directly or indirectly responsible for the conversion.** **Площи, превърнати от естествен горски за плантации от ноември 1994 г. не се сертифицират, освен когато организацията предоставя ясни и достатъчни доказателства, че тя не е била пряко или косвено, отговорна за преобразуване.**	**Verifiers & Guidance / Верификатори и указания:** Legal evidence of ownership or use-right Правно доказателство за собственост или право на ползване

APPENDIX A

ДОПЪЛНЕНИЕ ’А’

APPENDIX B / ДОПЪЛНЕНИЕ ‘Б’

A.	NATIONAL LEGISLATION / НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО
	Legal Rights to Harvest / Законни права на Добив • **Land tenure and management rights** *Legislation covering land tenure rights, including customary rights as well as management rights that includes the use of legal methods to obtain tenure rights and management rights. It also covers legal business registration and tax registration, including relevant legal required licenses.* • **Concession licenses** *Legislation regulating procedures for the issuing of forest concession licenses, including use of legal methods to obtain concession license. Especially bribery, corruption and nepotism are well-known issues in connection with concession licenses.*

	• **Management and harvest planning** *Any legal requirements for management planning, including conducting forest inventories, having a forest management plan and related planning and monitoring, as well as approval of these by competent authorities.* • **Harvesting permits** *Legislation regulating the issuing of harvesting permits, licenses or other legal document required for specific harvesting operations. It includes the use of legal methods to obtain the permit. Corruption is a well- known issue in connection with the issuing of harvesting permits.*
1.	ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ / Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г.
2.	ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ/ Обн. ДВ. бр.41 от 10 Април 1998г
3.	ЗАКОН ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА ВЪРХУ ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД /Обн. ДВ. бр.110 от 25 Ноември 1997г
4.	ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ НА СОБСТВЕНОСТТА ВЪРХУ ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД/ Обн. ДВ. бр.29 от 13 Март 1998г
5.	НАРЕДБА № 6 от 5.02.2004 г. за устройство на горите и земите от горския фонд и на ловностопанските райони в Република България
6.	НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ - ДЪРЖАВНА И ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, И ЗА ПОЛЗВАНЕТО НА ДЪРВЕСИНА И НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ/ Обн. ДВ. бр.96 от 6 Декември 2011г.
7.	ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ЛОВА И ОПАЗВАНЕ НА ДИВЕЧА/Обн. ДВ. бр.58 от 29 Юни 2001г.
8.	ПРАВИЛНИК ЗА УСТРОЙСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ЛОВНИ СТОПАНСТВА – ДЪРЖАВНИ ПРЕДПРИЯТИЯ КЪМ ДЪРЖАВНАТА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ /в сила от 01.09.2009 г.
9.	ЗАКОН ЗА ОБЩИНСКАТА СОБСТВЕНОСТ/ В сила от 01.06.1996 г
10.	ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНАТА СОБСТВЕНОСТ/ В сила от 01.01.1996 г
11.	ЗАКОН ЗА СОБСТВЕНОСТТА/ Обн. ДВ. бр.92 от 16 Ноември 1951г
12.	ЗАКОН ЗА ОБЩЕСТВЕНИТЕ ПОРЪЧКИ/ В сила от 01.10.2004 г
13.	ЗАКОН ЗА КАДАСТЪРА И ИМОТНИЯ РЕГИСТЪР/ Обн. ДВ. бр.34 от 25 Април 2000г
14.	ЗАКОН ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА И ДОГОВОРИТЕ/ В сила от 1.01.1951 г
	Taxes and Fees / **Данъци и такси** • **Payment of royalties and harvesting fees** *Legislation covering payment of all legally required forest harvesting specific fees such as royalties, stumpage fees and other volume based fees. It also includes payments of the fees based on correct classification of quantities, qualities and species. Incorrect classification of forest products is a well-known issue often combined with bribery of officials in charge of controlling the classification.* • **Value added and sales taxes** *Legislation covering different types of sales taxes which apply to the material being sold, including selling material as growing forest (standing stock sales).* • **Income and profit taxes** *Legislation covering income and profit taxes related to the profit derived from sale of forest products and harvesting activities. This category is also related to income from the sale of timber and does not include other taxes generally applicable for companies or related to salary payments.*
15.	НАРЕДБА ЗА ОЦЕНКА НА ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ В ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ/В сила от 16.08.2011г
16.	ТАРИФА ЗА ТАКСИТЕ, КОИТО СЕ СЪБИРАТ В СИСТЕМАТА НА ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ ПО ГОРИТЕ ПО ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ И ПО ЗАКОНА ЗА ДЪРЖАВНИТЕ ТАКСИ
17.	ЗАКОН ЗА ДАНЪК ВЪРХУ ДОБАВЕНАТА СТОЙНОСТ /В сила от 01.01.2007г.

18.	ЗАКОН ЗА КОРПОРАТИВНОТО ПОДОХОДНО ОБЛАГАНЕ/В сила от 01.01.2007 г.
19.	ДАНЪЧНО-ОСИГУРИТЕЛЕН ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС/ В сила от 01.01.2006 г
20.	ЗАКОН ЗА ДАНЪЦИТЕ ВЪРХУ ДОХОДИТЕ НА ФИЗИЧЕСКИТЕ ЛИЦА /В сила от 01.01.2007 г
21.	Тарифа за таксите, които се събират в системата на държавната агенция по горите по ЗГ
22.	ТАРИФА за таксите на страничните ползванияи страничнитегорски продукти, добити от ДГФ
23.	НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ВЪЗЛАГАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ДЕЙНОСТИ В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ - ДЪРЖАВНА И ОБЩИНСКА СОБСТВЕНОСТ, И ЗА ПОЛЗВАНЕТО НА ДЪРВЕСИНА И НЕДЪРВЕСНИ ГОРСКИ ПРОДУКТИ/ Обн. ДВ. бр.96 от 6 Декември 2011г.
	Timber Harvesting Activities / Дърводобивни дейности • **Timber harvesting regulations** *Any legal requirements for harvesting techniques and technology including selective cutting, shelter wood regenerations, clear felling, transport of timber from felling site and seasonal limitations etc. Typically this includes regulations on the size of felling areas, minimum age and/or diameter for felling activities and elements that shall be preserved during felling etc. Establishment of skidding or hauling trails, road construction, drainage systems and bridges etc. shall also be considered as well as planning and monitoring of harvesting activities. Any legally binding codes for harvesting practices shall be considered.* • **Protected sites and species** *Covers legislation related to protected areas as well as protected, rare or endangered species, including their habitats and potential habitats* • **Environmental requirements** *Covers legislation related to environmental impact assessment in connection with harvesting, acceptable level for soil damage, establishment of buffer zones (e.g. along water courses, open areas, breeding sites), maintenance of retention trees on felling site, sessional limitation of harvesting time, and environmental requirements for forest machineries.* • **Health and safety** *Legally required personal protection equipment for persons involved in harvesting activities, use of safe felling and transport practice, establishment of protection zones around harvesting sites, and safety requirements to machinery used. Legally required safety requirements in relation to chemical usage. The health and safety requirements that shall be considered relate to operations in the forest (not office work, or other activities less related to actual forest operations).* • **Legal employment** *Legal requirements for employment of personnel involved in harvesting activities including requirement for contracts and working permits, requirements for obligatory insurances, requirements for competence certificates and other training requirements, and payment of social and income taxes withhold by employer. Furthermore, the points cover observance of minimum working age and minimum age for personal involved in hazardous work, legislation against forced and compulsory labour, and discrimination and freedom of association*
24.	ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ /Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г
25.	ЗАКОН ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И УСТАНОВЯВАНЕ НА КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ/Обн. ДВ, бр. 94 от 31.10.2008 г
26.	НАРЕДБА № 8 ОТ 5 АВГУСТ 2011 Г. ЗА СЕЧИТЕ В ГОРИТЕ/ Обн. ДВ. бр.64 от 19 Август 2011г
27.	НАРЕДБА № 1 ОТ 30 ЯНУАРИ 2012 Г. ЗА КОНТРОЛА И ОПАЗВАНЕТО НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ/ Обн. ДВ. бр.11 от 7 Февруари 2012г.
28.	НАРЕДБА № 2 ОТ 3 ЯНУАРИ 2012 Г. ЗА УСЛОВИЯТА, НАЧИНИТЕ И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРОДУКТИ ЗА РАСТИТЕЛНА ЗАЩИТА В ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ/ Обн. ДВ. бр.10 от 3 Февруари 2012г.

29.	НАРЕДБА № 12 ОТ 16 ДЕКЕМВРИ 2011 Г. ЗА ЗАЩИТА НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ ОТ БОЛЕСТИ, ВРЕДИТЕЛИ И ДРУГИ ПОВРЕДИ /Обн. ДВ. бр.2 от 6 Януари 2012г.
30.	НАРЕДБА № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари/ Обн. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г
31.	НАРЕДБА № 21 от 12.11.2012 г. за условията и реда за определяне, одобряване, регистрация и отмяна на източниците от горската семепроизводствена база, събирането и добива на горски репродуктивни материали, тяхното окачествяване, търговия и внос/Обн. - ДВ,бр. 93 от 27.11.2012 г
32.	НАРЕДБА №2 от 7 февруари 2013 година за условията и реда за залесяване на горски територии и земеделски земи, използвани за създаване на специални защитни и стопански гори и на гори в защитени територии, инвентаризация на създадените култури, тяхното отчитане и регистриране /Обн. - ДВ, бр. 16 от 19.02.2013
33.	НА РЕДБА №2 за санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване/ Обн. ДВ. бр.88 от 27 Октомври 2000г.
34.	НАРЕДБА № 39 от 10 април 2006 г. ЗА СТРОИТЕЛСТВО В ГОРИТЕ И ЗЕМИТЕ ОТ ГОРСКИЯ ФОНД/ Обн. ДВ. бр.38 от 9 Май 2006г
35.	НАРЕДБА № 4 от 19.02.2013 г. за защита на горските територии срещу ерозия и порои и строеж на укрепителни съоръжения/ Обн. - ДВ, бр. 21 от 01.03.2013 г
36.	НАРЕДБА № 4 ОТ 15 ФЕВРУАРИ 2012 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ГОРСКИ РАЗСАДНИЦИ, КАКТО И ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ФИДАНКИ В ГОРСКИТЕ РАЗСАДНИЦИ - ДЪРЖАВНА СОБСТВЕНОСТ /Обн. ДВ. бр.17 от 28 Февруари 2012г.
37.	НАРЕДБА за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми/ Обн., ДВ, бр. 57 от 2.07.2004 г
38.	НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони"/ Обн. ДВ 73/2007г.
39.	НАРЕДБА №4 от 3 Февруари за условията и реда на поставяне на забранителни знаци на горските пътища и места в горския фонд/ Обн. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2004г
40.	НАРЕДБА №2 за санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване/ Обн. ДВ. бр.88 от 27 Октомври 2000г
41.	НАРЕДБА № 3 ЗА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛНИ И ПЕРИОДИЧНИ МЕДИЦИНСКИ ПРЕГЛЕДИ НА РАБОТНИЦИТЕ/Обн. ДВ. бр.16 от 27 Февруари 1987г
42.	НАРЕДБА за разработване на планове за управление на защитени територии, Обн., ДВ, бр. 13 от 15.02.2000 г.,
43.	ЗАКОН ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ/Обн. ДВ. бр.77 от 9 Август 2002г
44.	ЗАКОН ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА/Обн. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г
45.	ЗАКОН ЗА ЗАЩИТЕНИТЕ ТЕРИТОРИИ/ Обн. ДВ. бр.133 от 11 Ноември 1998г
46.	ЗАКОН ЗА РЕГИСТРАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ЗЕМЕДЕЛСКАТА И ГОРСКАТА ТЕХНИКА/ Обн. ДВ. бр.79 от 10 Юли 1998г
47.	ЗАКОН ЗА ЛЕЧЕБНИТЕ РАСТЕНИЯ/Обн. ДВ. бр.29 от 7 Април 2000г
48.	ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА НА ЖИВОТНИТЕ/ Обн. ДВ бр.13 от 8 Февруари 2008г
49.	КОДЕКС НА ТРУДА/ Обн. ДВ. бр.26 от 1 Април 1986г
50.	ЗАКОН ЗА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД/ Обн. ДВ. бр.124 от 23 Декември 1997г
51.	ПРАВИЛНИК ЗА ЗДРАВОСЛОВНИ И БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ТРУД В ГОРИТЕ/ 2007г.
	Third Party Rights / **Права на трети лица**

	• **Customary rights** *Legislation covering customary rights relevant to forest harvesting activities including requirements covering sharing of benefits and indigenous rights* • **Free prior and informed consent (FPIC)** *Legislation covering "free prior and informed consent" in connection with transfer of forest management rights and customary rights to the organisation in charge of the harvesting operation* • **Rights of indigenous peoples** *Legislation that regulates the rights of indigenous people as far as it's related to forestry activities. Possible aspects to consider are land tenure, right to use certain forest related resources or practice traditional activities, which may involve forest lands*
52.	ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ / Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г
53.	ЗАКОН ЗА ДОСТЪП ДО ОБЩЕСТВЕНА ИНФОРМАЦИЯ/ Обн. ДВ. бр.55 от 7 Юли 2000г
54.	ЗАКОН ЗА ПРИВАТИЗАЦИЯТА И СЛЕДПРИВАТИЗАЦИОННИЯ/ Обн., ДВ, бр. 28 от 19.03.2002 г
55.	ЗАКОН ЗА НАСЛЕДСТВОТО /В сила от 30.04.1949 г
	Trade and Transport / Търговия и транспорт • **Classification of species, quantities, qualities** *Legislation regulating how harvested material is classified in terms of species, volumes and qualities in connection with trade and transport. Incorrect classification of harvested material is a well-known method to reduce/avoid payment of legality prescribed taxes and fees* • **Trade and transport** *All required trading permits shall exist as well as legally required transport document which accompany transport of wood from forest operation* • **Offshore trading and transfer pricing** *Legislation regulating offshore trading. Offshore trading with related companies placed in tax havens combined with artificial transfer prices is a well-known way to avoid payment of legally prescribed taxes and fees to the country of harvest and considered as an important generator of funds that can be used for payment of bribery and black money to the forest operation and personal involved in the harvesting operation. Many countries have established legislation covering transfer pricing and offshore trading. It should be noted that only transfer pricing and offshore trading as far as it is legally prohibited in the country, can be included here.*
56.	ЗАКОН ЗА ГОРИТЕ / Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г
57.	ЗАКОН ЗА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ И ФИНАНСОВИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ДРУЖЕСТВА, РЕГИСТРИРАНИ В ЮРИСДИКЦИИ С ПРЕФЕРЕНЦИАЛЕН ДАНЪЧЕН РЕЖИМ И ТЕХНИТЕ ДЕЙСТВИТЕЛНИ СОБСТВЕНИЦИ/ Обн. ДВ бр.1 от м.Януари 2014г.
58.	ПРАВИЛНИК ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ЗАКОНА ЗА ГОРИТЕ/ Обн. ДВ. бр.41 от 10 Април 1998г
59.	ЗАПОВЕД № 722/18.10.2012 г. на изпълнителния директор на ИАГ за утвърждаване образци на превозни билети по чл.211, ал.1 от ЗГ
	Custom regulations / Митнически регламенти *Custom legislation covering areas such as export/import licenses, product classification (codes, quantities, qualities and species)*
60.	ЗАКОН ЗА МИТНИЦИТЕ/ В сила от 01.01.1999г
	CITES / CITES разрешителни *CITES permits (the Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora, also known as the Washington Convention)*
61.	Издават се от МОСВ в съответствие с Закона за биологичното разнообразие и CITES
	Other

	Други
62.	ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАЦИЯТА / Обн. ДВ. бр.130 от 5 Ноември 1998г
63.	ЗАКОН ЗА ДЪРЖАВНИЯ СЛУЖИТЕЛ / Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г
64.	ГРАЖДАНСКИ ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС/ Обн. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г
65.	ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ/ Обн. ДВ. бр.92 /1969г.
66.	АДМИНИСТРАТИВНО-ПРОЦЕСУАЛЕН КОДЕКС/ Обн., ДВ, бр. 30 от 11.04.2006 г.
B.	**REGULATIONS PERTINENT TO FORESTRY RELATED TO AND EMERGING FROM NATIONAL LEGISLATION AND OTHER LEGISLATIVE INSTITUTIONS:** **РАЗПОРЕДБИ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ГОРСКОТО СТОПАНСТВО, СВЪРЗАНИ И ВЪЗНИКВАЩИ ОТ НАЦИОНАЛНОТО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО И ДРУГИ ЗАКОНОДАТЕЛНИ ИНСТИТУЦИИ:**
67.	ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНО-ТЕРИТОРИАЛНОТО УСТРОЙСТВО НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ/ Обн. ДВ. бр.63 от 14 Юли 1995г.
68.	ЗАКОН ЗА РИБАРСТВОТО И АКВАКУЛТУРИТЕ Обн. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г
69.	ЗАКОН ЗА ИНТЕГРАЦИЯ НА ХОРАТА С УВРЕЖДАНИЯ/ обн., ДВ, бр. 81 от 2004 г.
70.	ЗАКОН ЗА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ/ обн., ДВ, бр. 50 от 2008 г
71.	ЗАКОН ЗА КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО/ обн., ДВ, бр. 19 от 2009
72.	ЗАКОН ЗА ТУРИЗМА /обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г
73.	ЗАКОН ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ КВАЛИФИКАЦИИ /обн., ДВ, бр. 13 от 2008 г
74.	ЗАКОН ЗА МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ /Обн., ДВ, бр. 17 от 2006 г.;
75.	ЗАКОН ЗА ОРЪЖИЯТА, БОЕПРИПАСИТЕ, ВЗРИВНИТЕ ВЕЩЕСТВА И ПИРОТЕХНИЧЕСКИТЕ ИЗДЕЛИЯ/ Обн., ДВ, бр. 73 от 2010 г
76.	ЗАКОН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ/ Обн. ДВ, бр. 53 от 2012 г.
77.	ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА (ЗП) (обн., ДВ, бр. 26 от 2000 г.
78.	ЗАКОН ЗА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА /обн., ДВ, бр. 20 от 1999 г
79.	ЗАКОН ЗА ЗАЩИТА ПРИ БЕДСТВИЯ / обн., ДВ, бр. 102 от 2006 г
80.	ЗАКОН ЗА ИЗМЕРВАНИЯТА /обн., ДВ, бр. 46 от 2002 г
81.	ЗАКОН ЗА НАЦИОНАЛНАТА СТАНДАРТИЗАЦИЯ /обн., ДВ, бр. 88 от 2005 г
82.	ЗАКОН ЗА ГЕОДЕЗИЯТА И КАРТОГРАФИЯТА /обн., ДВ, бр. 29 от 2006 г
83.	ЗАКОН ЗА ЕНЕРГИЯТА ОТ ВЪЗОБНОВЯЕМИ ИЗТОЧНИЦИ Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г.
84.	ЗАКОН ЗА УСТРОЙСТВОТО НА ЧЕРНОМОРСКОТО КРАЙБРЕЖИЕ/ Обн. ДВ. бр.48 от 15 Юни 2007г
85.	ЗАКОН ЗА ПЧЕЛАРСТВОТО/ Обн. ДВ. бр.57 от 24 Юни 2003г
C.	**INTERNATIONAL AGREEMENTS PERTINENT TO FORESTRY**

	МЕЖДУНАРОДНИ СПОРАЗУМЕНИЯ, ОТНАСЯЩИ СЕ ДО ГОРСКОТО СТОПАНСТВО
86.	РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 995/2010 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 20 октомври 2010 година за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал
87.	Споразумение за опазването на прилепите в Европа/ Обн. ДВ № 69/1999;
88.	Споразумение за опазването на африкано-европейските мигриращи водни птици/ Обн. ДВ 16/2000
89.	Convention on the International Trade in Endangered Species (CITES) Конвенция за международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска конвенция, CITES)/ Обн. ДВ бр. 6/1992г.
90.	Convention on Biological Diversity/Конвенция за биологичното разнообразие /Обн. ДВ бр. 19/1999
91.	Конвенция за опазване на световното културно и природно наследство/ В сила за Република България от 1976г
92.	Конвенция за влажните зони с международно значение, по специално като местообитания за водолюбиви птици (Рамсарска конвенция)- в сила за Република България от 24.01.1976 (Обн. ДВ бр. 56/1992)
93.	КОНВЕНЦИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ДИВАТА ЕВРОПЕЙСКА ФЛОРА И ФАУНА И ПРИРОДНИТЕ МЕСТООБИТАНИЯ (БЕРНСКА КОНВЕНЦИЯ)/Обн. ДВ, бр. 13/1991 г
94.	РАМКОВА КОНВЕНЦИЯ на Обединените нации по изменение на климата (Протокол от Киото)/Обн. ДВ. бр. 68 от 19.08.2005г
95.	Конвенция по опазването на мигриращите видове диви животни (Бонска Конвенция)/Обн. ДВ бр. 16/2000
96.	ЕВРОПЕЙСКА КОНВЕНЦИЯ ЗА ЛАНДШАФТА/ Обн. ДВ бр. 94/2004 г
97.	ДИРЕКТИВА 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна
98.	ДИРЕКТИВА 2009/147/ЕО на Европейския парламент за опазване на дивите птици
99.	**International Labour Organisation (ILO)/Международна организация на труда-конвенции**
100.	C1 Hours of Work (Industry) Convention, 1919 C3 Maternity Protection Convention, 1919 C6 Night Work of Young Persons (Industry) Convention, 1919 C8 Unemployment Indemnity (Shipwreck) Convention, 1920 C11 Right of Association (Agriculture) Convention, 1921 C12 Workmen's Compensation (Agriculture) Convention, 1921 C13 White Lead (Painting) Convention, 1921 C14 Weekly Rest (Industry) Convention, 1921 C16 Medical Examination of Young Persons (Sea) Convention, 1921 C17 Workmen's Compensation (Accidents) Convention, 1925 C18 Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention, 1925 C19 Equality of Treatment (Accident Compensation) Convention, 1925 C20 Night Work (Bakeries) Convention, 1925 C21 Inspection of Emigrants Convention, 1926 C22 Seamen's Articles of Agreement Convention, 1926 C23 Repatriation of Seamen Convention, 1926 C24 Sickness Insurance (Industry) Convention, 1927 C25 Sickness Insurance (Agriculture) Convention, 1927 C26 Minimum Wage-Fixing Machinery Convention, 1928 C27 Marking of Weight (Packages Transported by Vessels) Convention, 1929

	C29 Forced Labour Convention, 1930
	C30 Hours of Work (Commerce and Offices) Convention, 1930
	C32 Protection against Accidents (Dockers) Convention (Revised), 1932
	C35 Old-Age Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933
	C36 Old-Age Insurance (Agriculture) Convention, 1933
	C37 Invalidity Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933
	C38 Invalidity Insurance (Agriculture) Convention, 1933
	C39 Survivors' Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933
	C40 Survivors' Insurance (Agriculture) Convention, 1933
	C42 Workmen's Compensation (Occupational Diseases) Convention (Revised), 1934
	C43 Sheet-Glass Works Convention, 1934
	C44 Unemployment Provision Convention, 1934
	C45 Underground Work (Women) Convention, 1935
	C49 Reduction of Hours of Work (Glass-Bottle Works) Convention, 1935
	C52 Holidays with Pay Convention, 1936
	C53 Officers' Competency Certificates Convention, 1936
	C54 Holidays with Pay (Sea) Convention, 1936
	C55 Ship owners' Liability (Sick and Injured Seamen) Convention, 1936
	C56 Sickness Insurance (Sea) Convention, 1936
	C62 Safety Provisions (Building) Convention, 1937
	C68 Food and Catering (Ships' Crews) Convention, 1946
	C69 Certification of Ships' Cooks Convention 1946
	C71 Seafarers' Pensions Convention, 1946
	C72 Paid Vacations (Seafarers) Convention, 1946
	C73 Medical Examination (Seafarers) Convention, 1946
	C75 Accommodation of Crews Convention, 1946
	C77 Medical Examination of Young Persons (Industry) Convention, 1946
	C78 Medical Examination of Young Persons (Non-Industrial Occupations) Convention, 1946
	C79 Night Work of Young Persons (Non-Industrial Occupations) Convention, 1946
	C80 Final Articles Revision Convention, 1946
	C81 Labor Inspection Convention, 1947
	C87 Freedom of Association and Protection of the Right to Organise Convention, 1948
	C94 Labor Clauses (Public Contracts) Convention, 1949
	C95 Protection of Wages Convention, 1949
	C98 Right to Organize and Collective Bargaining Convention, 1949
	C100 Equal Remuneration Convention, 1951
	C102 Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952
	C105 Abolition of Forced Labor Convention, 1957
	C106 Weekly Rest (Commerce and Offices) Convention, 1957
	C108 Seafarers' Identity Documents Convention, 1958
	C111 Discrimination (Employment and Occupation) Convention, 1958
	C113 Medical Examination (Fishermen) Convention, 1959
	C116 Final Articles Revision Convention, 1961

	C120 Hygiene (Commerce and Offices) Convention, 1964 C122 Employment Policy Convention, 1964 C124 Medical Examination of Young Persons (Underground Work) Convention, 1965 C127 Maximum Weight Convention, 1967 C138 Minimum Age Convention, 1973 C144 Tripartite Consultation (International Labor Standards) Convention, 1976 C146 Seafarers' Annual Leave with Pay Convention, 1976 C147 Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976 (and its Protocol) C156 Workers with Family Responsibilities Convention, 1981 C163 Seafarers' Welfare Convention, 1987 C164 Health Protection and Medical Care (Seafarers) Convention, 1987 C166 Repatriation of Seafarers Convention (Revised), 1987 C173 Protection of Workers' Claims (Employer's Insolvency) Convention, 1992 C177 Home Work Convention, 1996 C178 Labor Inspection (Seafarers) Convention, 1996 C179 Recruitment and Placement of Seafarers Convention, 1996 C180 Seafarers' Hours of Work and the Manning of Ships Convention, 1996 C181 Private Employment Agencies Convention, 1997 C182 Worst Forms of Child Labor Convention, 1999 C183 Maternity Protection Convention, 2000 MLC Maritime Labor Convention, 2006 P147 Protocol of 1996 to the Merchant Shipping (Minimum Standards) Convention, 1976
D.	**LOCAL STANDARDS AND BEST OPERATING PRACTICES** **МЕСТНИ СТАНДАРТИ И НАЙ-ДОБРИ РАБОТНИ ПРАКТИКИ**
101.	НАЦИОНАЛНА стратегия за развитие на горския сектор в Република България 2013 - 2020 г. / 27.11.2013г.
102.	СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛОВНОТО СТОПАНСТВО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2012 - 2027 г.
103.	СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН ЗА БИОРАЗНООБРАЗИЕТО 2011 – 2020 г.
104.	ЕНЕРГИЙНА СТРАТЕГИЯ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ДО 2020г.
105.	СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА ЛОВНОТО СТОПАНСТВО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЗА ПЕРИОДА 2012 - 2027 г.
106.	ПРОГРАМА от мерки за адаптиране на горите в Република България и намаляване на негативното влияние на климатичните промени върху тях
107.	УКАЗАНИЯ за прилагане на Концепция за природосъобразно производство на висококачествена дървесина
108.	РЕЖИМИ ЗА УСТОЙЧИВО УПРАВЛЕНИЕ НА ГОРИТЕ В НАТУРА 2000
109.	УКАЗАНИЯ с № 26664/04.08.2012 г., относно изготвянето на горскостопански програми на имоти до 50 ха
110.	УКАЗАНИЯ № 3 за провеждане на неравномерно-постепенна сеч за територията на РУГ „Бургас
111.	УКАЗАНИЯ за създаване и стопанисване на култури от червен дъб
112.	УКАЗАНИЯ № 2 за провеждане на „изборно прореждане” за трансформация на насаждения в изборна структура на територията на РУГ „Смолян”

113.	УКАЗАНИЯ за насоките на стопанисване на буковите гори в Р. България
114.	УКАЗАНИЯ относно ползване на дървесина от поземлени имоти, които са "гора" по смисъла на ЗГ, но по КВС и кадастрална карта не са отразени като горска територия
115.	УКАЗАНИЯ по прилагането на разпоредбите на §78 от Закона за горите
116.	ЗАПОВЕД № РД-49-259/30.06.2011 г. на министъра на земеделието и храните
117.	УКАЗАНИЯ относно реда за ползване на дърва за огрев и строителна дървесина по чл. 193 от ЗГ
118.	СИСТЕМА от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение №1 от Закона за биологичното разнообразие
119.	ЗАПОВЕД № 761/13.09.2011 г., утвърждаваща образци към Наредба за сечите в горите
120.	ИНСТРУКЦИЯ № 17 от 10 Август 1999г. За контролната служба в горите и горската стража
121.	ЗАПОВЕД № 722/18.10.2012 г. на изпълнителния директор на ИАГ за утвърждаване образци на превозни билети по чл.211, ал.1 от ЗГ
122.	ЕТИЧЕН КОДЕКС на служителите, работещи в държавния горск исектор

APPENDIX B

LIST OF RARE THREATHENED AND ENDAGERED SPECIES APPLICABLE IN BULGARIA
СПИСЪК НА РЕДКИ, УЯЗВИМИ И ЗАСТРАШЕНИ ВИДОВЕ, ИЗБРОЕНИ ЗА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

	НАУЧНО НАИМЕНОВАНИЕ	ОБЩО НАИМЕНОВАНИЕ	СЪСТОЯНИЕ
А.	**ФЛОРА**		
1.	http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/		
Б.	**ФАУНА (БОЗАЙНИЦИ)**		
2.	http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/		
В.	**ФАУНА (ВЛЕЧУГИ)**		
3.	http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/		
Г.	**ФАУНА (ПТИЦИ)**		
4.	http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/		
Д.	**ФАУНА (РИБИ)**		
5.	http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/		